

TIEDOT JA ANALYYSIT

TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN

ELINVOIMASTA

TAMPERE.
FINLAND

BUSINESS
TAMPERE

Tilanne 31.12.2021

JOHDANTO

Viime vuonna 2021 uusia yrityksiä perustettiin edelleen runsaasti. Koronavuosina jopa 10 % enemmän kuin koronaa edeltävänä vuonna 2019. Myös aktiivisten yritysten määrä ja yrityskanta ovat hienoisessa kasvussa. Eniten yrityksiä perustettiin taiteen, virkistykseen ja viihteen, rahoituksen ja vakuutuksen sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen aloille.

Liikevaihtoon vuonna 2020 kasvattivat ICT-ala ja hyvinvointiala. Elämystalouden aloilla koronavuosi valitettavasti näkyi jopa 30 prosentin liikevaihdon laskuna. Myös vientiyritysten määrässä on havaittavissa lievää laskua vuoteen 2019 verrattuna.

TKI-panostukset Tampereen kaupunkiseudulla ovat kasvaneet (+5 %). Vuonna 2020 Pirkanmaan yritysten TKI-menot kasvoivat (+7,1 %) edeltävää vuotta maltillisemmin, yrityksissä käytettiin tutkimus- ja kehittämistoimiin yhteensä 551 miljoonaa euroa.

Business Finlandin innovaatio- ja elinkeinorahoitusta seudun yritykset saivat yhteensä 36,7 miljoonaa euroa. Eniten rahoitusta saaneet alat v. 2019–2021 olivat: Teollisuus, Informaatio ja viestintä sekä Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Teollisuuden saama rahoitus pandemiavuonna 2020 oli erityisen suuri, 30,2 miljoonaa euroa, mutta v. 2021 summa putosi n. 8,9 miljoonaan euroon.

Kasvuyritysten rahoituksessa on pidemmällä aikavälillä havaittavissa selvästi kasvava trendi.

Vuonna 2021 sijoitusten määrä (115 M€) startup- ja scaleup-yrityksiin oli korkeimmillaan viimeiseen kuuteen vuoteen.

Koronatukia on Tampereen kaupunkiseudulla toimiville yrityksille maksettu maaliskuusta 2020 alkaen yhteensä yli 223 miljoonaa euroa, joka on 82 % Pirkanmaan tukien kokonaismäärästä.

Tänä aikana käytössä on ollut yli 20 erilaista koronakriisiin liittyvää rahoitusvälinettä, joista kustannustuen kolmas kierros ollut suurin sekä saajien että tuen määrän perusteella.

Vuonna 2021 pirkanmaalaisyrittäjillä ei enää juurikaan ollut pandemiasta johtuvia rahoitustarpeita, joten myönnetyn rahoituksen määrä laski merkittävästi vuodesta 2020.

Finnvera myönsi vuonna 2021 Pirkanmaan alueella toimiville pk-yrityksille uutta rahoitusta yhteensä 104 miljoonaa euroa. Hankkeita rahoitettiin 348,1 miljoonalla eurolla eli Finnveran rahoittama osuus oli keskimäärin 29 %. Viime vuonna yritysten taloudellinen tilanne oli kohtuullisen hyvä ja myös rahoitusmarkkinat toimivat hyvin, mikä osaltaan vähensi tarvetta Finnveran rahoitukselle. Eniten rahoitusta myönnettiin uuden kasvun tuomiin käyttöpääomatarpeisiin.

NIINA IMMONEN

Johtaja, yrityskehitys ja toimintaympäristö
Business Tampere

SISÄLTÖ

1. Strategian seurantaindikaattorit
2. Yritykset
3. Ulkomaankauppa
4. Kansainvälisyys
5. Työvoima ja osaaminen
6. Koronatuot Pirkanmaalla

1A. Seurantaindikaattorit

INDIKAATTORI	"NYT"	MUUTOS EDELLISEEN %
Aloittaneet yritykset (Tilastokeskus) ks. Aloittaneet yritykset (Yritystietopalvelu) ks.	+3001 (2020); +1730 (Q1-2/2021) +3083 (2021); +55 (7.1.2022)	+10,8% (2019 Tk); +10,9 % (Q1-2/2020, Tk.)
Kasvuyrityksiä (Tilastokeskus) ks.	Suppea*: 112 (2016-2019) Laaja*: 685 (2016-2019)	+4,7% (2015-2018) +0,9 % (2015-2018)
Henkilöstön määrä kasvuyrityksissä (Tilastokeskus) ks.	Suppea*: 11 444 (2016–2019) Laaja*: 26811 (2016–2019)	Suppea*: 6,9% (2015–2018) Laaja*: 17,2% (2015–2018)
Startup-yrityksiä** (Business Tampere) ks.	206 (2021)	
Henkilöstön määrä startupeissa (Business Tampere, Vainu.io) ks.	751 (2021) ***	
Liikevaihto valmistava teollisuus (Tilastokeskus) ks.	8956 M€ (2020)	-5,1 % (2019)
Liikevaihto ICT (Tilastokeskus) ks.	2749 M€ (2020)	+24,5 % (2019)
Liikevaihto terveys ja hyvinvointi (Tilastokeskus) ks.	2418 M€ (2020)	+56,9 % (2019)
Liikevaihto elämyksiala (Tilastokeskus) ks.	1095 M€ (2020)	-30,6 % (2019)
Liikevaihto luovat alat (Tilastokeskus) ks. Liikevaihto kustannustoiminta Liikevaihto elokuvien, video- ja televisio-ohjelmien tuotanto ja jälkituotanto	627,3 M€ (2020) 128,9M€ (2010) 7,37 M€ (2020)	-15,2 % (2019) -13,2 % (2019) -29 % (2019)

ks. = Tampereen kaupunkiseutu

sk. = Tampereen seutukunta

mk. = Pirkanmaan maakunta

*Suppea määritelmä: Yrityksen alkutyöllisyys vähintään 10 hlöä kasvukauden alussa ja keskimääräinen kasvuvauhti 20 %/ vuosi kasvukauden ajan.

Laaja määritelmä: Yrityksen alkutyöllisyys vähintään 3 hlöä kasvukauden alussa ja keskimääräinen kasvuvauhti 10 % / vuosi kasvukauden ajan.

**Vuoden 2021 listalla mukana Business Tampereen CRM:n Startup-yritykset.

***Vuoden 2020 tieto ei ole vertailukelpoista.

1B. Seurantaindikaattorit

INDIKAATTORI	"NYT"	MUUTOS EDELLISEEN %
Työttömyysaste (TEM) ks. Työttömyysaste (TE-Palvelut, ELY) ks.	14 % (vuosikeskiarvo 2020); 11 % (ka 1–11/2021) 9,9 % (12/2021)	+ 4 % (vuosikeskiarvo 2020) ; -2,8 % (ka 1–11/2020) -3,8 % (12/2020)
Tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä (Tilastokeskus) sk.	756,2 M€ (2020)	+5 % (2019)
Business Finlandin innovaatio- ja elinkeinorahoitus yrityksille ks.	36,7 M€ (2021)	-43,8 % (2020)
Vientiyrietykset toimipaikat (Tulli) mk. Tuontiyrietykset toimipaikat (Tulli) mk.	1620 (2020) 3317 (2020)	-3,5 % (2019) -6,5 % (2019)
Ulkomaisten matk. yöpymiset (Tilastokeskus) mk.	31769 (2020); 26842 (1-11/2021)	- 69 % (2019); -16 % (1-11/2020)
Yrittäjien kuntabarometri (ent. ELPO)** (Suomen Yrittäjät)	3,05 (Pirkanmaa 2020) 2,67 (Tampere 2020)	6,9 (Pirkanmaa 2018) 6,1 (Tampere 2018)
Kuntaranking (EK) sk.	8. sija (2021) 62 pistettä (2021)	8. Sija (2019) 64 pistettä (2019)
Aktiiviset toiminnassa olevat yritykset (päätoimipaikka Pirkanmaalla)	36379 (BT Yritystietopalvelu, 7.1.2022)	+3,5 % (17.8.2021)

ks. = Tampereen kaupunkiseutu

sk. = Tampereen seutukunta

mk. = Pirkanmaan maakunta

**Tilastokeskus ei enää tuota tätä tietoa osana Toimialoittaista yritystietopalvelua, joten oheen lisätty Tullin tilastopalvelusta saadut luvut

**Elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO) on muuttunut vuonna 2020 Yrittäjien kuntabarometriksi. Samalla arviointiasteikko on muuttunut: 1-5 (ennen 4-10).

2. YRITYKSET

2A

Yrityskanta ja uudistuminen

2B

Kasvuyritykset

2C

Startupit

2D

Business Finland -yritysrahoitus

2E

Yritysten riskirahoitus

2A. Yrityskannan uusiutuminen

– Vuosittain

Tilastokeskuksen tietojen mukaan aloittaneiden yritysten määrä **kasvoi lähes 11** prosenttia Tampereen kaupunkiseudulla vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Uusia yrityksiä syntyi yhteensä **3001** (2708 yritystä vuonna 2019).

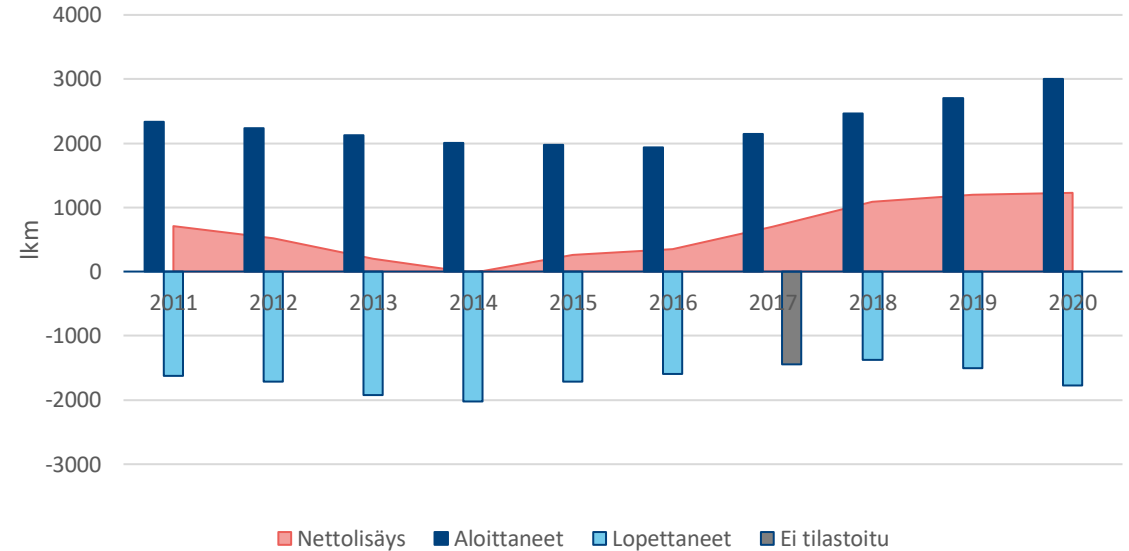
Myös lopettaneiden yritysten määrä kasvoi (+17,5 %) vuonna 2020. **Tampereen** aloittaneiden yritysten lukumäärä nousi hieman (+7 %) vuoden 2019 tasolta.

Pidemmällä aikavälillä (2015–2020) kaupunkiseudun yritysanta **kasvoi 6 prosenttiyksikköä** enemmän koko Pirkanmaahan verrattuna.

Muutos%	2019–2020		2015–2020	
	Aloittaneet	Yrityskanta	Aloittaneet	Yrityskanta
Tampereen kaupunkiseutu	11 %	5 %	52 %	13 %
Pirkanmaa	7 %	4 %	46 %	7 %

Lähteet: Tilastokeskus, Yritystietopalvelu (Business Tampere)

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset (lkm) sekä nettolisäys**
kaupunkiseudulla vuosittain 2011 – 2020

Tilastokeskukselta ei vielä ole saatavissa tietoja koko vuodelta 2021, mutta Yritystietopalvelu tarjoaa näköalan jo vuoden 2022 alkuun asti (ks.alla).

Yritystietopalvelu	2021	2022*
Aloittaneet yritykset	3083	55
Lopettaneet yritykset	-1690	-24
- nettolisäys	1393	31
- yritysanta	51527	51565
Yrityskannan muutos vrt. edeltävä vuosi	6,8 %	0,1 %

*Tilanne 7.1.2022

2A. Yrityskannan uusiutuminen

– Toimialoittain

Yrityskannassa suurimmat toimialat Tampereen kaupunkiseudulla

1. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (16,8%)
2. Kaupan ala (14%)
3. Rakentaminen, energia- ja vesihuolto (D-E) (12,8 %)

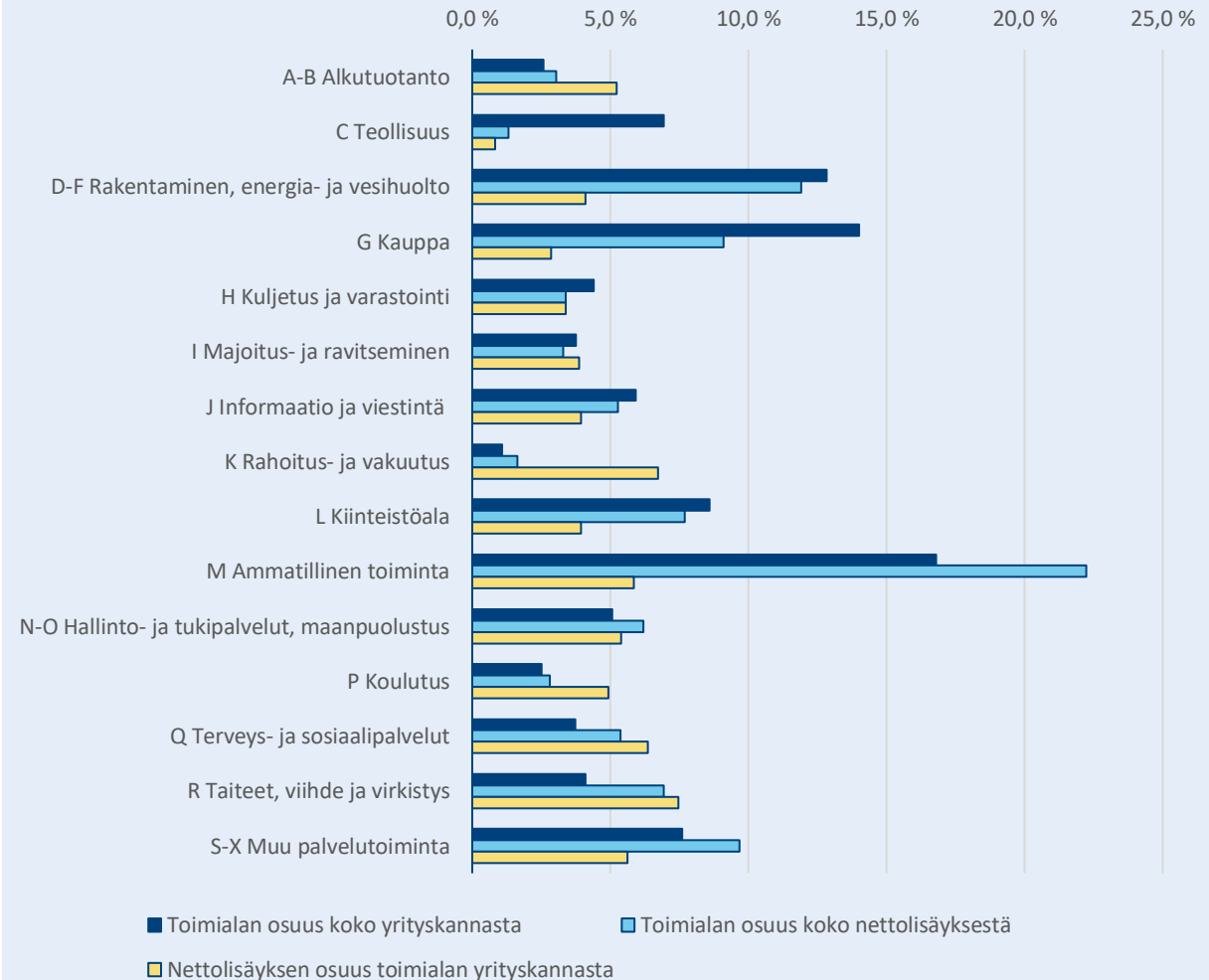
Nettolisäykseltään suurimmat alat

1. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (22,2%)
2. Rakentaminen, energia- ja vesihuolto (D-E) (11,9 %)
3. Muu palvelutoiminta (9,7 %)

Eniten aloittaneita yrityksiä suhteessa toimialan yrityskantaan

1. Taiteet, virkistys ja viihde (7,5 %)
2. Rahoitus- ja vakuutusala (6,7 %)
3. Terveys- ja sosiaalipalvelut (6,4 %)

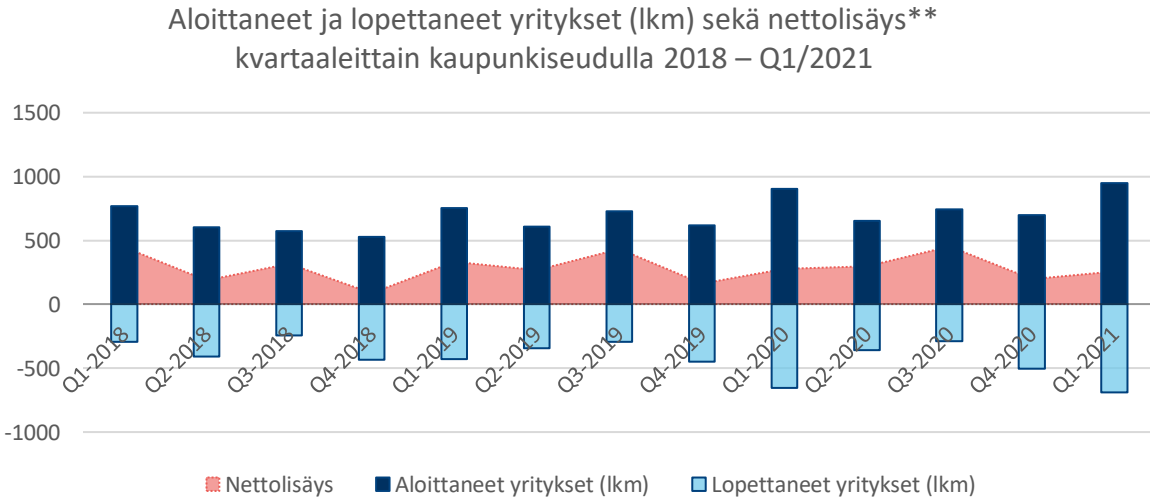
Kaupunkiseudun toimialakohtaiset %-osuudet yrityskannan uusiutumisesta ja yrityskannasta sekä nettolisäyksen %-osuus kunkin toimialan yrityskannasta Q1–4/2020

2A. Yrityskannan uusiutuminen

– Kvartaaleittain

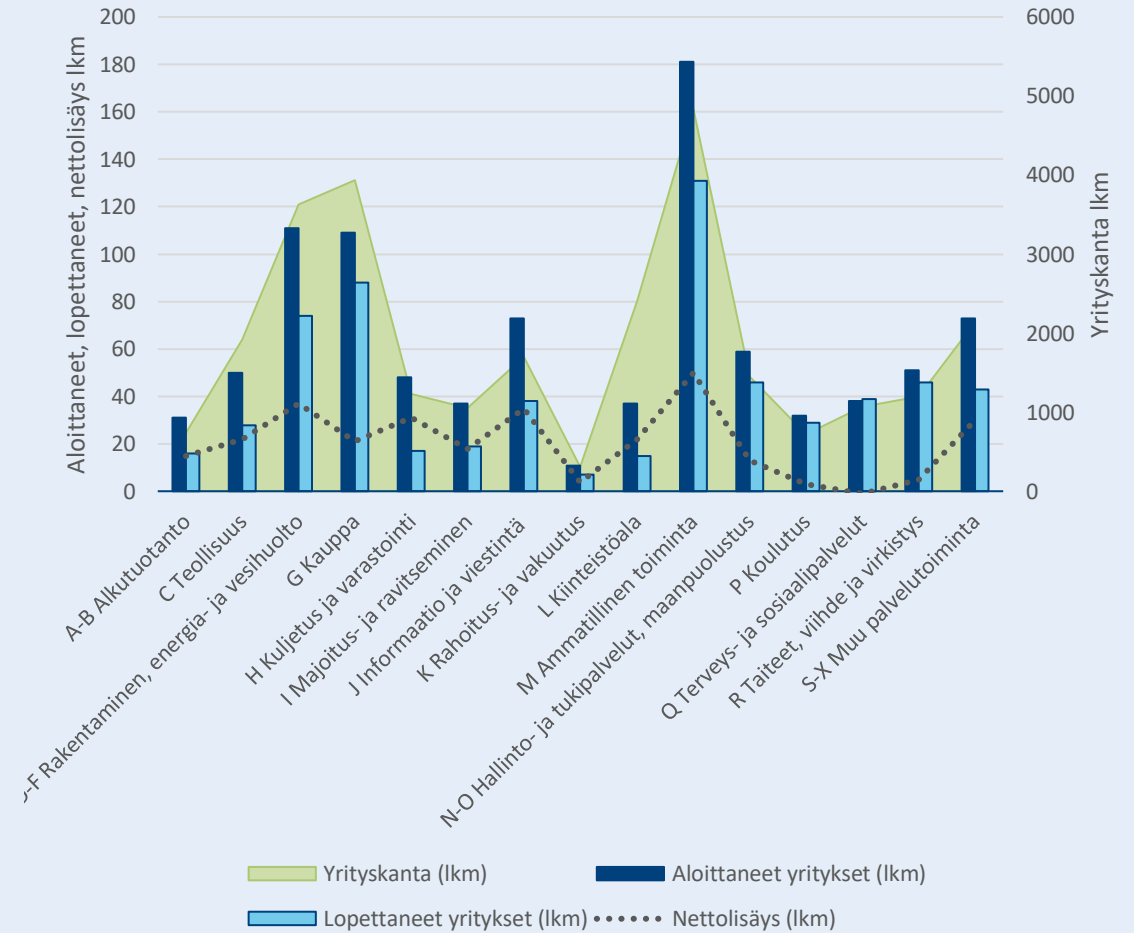

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä perustettiin kaikissa kaupunkiseudun kunnissa enemmän yrityksiä (947 kpl) kuin vastaavana aikana 2018–2020. Vastaavasti lopettaneiden yritysten määrä (687 kpl) oli korkeimmillaan vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä.

Lähteet: Tilastokeskus

*) Nettolisäys on aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten välinen erotus

Kaupunkiseudun yritysten toimialakohtaiset aloittaneet ja lopettaneet yritykset (lkm) sekä niiden yrityskanta ja nettolisäys Q1/2021

2A. Aktiivisten yritysten määrä

YRITYSKANTA YHTEENSÄ

51 565

Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi,
Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi
ja yritysmuodot tmi, osk, oy, ky ja ay

Pvm 7.1.2022

AKTIIVISIA YRITYKSIÄ

36 379

Aktiivisten yritysten määrä Tampereen
kaupunkiseudun yritystietopalvelussa.

Pvm 7.1.2022

SIVUTOIMIPAIKAT

2500

Sivutoimipaikkojen lukumäärä Tampereen
kaupunkiseudun yritystietopalvelussa.

Pvm 7.1.2022

Lähde: [Business Tampereen Yritystietopalvelu](#)

Yritystietopalvelussa käytetyssä Alma Talentin aineistossa tilakäsittely perustuu YTI:n ja Verottajan näkemyksiin.

Yritys on aktiivinen, kun se on rekisteröity kaupparekisteriin ja vähintään yhteen toiseen rekisteriin (ALV-rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin tai työntantajarekisteriin) eikä sillä ole mitään erityistilannetta (konkurssi, saneeraus, selvitystila, toiminta keskeytynyt tai toiminta lakannut).

Mukana aktiivisten yritysten sivutoimipaikat, jotka sijaitsevat kaupunkiseudun kunnissa.

2B. Kasvuyritykset

Tuorein Tilastokeskuksen ja TEM:n tilastoima kasvukausi koskee vuosia 2016–2019 ja Tampereen *seutukuntaa*.

Kasvuyritysten määrän kasvu on jatkanut nousuaan maltillisesti viimeisimmällä kasvukaudella. Kehitys on kuitenkin ollut suotuisaa molemmissa yrityskokoluokissa kaupunkiseudulla.

Virallinen määritelmä kasvuyritykselle on, että yritys työllistää vähintään kymmenen henkilöä kasvukauden alussa, ja työllistävyys kasvaa keskimäärin yli 20 prosenttia vuodessa. Tällaisia kasvuyrityksiä oli Tampereen seudulla 112 yritystä (+4,7 % edellisestä).

Pienempien, eli lähtötyöllisyydeltään vähintään kolmen henkilön, ja vähintään 10 prosentin keskimääräiseen vuosikasvuun yltäneiden kasvuyritysten määrä kasvoi 0,9 %. Tällaisia yrityksiä on seudulla 685.

Lähteet: Tilastokeskus

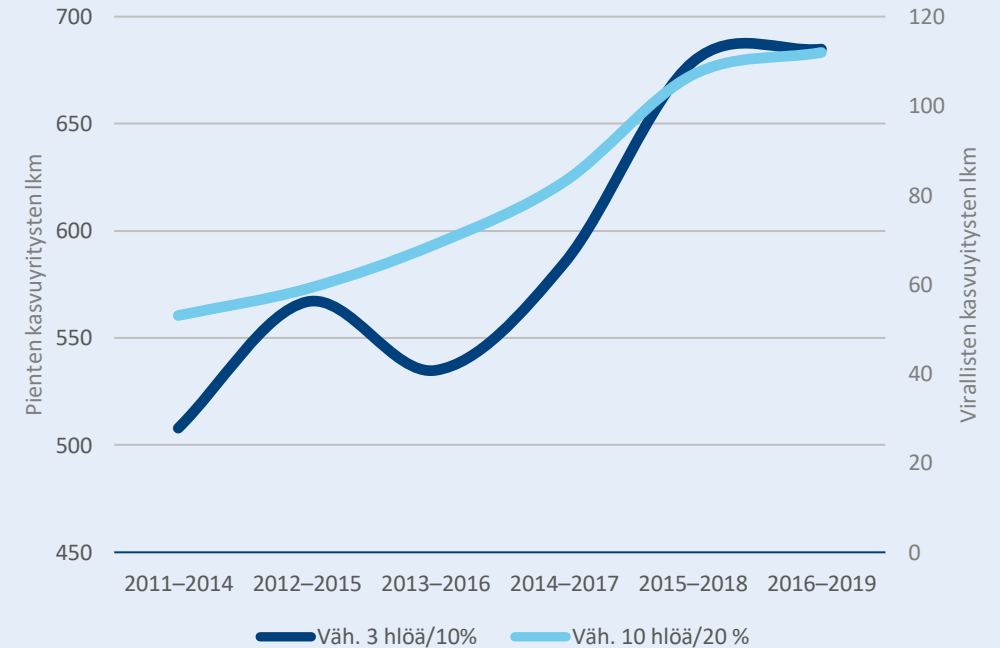

KASVUYRITYKSET TAMPEREEN SEUTUKUNNASSA

112

Pienet 685

Kasvuyritysten määrän kehitys Tampereen seutukunnassa kasvukausittain

2B. Kasvuyritykset

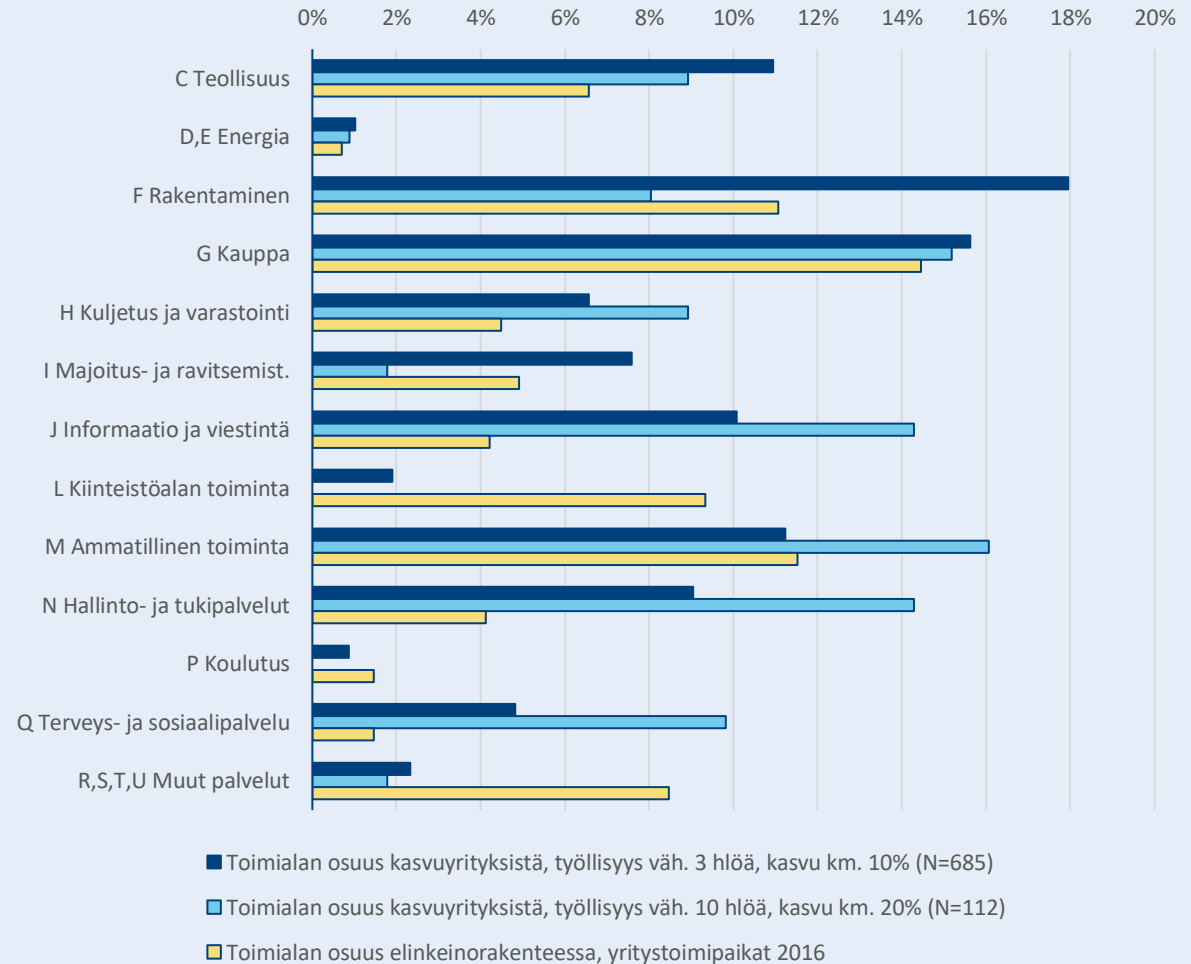
Kasvuyritykset sijoittuvat yleisimmin rakentamisen, kaupan, erilaisten ammatillisten ja liike-elämän tukipalvelujen aloille sekä informaation ja viestinnän aloille. Tuoreimmalla kasvukaudella terveys- ja sosiaalipalvelujen kasvuyritysten määrä jatkoi kasvuaan niin virallisten kasvuyritysten (6 kpl, kasvu +120 %) kuin pienten kasvuyritysten (9 kpl, kasvu +40 %) joukossa.

Suurten kasvuyritysten kategoriassa myös teollisuuden alan yritysten lukumäärä kasvoi (4 kpl, kasvu +67 %). Pienissä kasvuyrityksissä lisääntyivät merkittävästi energia- ja vesihuollon alan yritykset (7 kpl, kasvu +133 %) sekä muita palveluita tarjoavien yritysten määrä (6 kpl, kasvu +60 %).

Toimialoista ainoastaan kaupan alan osuus Tampereen seudun yrityskannasta lähentelee samoja arvoja kuin sen osuus virallisten ja pienten kasvuyritysten määrästä.

Kasvuyritysten toimialajakauma verrattuna Tampereen seutukunnan elinkeinorakenteeseen kasvukautena 2016–2019

2B. Kasvuyritykset

Viralliset kasvuyritykset

Alkutyöllisyys 10 hlöä, kasvua yli 20 %/v.

	2011– 2014	2012– 2015	2013– 2016	2014– 2017	2015– 2018	2016– 2019
C Teollisuus	8	7	7	7	6	10
D,E Energia			1	1	2	1
F Rakentaminen	5	8	15	16	14	9
G Kauppa	10	7	5	10	11	17
H Kuljetus ja varastointi	4	5	3	4	7	10
I Majoitus- ja ravitsemist.	1		2	3	5	2
J Informaatio ja viestintä	8	8	11	13	18	16
L Kiinteistöalan toiminta	1	1	1	1	1	
M Ammatillinen toiminta	3	7	7	10	15	18
N Hallinto- ja tukipalvelut	7	12	14	16	21	16
P Koulutus						
Q Terveys- ja sosiaalipalvelu	5	3	3	2	5	11
R,S,T,U Muut palvelut	1	1			2	2

Pienet kasvuyritykset

Alkutyöllisyys 3 hlöä, kasvua yli 10 %/v.

	2011– 2014	2012– 2015	2013– 2016	2014– 2017	2015– 2018	2016– 2019
B Kaivannaistoiminta	1	1	2	1	0	
C Teollisuus	53	56	48	58	60	75
D,E Energia	1	4	5	1	3	7
F Rakentaminen	77	88	98	113	130	123
G Kauppa	101	117	91	92	110	107
H Kuljetus ja varastointi	32	37	30	38	43	45
I Majoitus- ja ravitsemist.	39	46	39	34	47	52
J Informaatio ja viestintä	45	48	53	67	78	69
L Kiinteistöalan toiminta	7	6	9	11	11	13
M Ammatillinen toiminta	70	77	78	76	94	77
N Hallinto- ja tukipalvelut	36	44	51	58	65	62
P Koulutus	6	5	4	5	4	6
Q Terveys- ja sosiaalipalvelu	27	25	15	19	24	33
R,S,T,U Muut palvelut	13	13	12	12	10	16

2C. Startupit

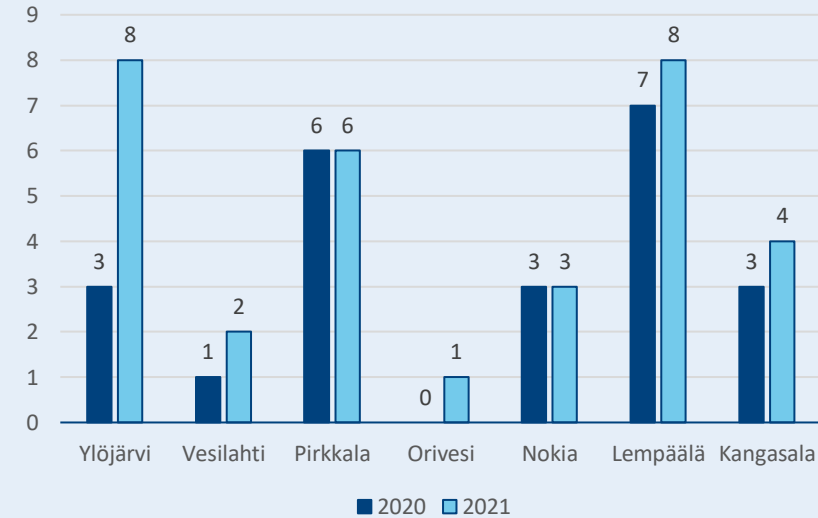
Tampereen kaupunkiseudulla sijaitsee 206 startup-yritystä*. Tunnistettujen startup-yritysten työllistävä vaikutus on 751. Enin osa on pieniä tai pienehköjä kasvuhakuisia yrityksiä, mutta startupiksi luokituu myös jo joitain hyvin työllistäviä yrityksiä. Monipaikkaisissa yrityksissä osa henkilöstöstä voi työskennellä muualla kuin kaupunkiseudulla.

Kaupunkiseudun startup-yrityksiin yhdistyviä signaaleja vuonna 2021	Lkm	%-osuus yrityksistä (N=206 kpl)
Kumppanuudet ja yhteistyöprojektit	40	19,4 %
Rekrytointi	36	17,5 %
Palkinnot ja sertifikaatit	19	9,2 %
Uusi tuote/palvelu	19	9,2 %
Myönnetyt tuet, apurahat ja rahoitukset	15	7,3 %
Isot voitettut asiakkuudet/hankkeet	7	3,4 %
Patentit ja tavaramerkit	4	1,9 %
Kansainvälistyminen	1	0,5 %

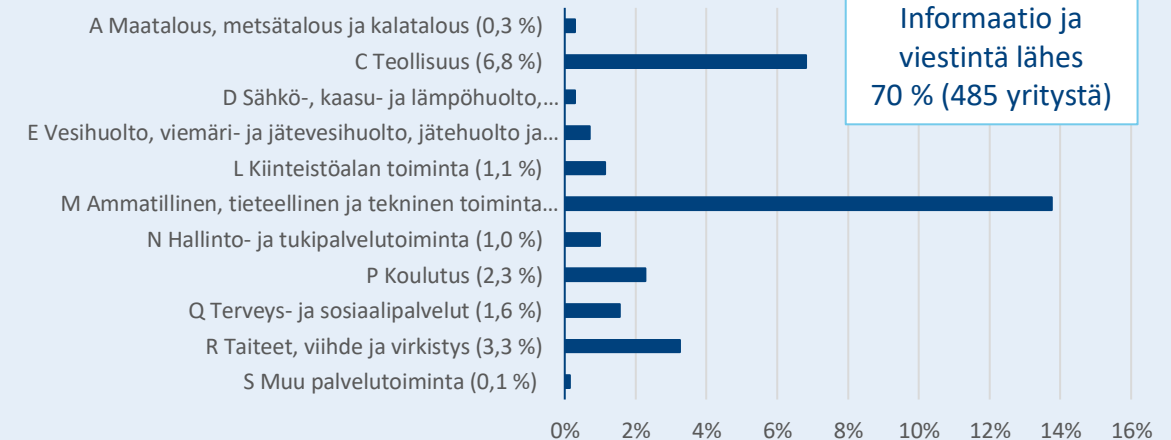
*Startup-yritysten seuranta on toistaiseksi ollut haastavaa, koska startupeille **ei ole olemassa virallista määritelmää**, eikä seurantaan yksiselitteistä tilastolähdettä tai -rekisteriä. Startupeja on tunnistettu mm. Business Tampereen startup-kartoituksen yhteydessä, startuptapahtumien osallistujien perusteella, perustettujen yritysten tilastollisten taustanalyysien ja Vainu.io:n avulla.

Lähteet: Business Tampere, Vainu.io

Startup-yritysten lukumäärä vuosina 2020 ja 2021 (pl. Tampere)

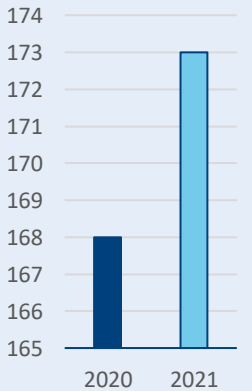

Startup -yritysten toimialoja 2021 (N=120)

Informaatio ja viestintä lähes 70 % (485 yritystä)

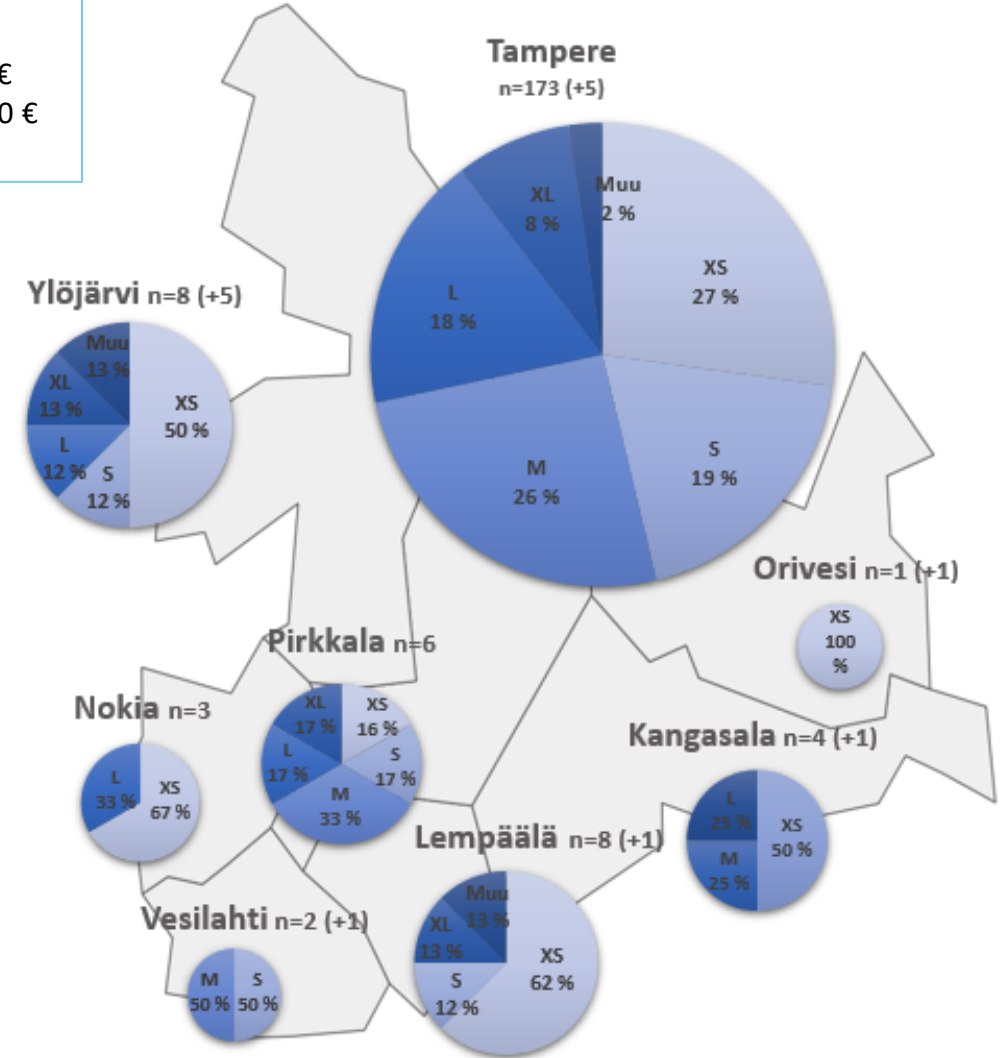
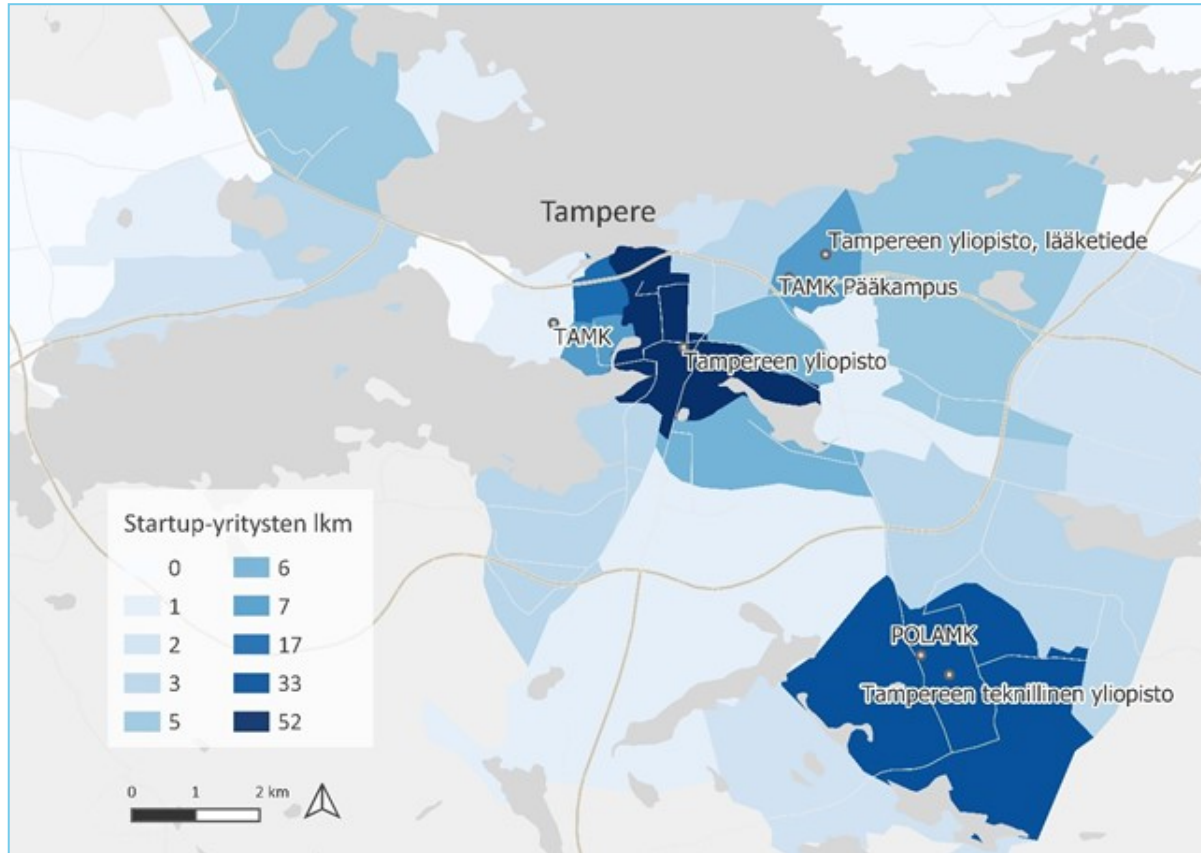
Tampereen Startup-yritysten lukumäärä 2020 ja 2021

2C. Startup-yritysten lokaatiot

Liikevaihtoluokat:
 XS 0 – 1000 €
 S 1001 – 50 000 €
 M 50 001 € – 250 000 €
 L 250 001 € – 1 000 000 €
 XL yli 1 000 000 €

2D. Tutkimus- ja kehittämismenot Tampereen seutukunnassa ja Pirkanmaalla

Kokonaisuudessaan Pirkanmaan TKI-menot olivat lähes 772 M€ (kasvua 4,6 % eli 34,2 M€). Menoihin lasketaan yhteen yrityksissä, korkeakoulusektorilla sekä muulla julkisella sektorilla käytetyt TKI-toiminnan menot. Enin osa panoksista käytetään yrityssektorilla. **Pirkanmaan yritysten TKI-menot** kasvoivat edeltävää vuotta maltillisemmin (+7,1 %) vuonna 2020. Yrityksissä käytettiin tutkimus- ja kehittämistoimiin yhteensä 551 miljoonaa euroa, mikä on 71 % kaikista alueen menoista. **Alueen vahvan korkeakoulusektorin** osuus on 25 % (190,3 M€).

Tampereen seutukunnan* tutkimus- ja kehittämistoimintaan käytetyt menot olivat vuonna 2020 n.31 M€ edeltänyttä vuotta suuremmat (kasvua 4,3 %). Kaiken kaikkiaan **Tampereen kaupunkiseudulla panostettiin 756 miljoonalla eurolla** TKI-toimiin vuonna 2020. Seutukunnan TKI-toiminnan menot kattoivat vuonna 2020 98 prosenttia maakunnan panoksesta.

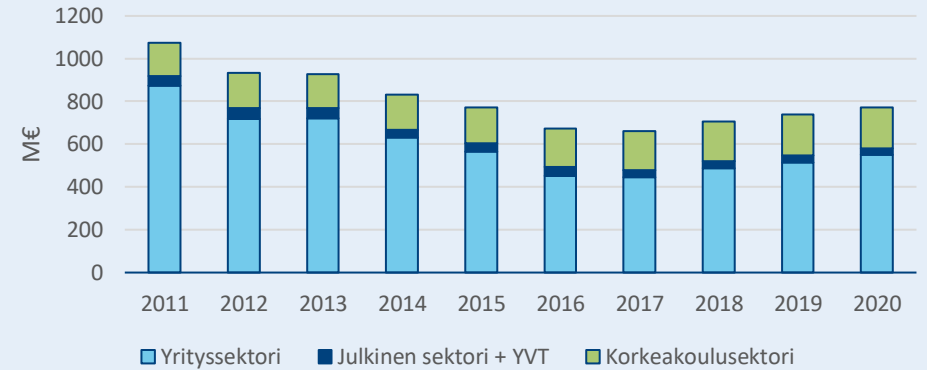
Lähteet: Tilastokeskus

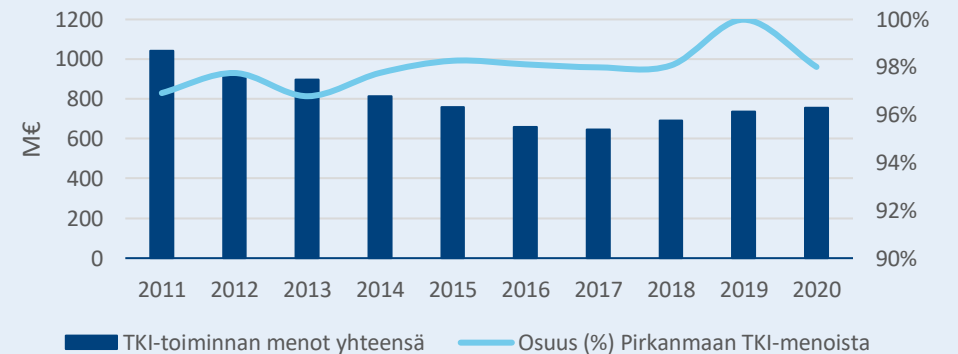
Pirkanmaa
771,6 M€

Tampereen
seutukunta
756 M€
98%
maakunnan
panoksesta

TKI-toiminnan menot sektoreittain Pirkanmaan maakunnassa

TKI-toiminnan menot (sektorit yhteensä) Tampereen seutukunnassa* ja alueen osuus Pirkanmaan TKI-menoista

*Seutukunnittainen tieto koskee vuoden 2020 osalta vain sektorien yhteen laskettua T&K-panosta ja jatkossa seutukuntakohtaista tietoa ei enää ole saatavilla lainkaan.

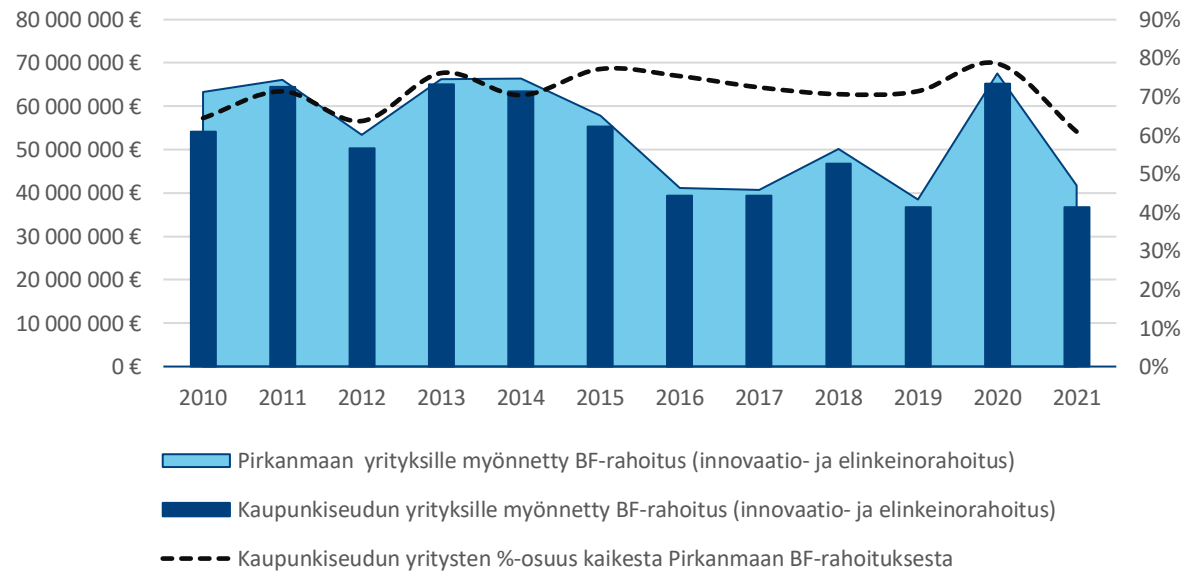

2D. Business Finlandin innovaatio- ja elinkeinorahoitus yrityksille

Vuonna 2021 yhteensä **36,7 M€** Tampereen kaupunkiseudun yrityksille.

Kaupunkiseudun ja Pirkanmaan yrityksille myönnetty Business Finland -rahoitus (innovaatio- ja elinkeinorahoitus) ja sen osuus alueiden saamasta kokosummasta*

Lähteet: Business Finland

*Koronarahoitus ei sisälly vuoden 2020 ja 2021 euromääriin.

Innovaatorahoitus

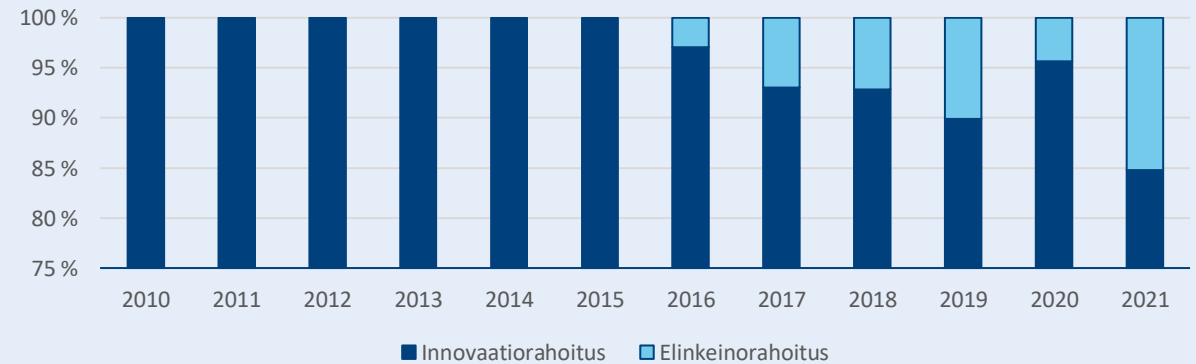
- InnovaCo-Creation
- Co-Innovation, osallistuja
- Digiboosti
- Elinkeinoelämän kanssa verkottunut tutkimus
- Innovaatioklusteri
- Innovaatiiviset julkiset hankinnat
- Into
- Kasvumoottorikilpailu
- Kiito
- Nuoret innovatiiviset yritykset
- Research to Business (TUTL)
- Tempo
- Tutkimus, kehitys ja pilotointi
- Ei tietoa saatavilla -kategoria

Elinkeinorahoitus

- Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin
- Energiatuki
- Exhibition Explorer
- Group Explorer
- Innovaatioseteli
- Kiertotalouden investointiavustus
- Market Explorer
- Materiaalikatselemus
- Talent Explorer

Business Finlandin innovaatorahoituksen ja elinkeinorahoituksen suhde kaupunkiseudulla

2D. Business Business Finlandin innovaatio- ja elinkeinorahoitus yrityksille – Toimialoittain

Suurimman osuuden Business Finlandin rahoituksesta saaneet toimialat vuosina 2019–2021 (esitetty erillisessä kaaviossa oikealla ylhäällä):

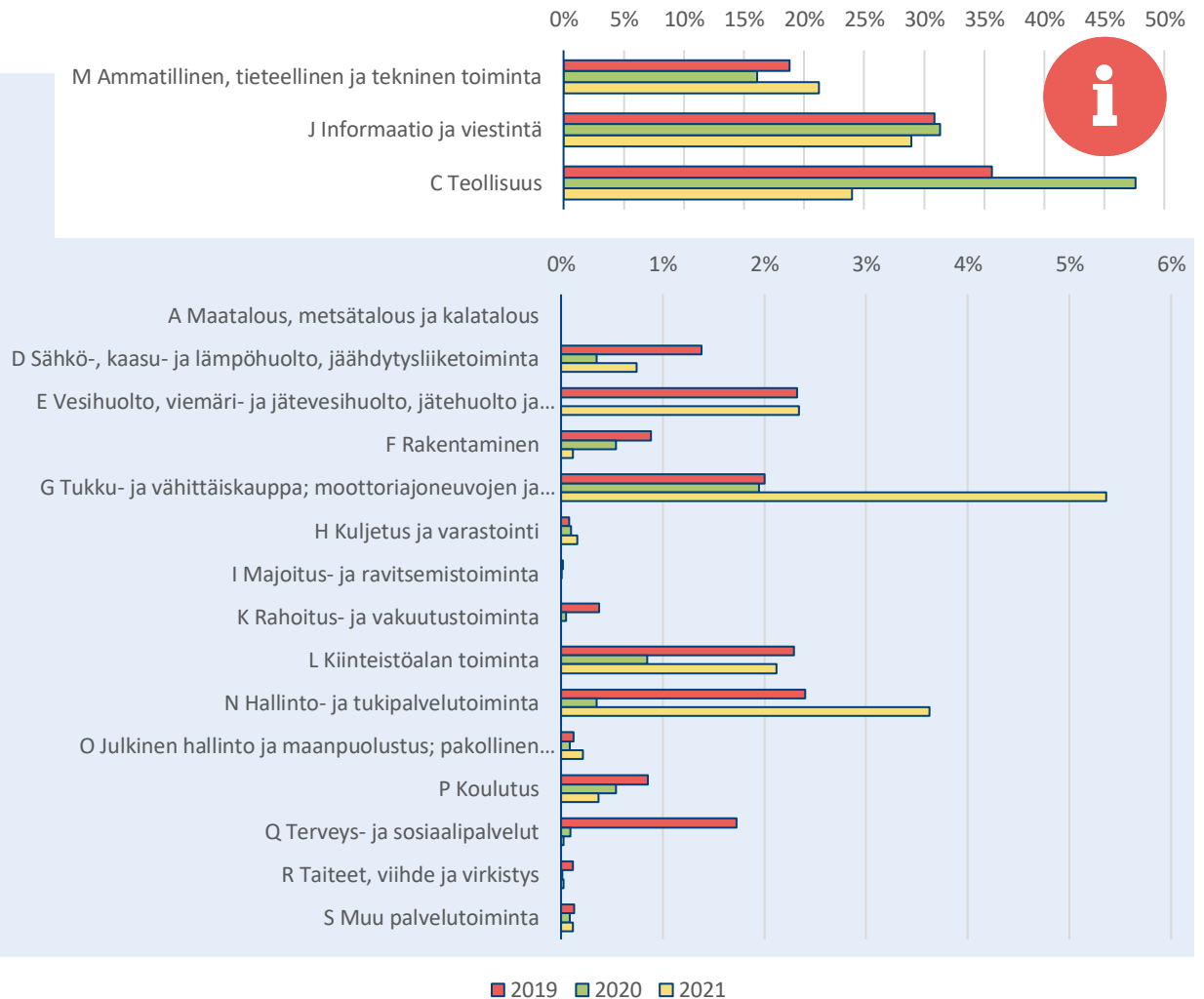
- Teollisuus
- Informaatio ja viestintä
- Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

Teollisuuden osuus oli erityisen suuri (30,2 M€) ensimmäisenä pandemiavuonna, mutta 2021 summa putosi n. 8,9 miljoonaan euroon.

Kolmen suurimpaan rahoitetun toimialan jälkeen nousee vuoden 2021 rahoitusosuudella tukku- ja vähittäiskaupan ala lähes 2 miljoonan euron rahoituksella.

Tämän lisäksi aineistossa on myös vuonna 2021 10,7 prosenttiosuuteen yltävä luokka, josta ei ole saatavilla toimialatietoa. Tämä osuus ei näy viereisessä kuvaajassa.

Business Finlandin kaupunkiseudun yrityksille myöntämän rahoituksen osuus toimialoittain 2019–2021

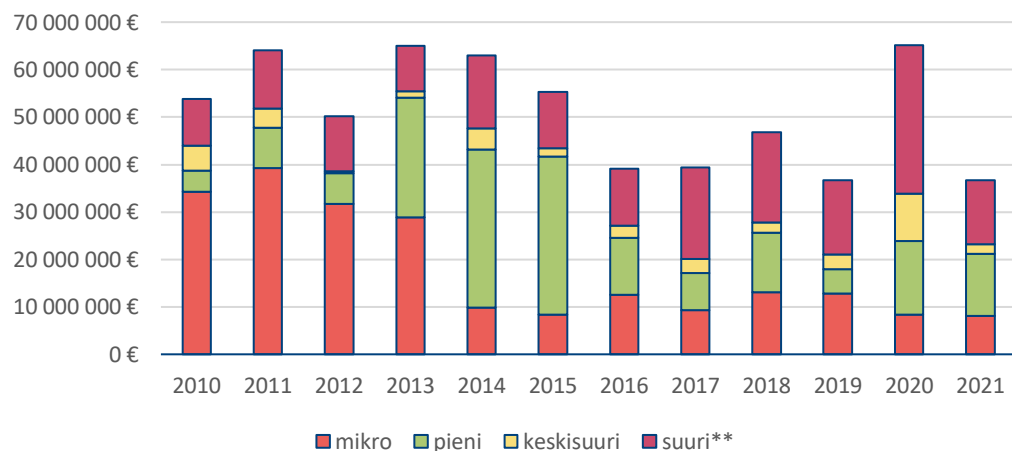

2. Yritykset

2D. Business Finlandin innovaatio- ja elinkeinorahoitus yrityksille

- Yrityskoon mukaan

Kaupunkiseudun Business Finland -rahoituksen jakautuminen vuosittain yrityskoon mukaan

Mikroyritys
Vähintään 10 työntekijää.
Liikevaihto tai taseen loppusumma enintään 2 M€.

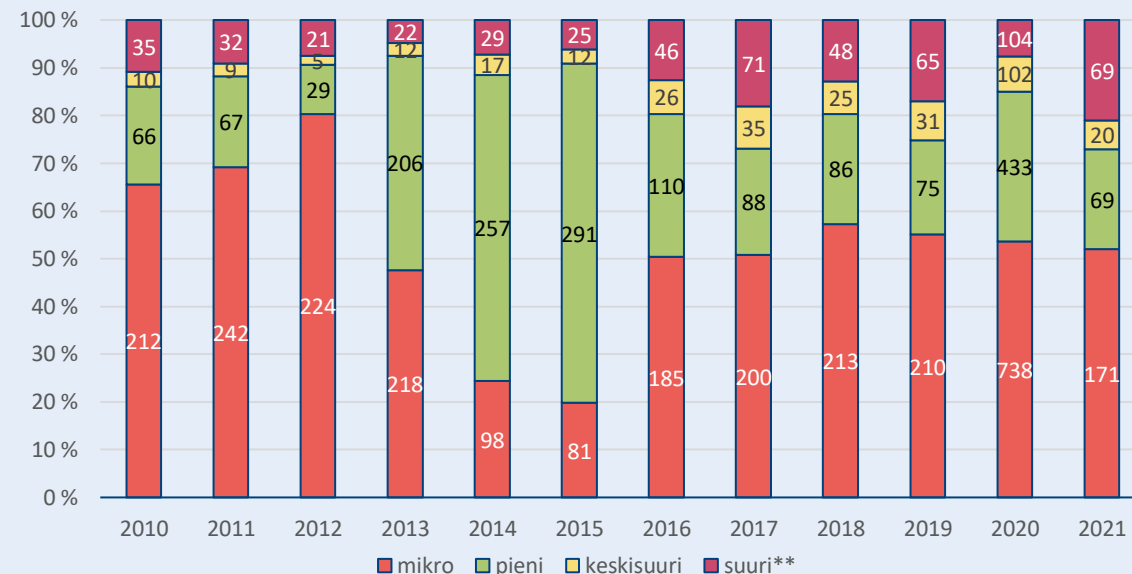
Pieni yritys
Vähintään 50 työntekijää.
Liikevaihto tai taseen loppusumma enintään 10 M€.

Keskisuuri yritys
Vähintään 250 työntekijää,
vuosiliikevaihto enintään 50 M€ tai taseen loppusumma enintään 43 M€.

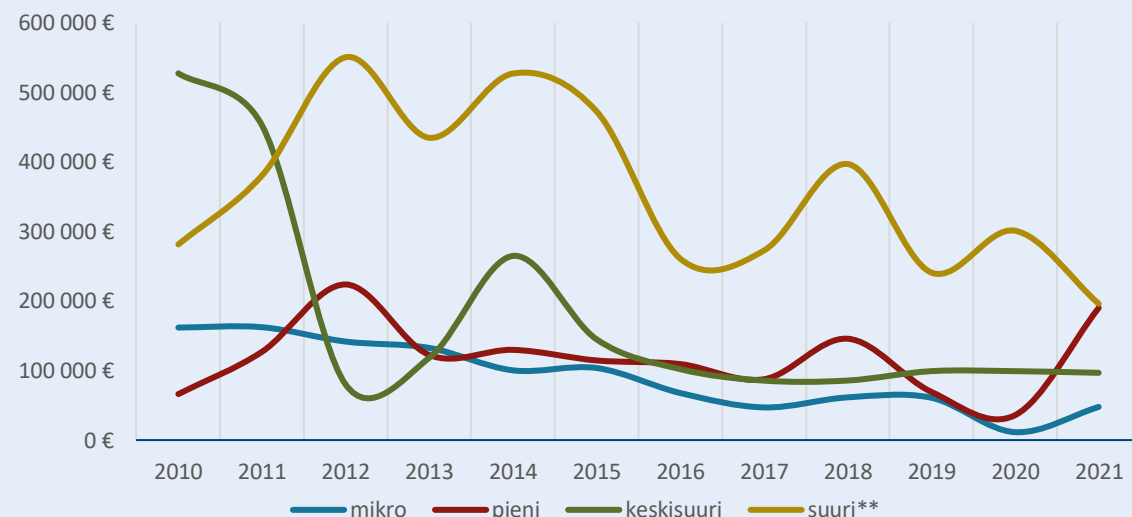
Suuri yritys
Yli 250 työntekijää, vuosiliikevaihto yli 300 M€.

Lähteet: Business Finland

BF-rahoitusta saaneiden yritysten lkm / yrityskoko

Keskimääräinen BF-perusrahoitus € / yritys yrityskoon mukaan

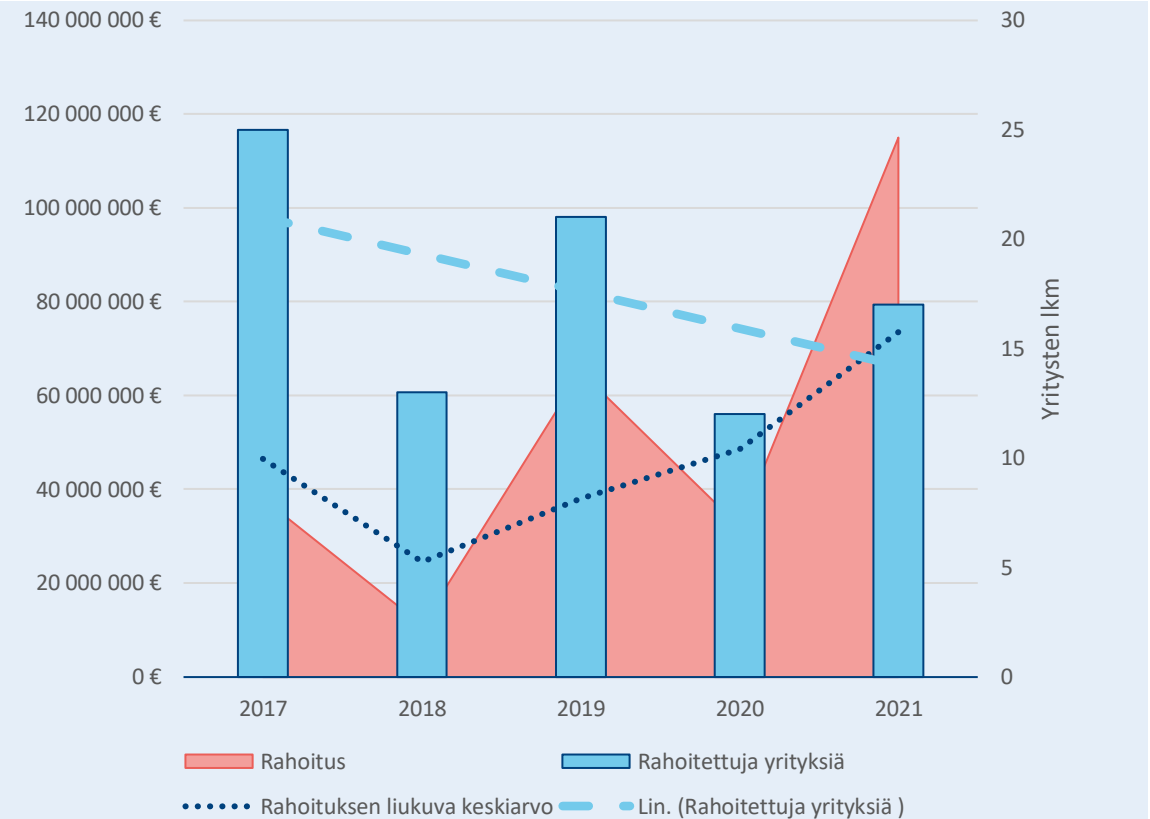
2F. Riskirahoitus yrityksille

2021
115 M€
17 yritystä

Kasvuyritysten (startup- ja scaleup –yritykset) rahoitustrendi on pidemmällä aikavälillä selvästi kasvava. Samalla kuitenkin rahoitusta saaneiden yritysten määrä laskee. 2021 sijoitusten määrä on korkeimmillaan viimeiseen kuuteen vuoteen ja rahoituksen kahden vuoden liukuva keskiarvokin on suurimmillaan (73,5 M€)*.

Startup-lähtöisten yritysten rahoitus Tampereen seudulla

3. ULKOMAANKAUPPA

3A

Vienti- ja tuontiyritykset

3B

Viennin ja tuonnin arvo

3C

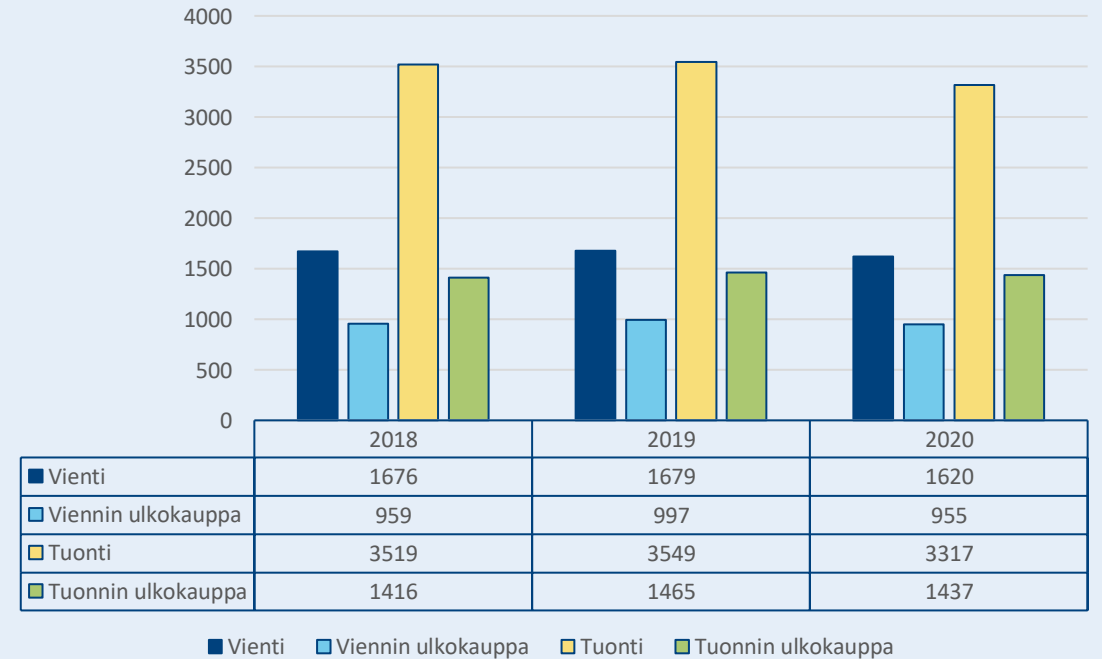
Viennin kohdealueet

3A. Vienti- ja tuontiyritykset

Vuonna 2020 Pirkanmaalla vientiä ja tuontia harjoittavien yritystoimipaikkojen lukumäärä laski hieman.

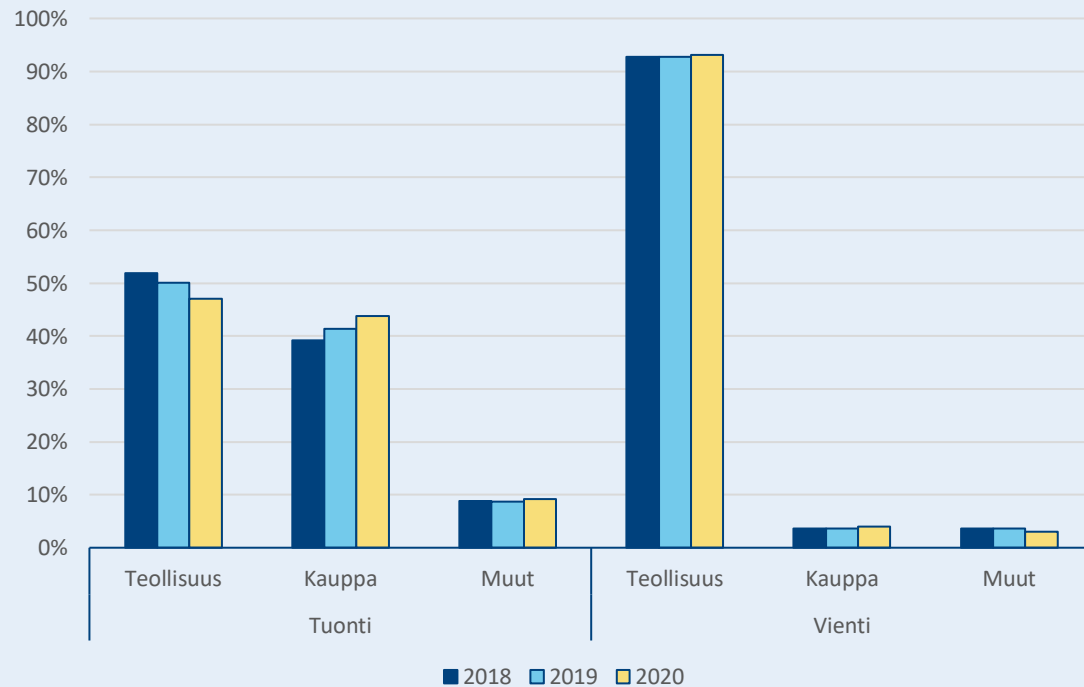
Vientiyritykset **-3,5 %**
 Viennin ulkokaupan yritykset **-4,2 %**
 Tuontiyritykset **-6,5 %**
 Ulkokaupan yritykset **-1,9 %**

Vienti- ja tuontiyritysten toimipaikat (Ikm) Pirkanmaalla
2018–2020

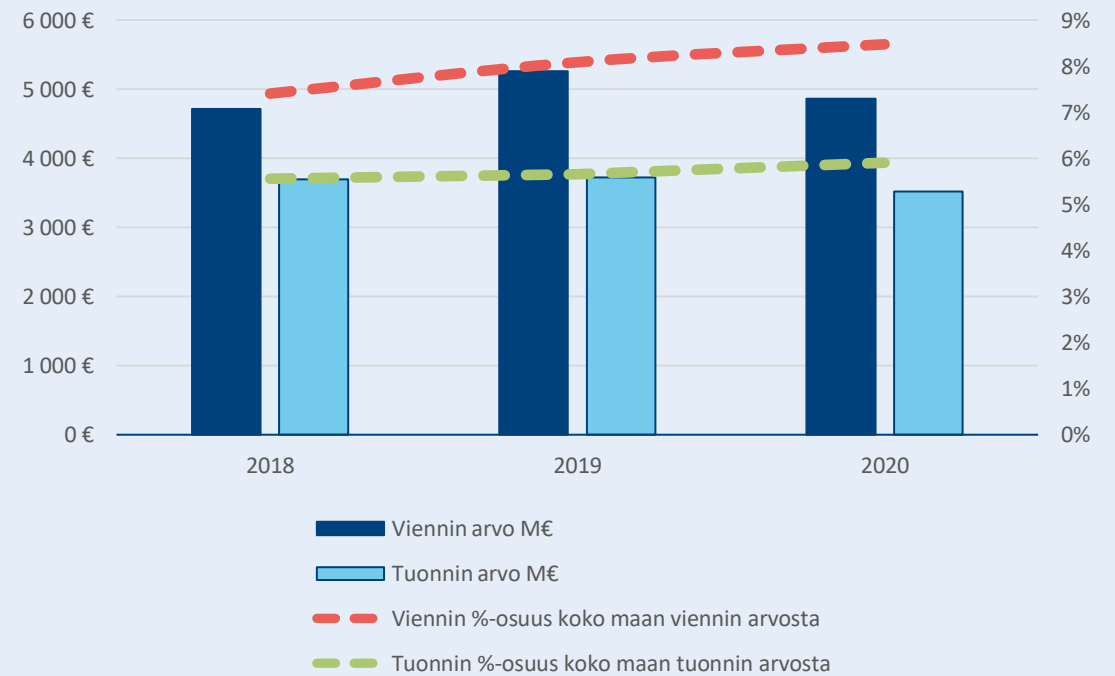

3A. Vienti- ja tuontiyritykset – Viennin ja tuonnin arvo

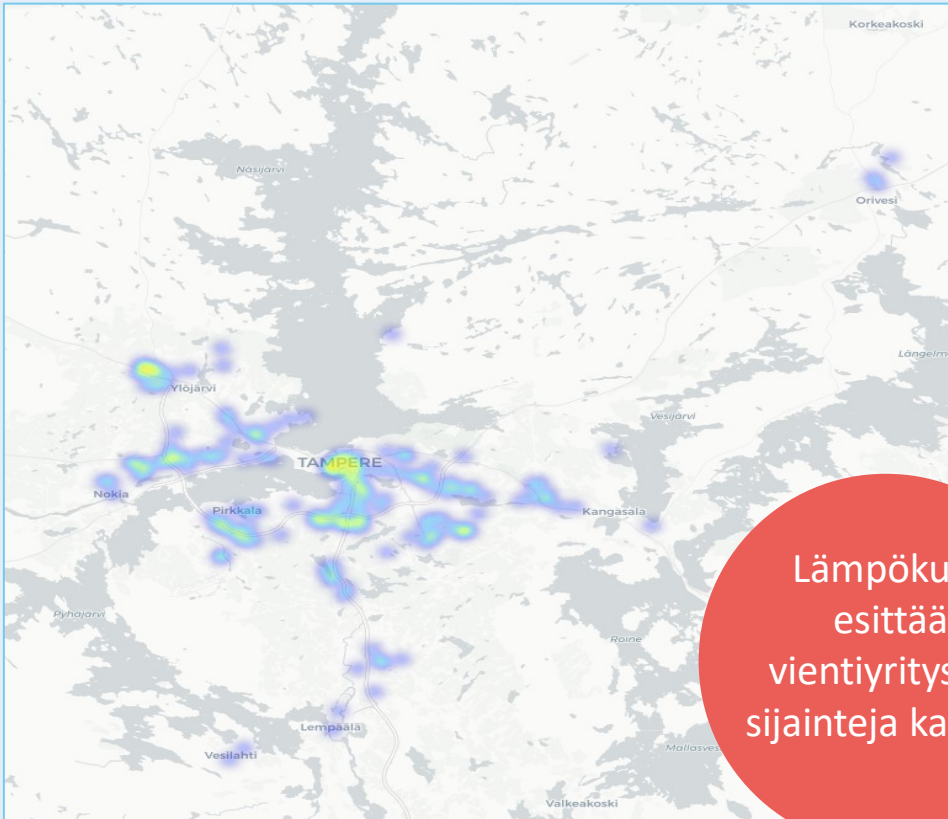
Toimialojen osuudet Pirkanmaan viennin ja tuonnin arvoista vuosina 2018–2020

Pirkanmaan viennin ja tuonnin arvo (M€) ja %-osuus koko maan arvoista 2018–2020

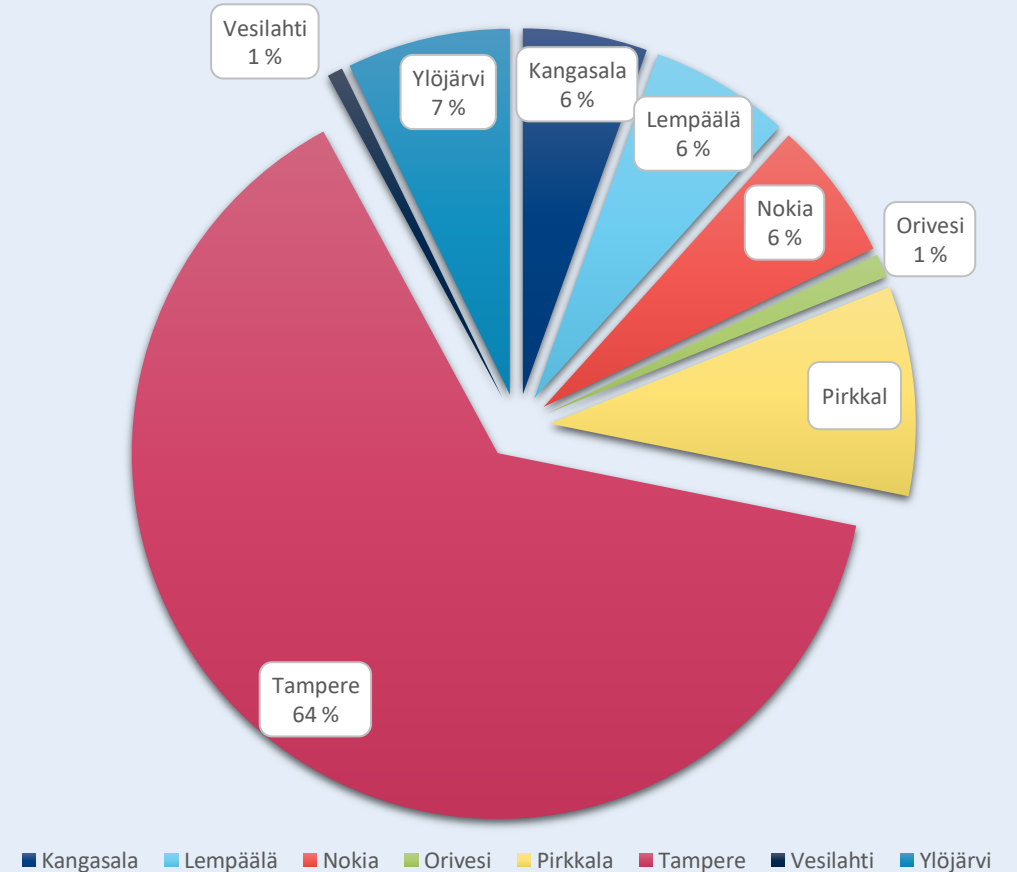
3A. Vientiyrietykset kaupunkiseudulla

Lämpökuva
esittää
vientiyrietysten
sijainteja kartalla

Kunnittainen* osuus Tullin rekisteröimistä vientiyrietyksistä
Tampereen kaupunkiseudulla

N= 291, tilanne 12.1.2022

* kuntatieto perustuu yrityksen posti- ja käyntiosoitteisiin.

**Tulliin vientiasiakkaaksi rekisteröityminen on pakollista yrityksille, joilla on vähintään 5 vientilähetystä vuoden aikana.

3A. Vientiyritysten toimialat

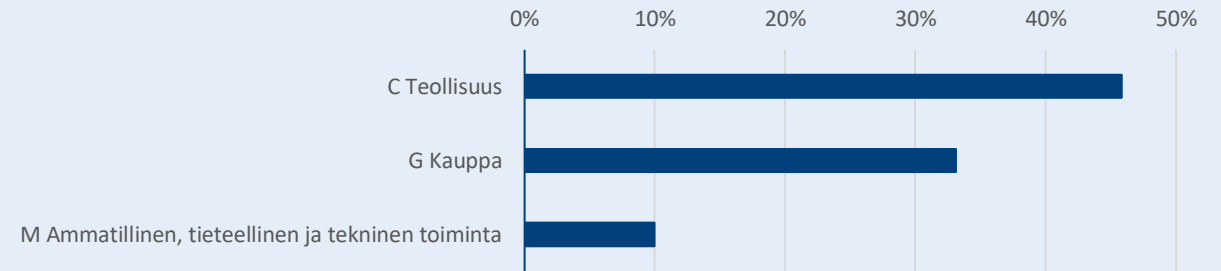
Kaupunkiseudun vientiyrityksistä vuonna 2022 enemmistö toimii

TEOLLISUUDESSA **46%**

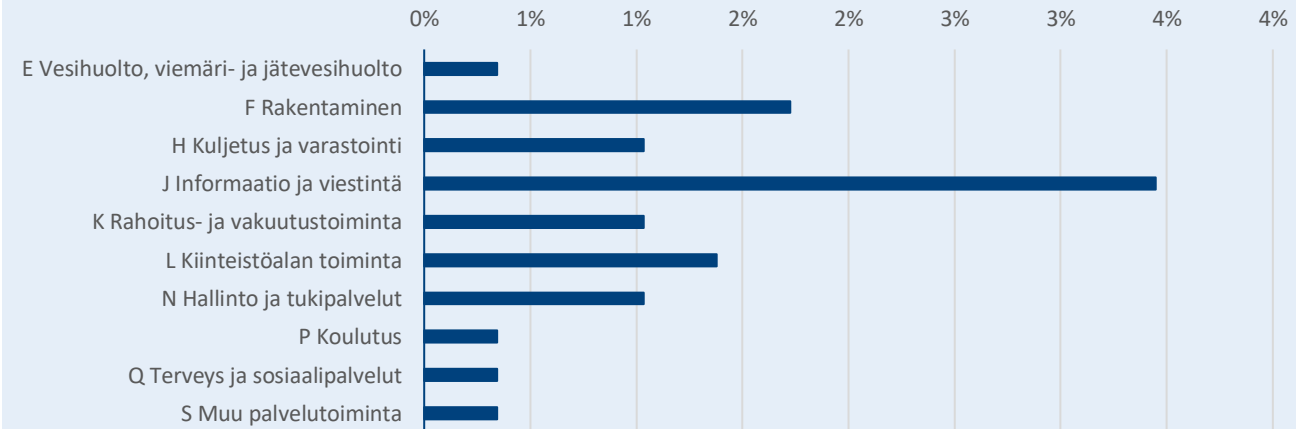
KAUPAN ALALLA **33%**

AMMATILISESSA,
TIETEELISESSÄ
JA TEKNISESSÄ
TOIMINNASSA **10%**

Tampereen kaupunkiseudun vientiyritysten* prosentuaalisesti hallitsevimmat toimialat 1/2022

Tampereen kaupunkiseudun vientiyritysten* %-osuudet toimialoittain (pl. teollisuus, kauppa ja ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta) 1/2022

*Tulliin vientiasiakkaaksi rekisteröityminen on pakollista yrityksille, joilla on vähintään 5 vientilähetystä vuoden aikana.

4. KANSAINVÄLISYYS

4A

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset

4B

Lentomatkustajat Tampere-Pirkkalassa

4C

Kansainväliset opiskelijat ja tutkijat

4D

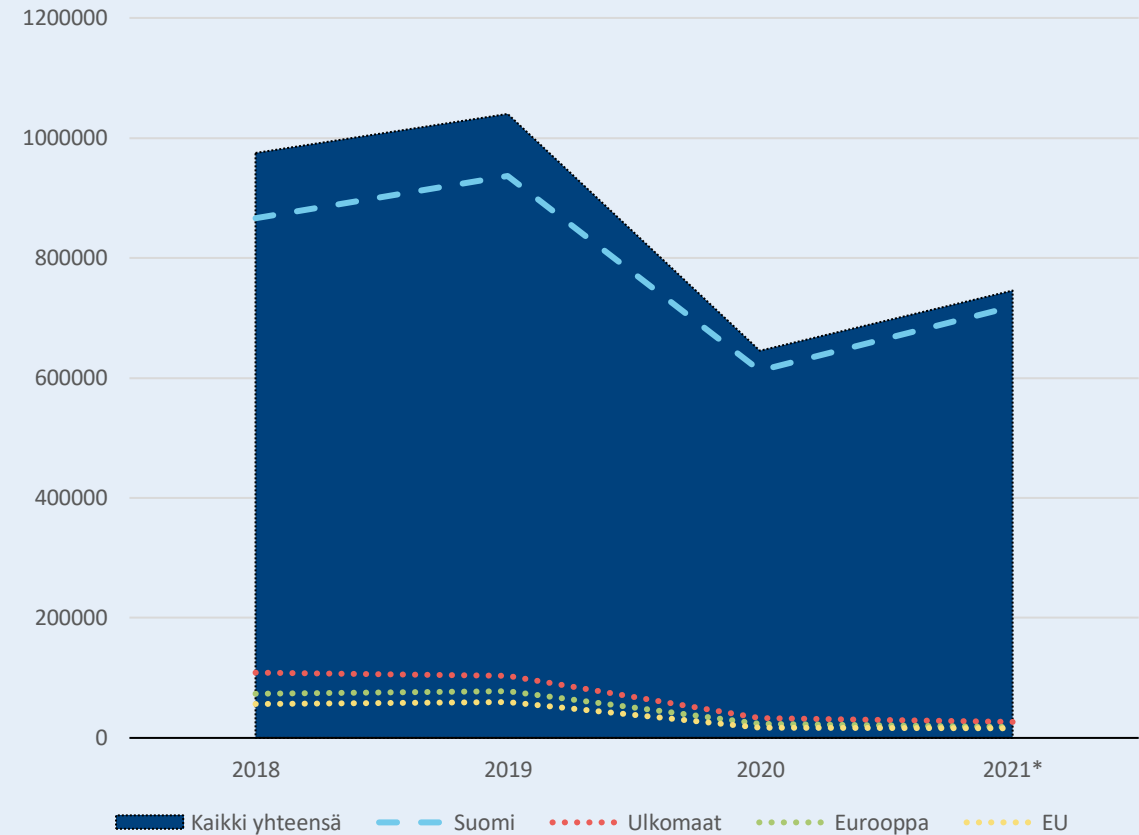
Logistiikkayhteydet ja tavaraliikenteen
kuljetusvirrat -kartta

4A. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset

Pirkanmaalle saapuneet vierailijat tausta-alueittain vuonna 2021* majoitusliiketiетоjen** perusteella				
	Saapuneet	% kaikista yhteensä	Muutos 2019–2021*	Muutos 2020–2021*
Kaikki yhteensä	151 215		-28,3 %	15,6 %
Suomi	147 752	98 %	-23,2 %	17,4 %
Ulkomaat	3 463	2 %	-73,9 %	-18,1 %
Ulkomaiset alueet	Saapuneet	% kaikista ulkomaisista	Muutos 2019–2021*	Muutos 2020–2021*
Eurooppa	2 670	77 %	-76,4 %	-19,6 %
EU	2 363	68 %	-74,1 %	-7,6 %
Skandinavia	533	15 %	-80,0 %	-10,8 %
Aasia	147	4 %	-91,1 %	-55,0 %
Oseania	.	.	-95,5 %	-67,9 %
Afriikka	34	1 %	-82,5 %	-19,1 %
Amerikka	547	16 %	-64,9 %	-55,4 %

Lähteet: Tilastokeskus

Pirkanmaalle saapuneet vierailijat (lkm) tausta-alueittain
majoitusliiketiетоjen** perusteella

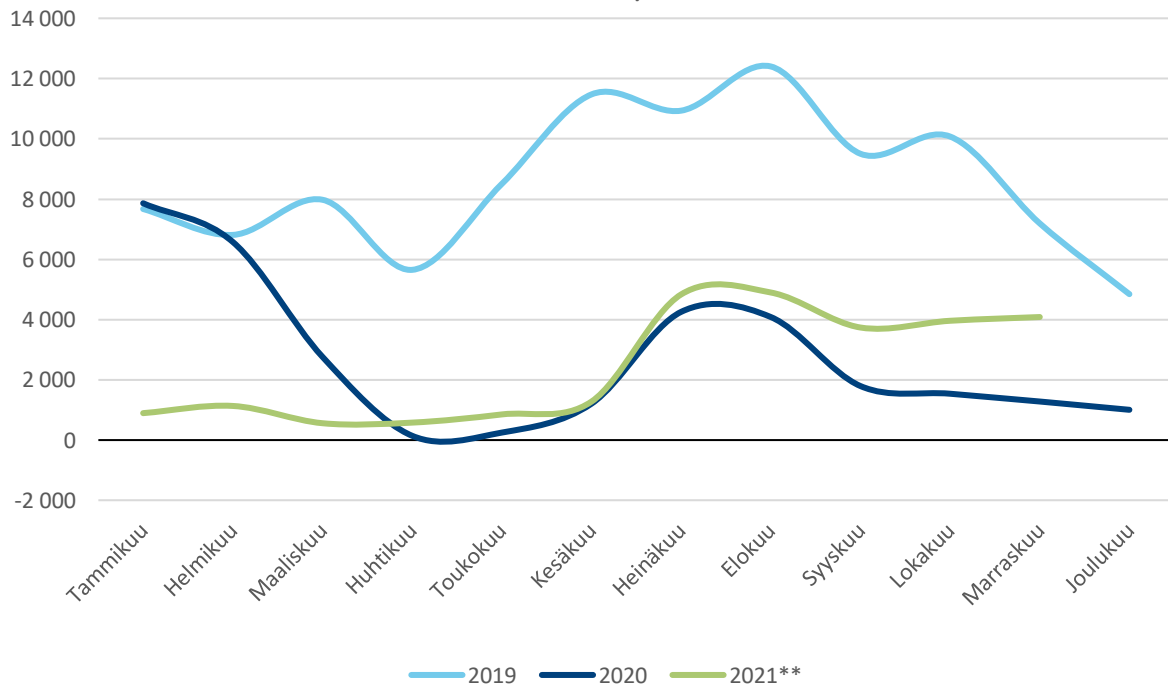

*Ennakkotieto, tilanne 23.12.2021.

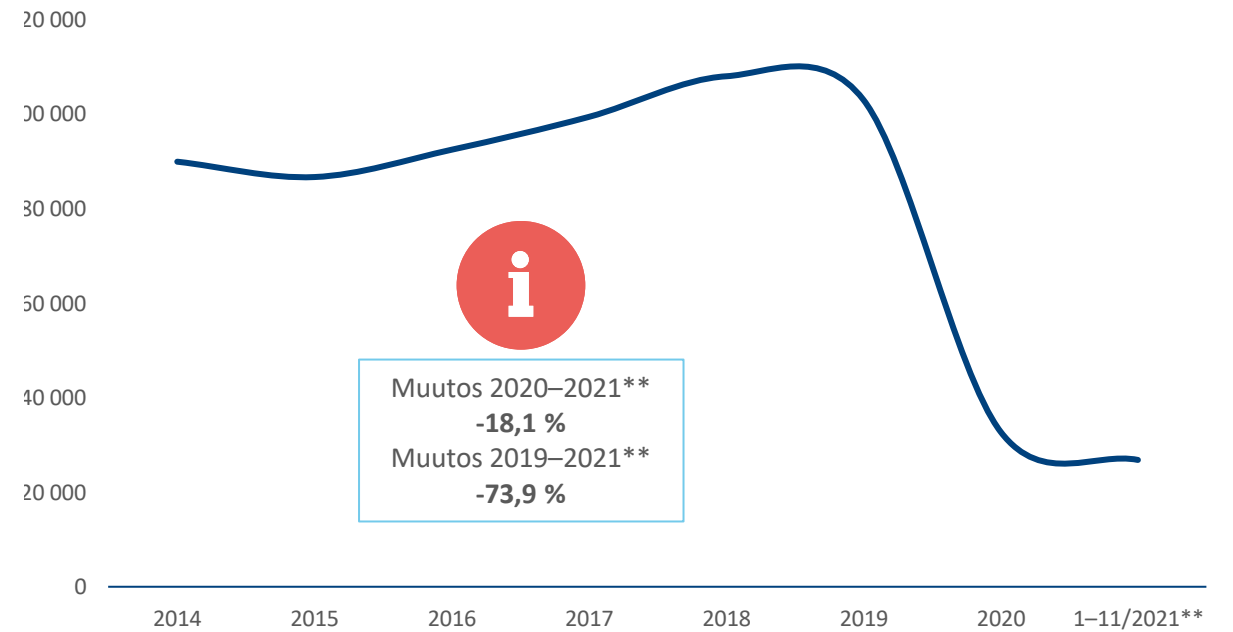
**Sisältää kaikki majoitusliikkeet (ml. hotellit), joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa sekä retkeilymajat.

4A. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset

Saapuneet ulkomaiset vieraat (lkm) majoitusliikkeissä*
Pirkanmaalla kuukausittain
2019 – 1–11/2021**

Saapuneet ulkomaiset vieraat (lkm) majoitusliikkeissä*
Pirkanmaalla

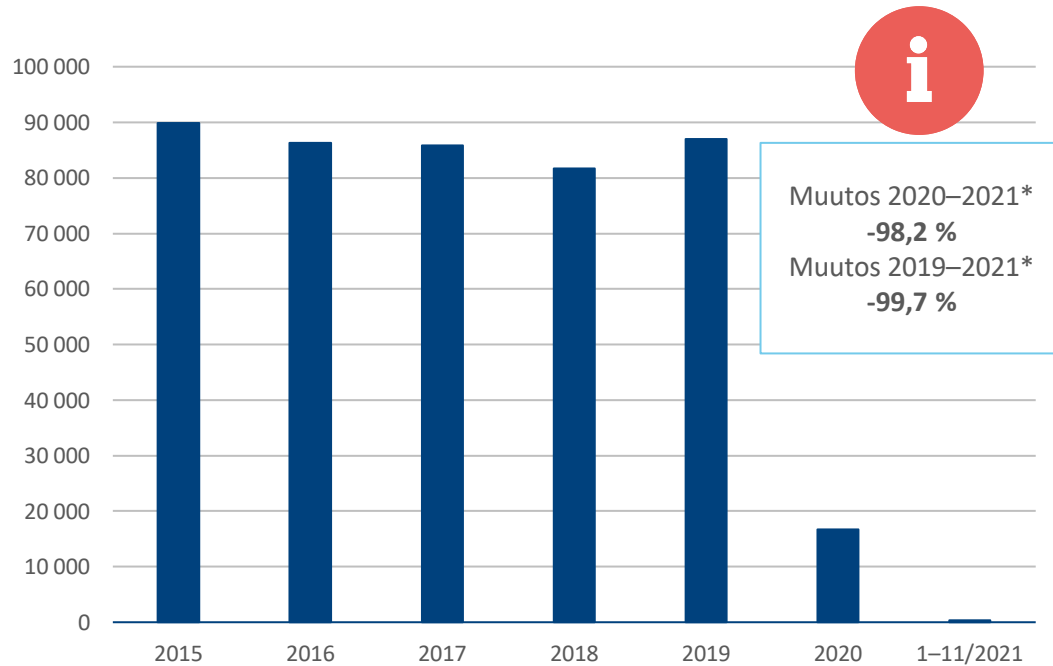

*Sisältää kaikki majoitusliikkeet (ml. hotellit), joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa sekä retkeilymajat.

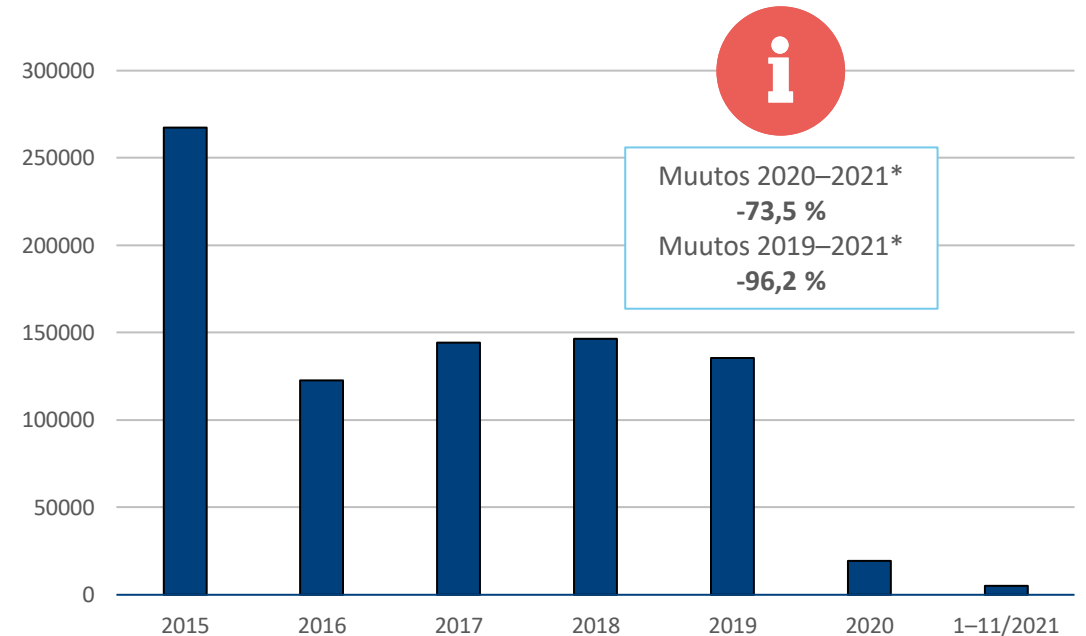
**Ennakkotieto, tilanne 23.12.2021.

4B. Lentokenttämatkustajat Tampere-Pirkkalan lentokentällä

Kotimaiset matkustajat Tampere-Pirkkala lentokentällä

Kansainväliset matkustajat Tampere-Pirkkala lentokentällä

4C. KV-opiskelijat ja tutkijat

Ulkomaalaiset opiskelijat ja tutkinnot (1)

Laaja englanninkielinen koulutustarjonta ja laadukkaat tutkimusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia alueen korkeakouluihin.

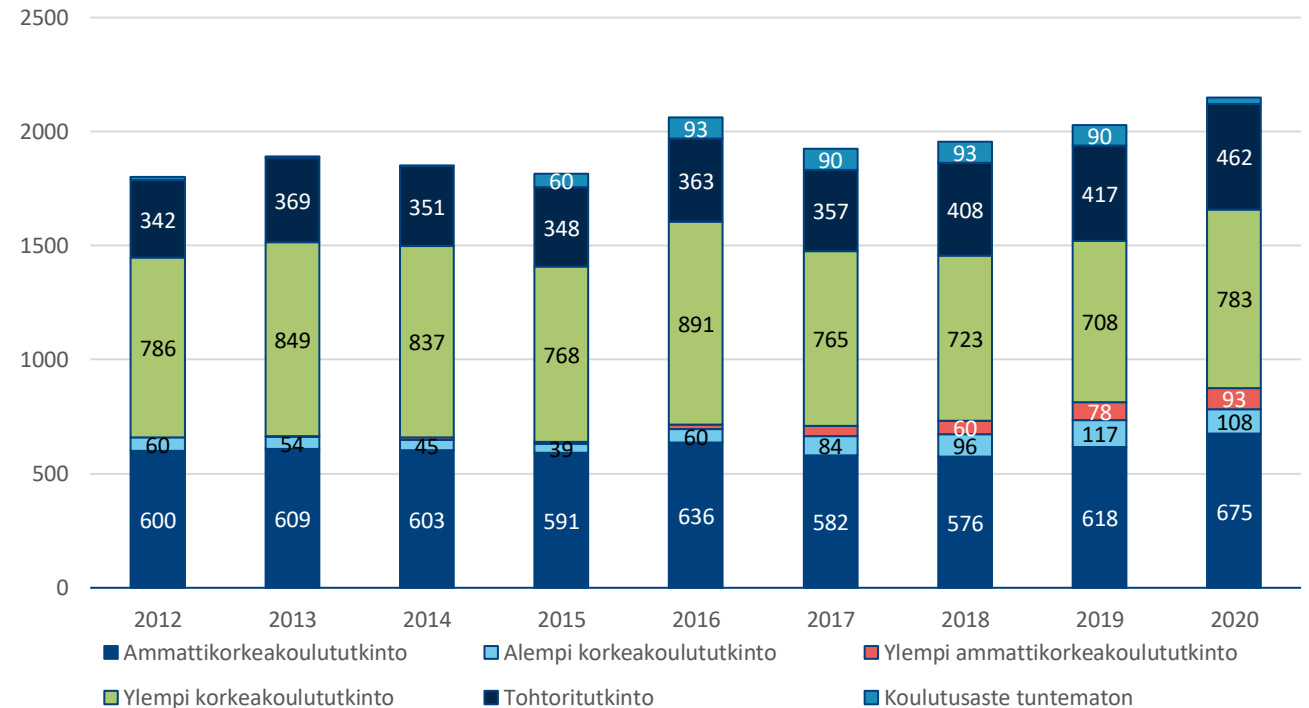
Vuonna 2020 ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä Pirkanmaalla kasvoi +6,1%, joka nosti opiskelijoiden määrän 2154:ään. Koulutustasoihin eniten suosiota kasvatti ylempi ammattikorkeakoulututkinto (+19 %). Vuonna 2015 ylempään ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoita oli seitsemästä maasta, mutta 2020 lähtömaiden määrä oli kasvanut 50:een. Eniten opiskelijoita oli Britanniasta, Intiasta, Irlannista ja Saksasta. Maakohtaiset lukumäärät ovat kuitenkin pieniä, keskimäärin opiskelijoita on 2 / maa.

Maisterin ja tohtorin tutkinnot kiinnostivat tasaveroisesti (+11 %).

Alempi korkeakoulututkinto menetti suosiotaan lähes 8 %. Tutkinnon merkitys on kuitenkin kasvanut tasaisesti vietnamilaisten, venäläisten, saksalaisten, virolaisten ja kiinalaisten opiskelijoiden keskuudessa. Kaikkiaan tutkintoa on suorittanut opiskelijoita 53:sta maasta vuosina 2010–2020.

Lähteet: Vipunen

Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat Pirkanmaan korkeakouluissa

*Opiskelija lasketaan ulkomaalaiseksi, mikäli kansalaisuus on muu kuin Suomi ml. Ahvenamaa.

**Pl. Licensiaattitutkinto ja lääkärin erikoistumiskoulutus, joihin osallistunien opiskelijoiden lkm on erittäin vähäinen tai sitä ei ole.

4C. KV-opiskelijat ja tutkijat

Ulkomaalaisten opiskelijoiden tausta-alueet, kansallisuus ja tutkintoalat 2010–2020 (2)

Opiskelijoita **135**:stä maasta* vuosina 2010–2020

SUOSITUIMMAT TUTKINTOALAT

TAMK

Kauppa, hallinto ja oikeustieteet
Tekniikan alat
Humanistiset ja taidealat

TAU

Tekniikan alat
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
Yhteiskunnalliset alat

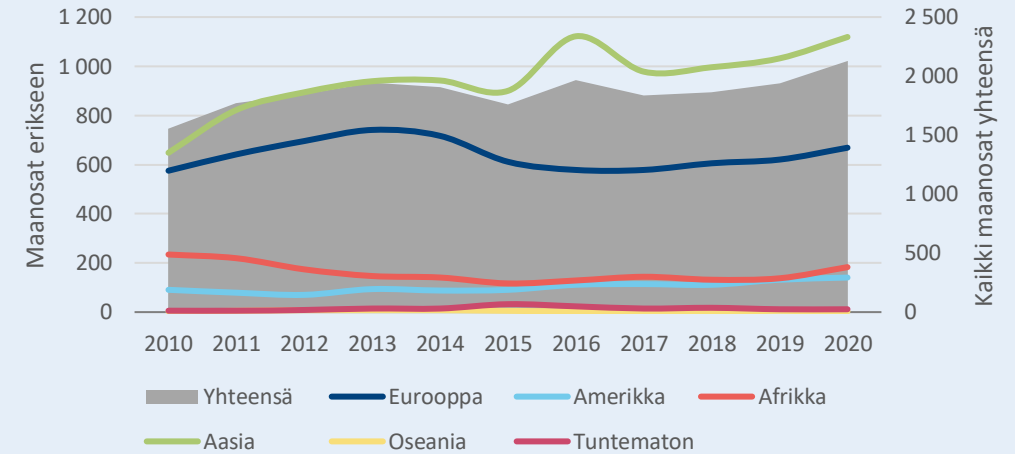
Aasian maista kotoisin olevien opiskelijoiden kiinnostuksen kohteina ovat tekniikan alat (TAMK ja TAU), kaupan ala (TAMK) ja ICT-ala (TAU).

Eurooppalaisia TAMKissa houkuttelevat kaupan ja tekniikan alojen lisäksi humanistiset ja taidealat. Yliopistossa taas tekniikan alojen lisäksi yhteiskunnalliset alat ja ICT.

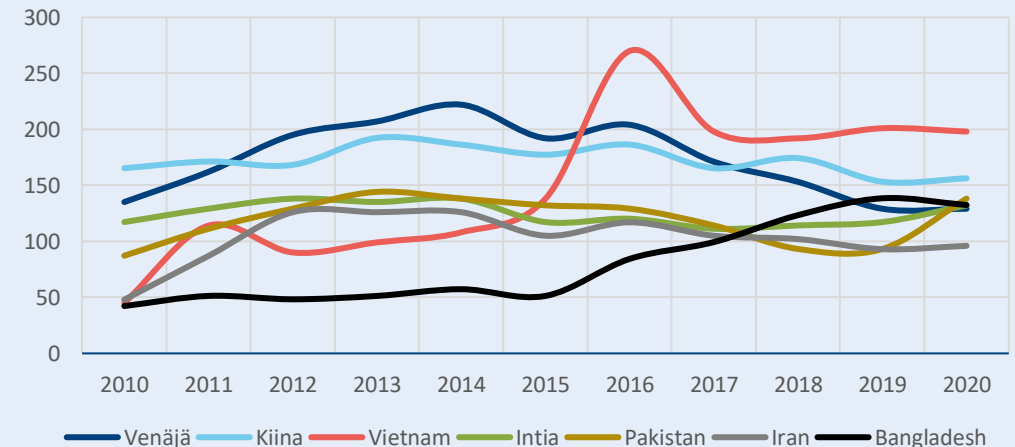
*) Ne maat, joiden kansalaisia on opiskelemassa ≥ 80 koko tarkastelujakson 2010–2020 aikana.

Lähteet: Vipunen

Korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen opiskelijat tausta-alueittain Pirkanmaalla

Maat, joista on eniten tutkintoon johtavan korkeakoulutuksen opiskelijoita Pirkanmaalla*

4C. KV-opiskelijat ja tutkijat

Tutkimushenkilöstö ja tausta-alueet (3)

Kansainvälisten tutkijoiden työskentely alueella on ollut kasvusuuntainen vuodesta 2017 asti. Myös vuonna 2020 KV-henkilöstön henkilötyövuosien määrä nousi (+5,9 %).

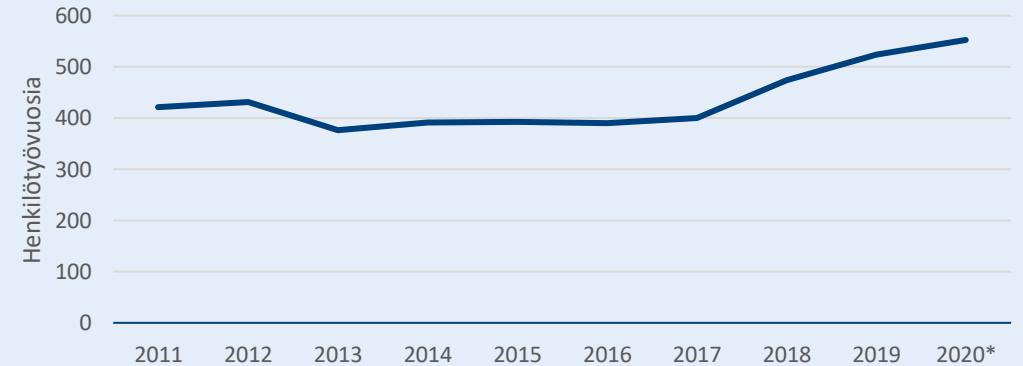
Ammattikorkeassa varsinaisia tutkijoita on hyvin vähän, joten KV-opetus- ja tutkimushenkilöstön henkilötyövuodet tarkoittavat tässä yhteydessä Suomen ulkopuolelta kotoisin olevien TKI-tehtäväjaotteluun kuuluvien henkilöiden työpanosta.

Henkilöstön kansallisuus on muuttunut yhdeksän vuoden aikana eurooppavoittoisesta tilanteeseen, jossa eurooppalaisen ja aasialaisen henkilöstön työpanoksen osuus on yhtä suuri (39 %). Myös Latinalainen Amerikka ja Karibian alue on nostanut osuuttaan neljään prosenttiyksikköön. Huomionarvoista tausta-aluevertailussa on, että 14–36 prosenttia tapauksista KV-henkilöstöön kuuluvan kansallisuudesta ei ole tietoa.

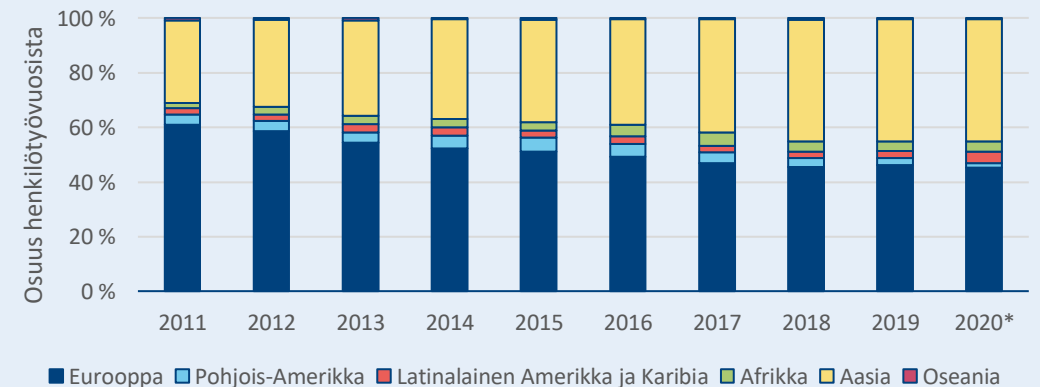
Lähteet: Vipunen

*TAMK T&K&I-toiminnan hlöstöarvoa ei saatavilla.

Korkeakoulujen (TAU, TAMK) ulkomainen opetus- ja tutkimushenkilöstö (henkilötyövuosia)

Korkeakoulujen (TAU, TAMK) ulkomaisen opetus- ja tutkimushenkilöstön vuosittaiset osuudet henkilötyövuosista tausta-alueittain

4C. KV-opiskelijat ja tutkijat

KV-tutkimushenkilöstön kansainvälinen liikkuvuus (4)

KV-liikkuvuus eroaa ulkomaisen henkilöstön työvuosista eikä siitä voi tehdä vertailuja yliopiston ja ammattikorkeakoulun välillä, koska liikkuvuus ilmoitetaan vierailujen määrällä (TAU) tai vierailupäivien lukumäärillä (TAMK).

Opetus- ja tutkimushenkilöstön vierailut vuosina 2013–2020

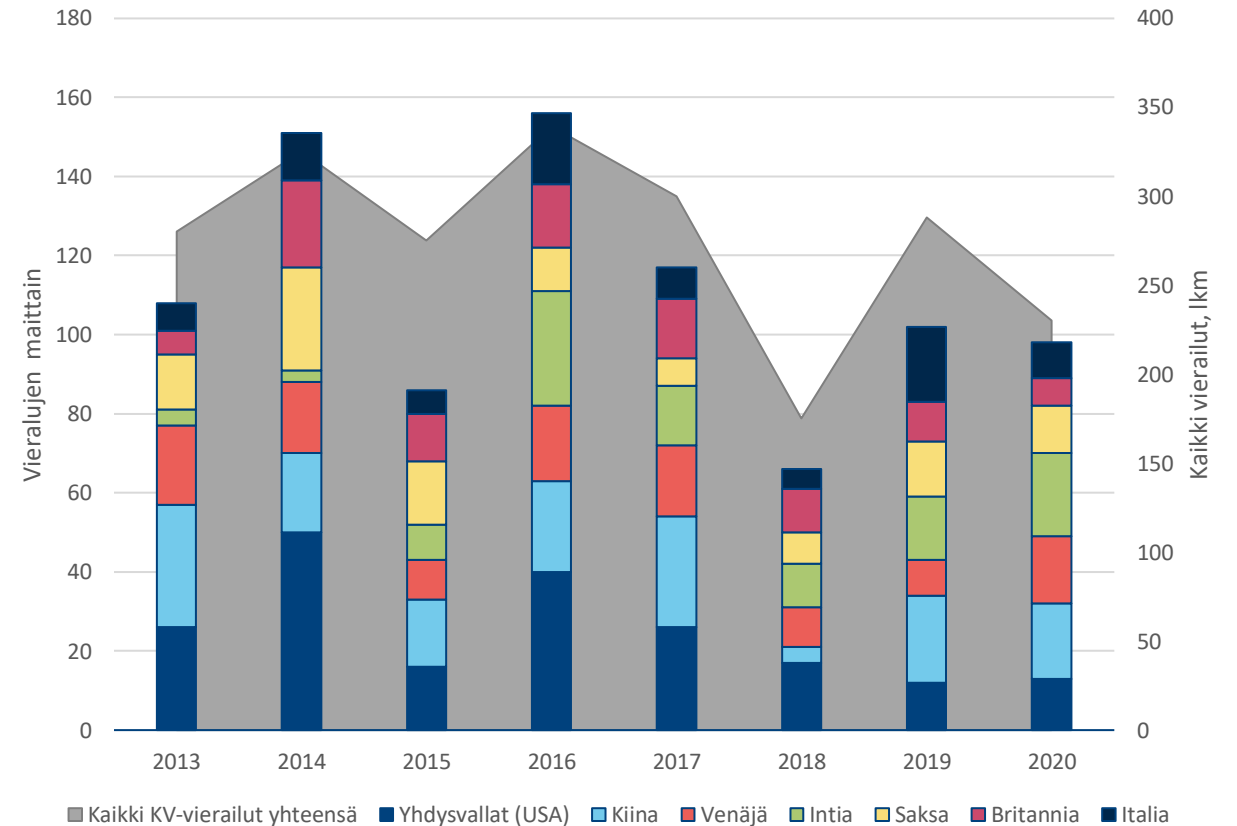
TAU: 97 maata, joista vuosittain keskimääräisesti eniten vierailuja tehtiin Yhdysvalloista, Kiinasta, Venäjältä, Intiasta, Saksasta, Britanniaista ja Italiasta.

TAMK: 85 maata, joista eniten vierailupäiviä kertyi Brasilian, Kiinan, Saksan, Alankomaiden, Britannian ja Ranskan vierailuista (ks. %-osuudet oheisesta taulukosta).

Eniten vierailupäiviä* TAMKiin 2013–2020	
Brasilia	19 %
Kiina	18 %
Saksa	8 %
Alankomaat	6 %
Britannia	6 %
Ranska	4 %

Lähteet: Vipunen

Ulkomaisista korkeakouluista tehty KV-vierailut** Tampereen yliopistoon (lkm) ja maat, joista on tehty eniten vierailuja***

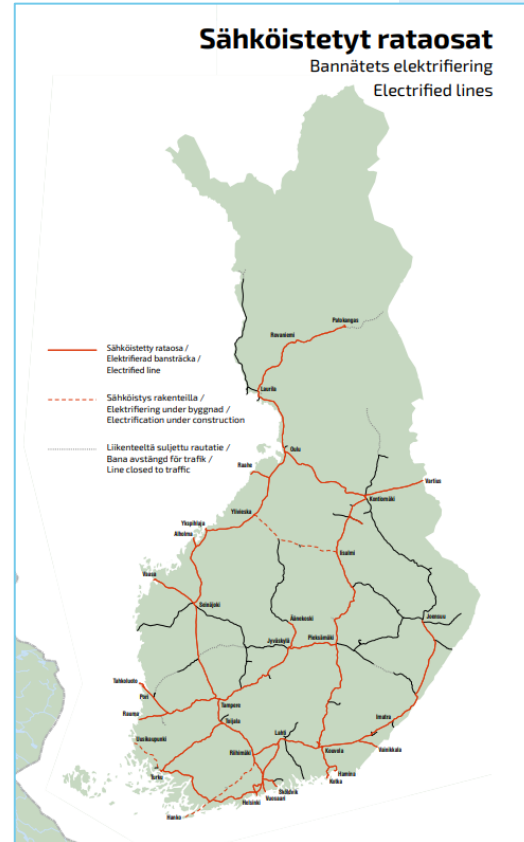

*%-osuus kaikista ajanjakson vierailuista.

**Vähintään viiden päivän mittaiset opetus- ja tutkimushenkilökunnan liikkuvuudet.

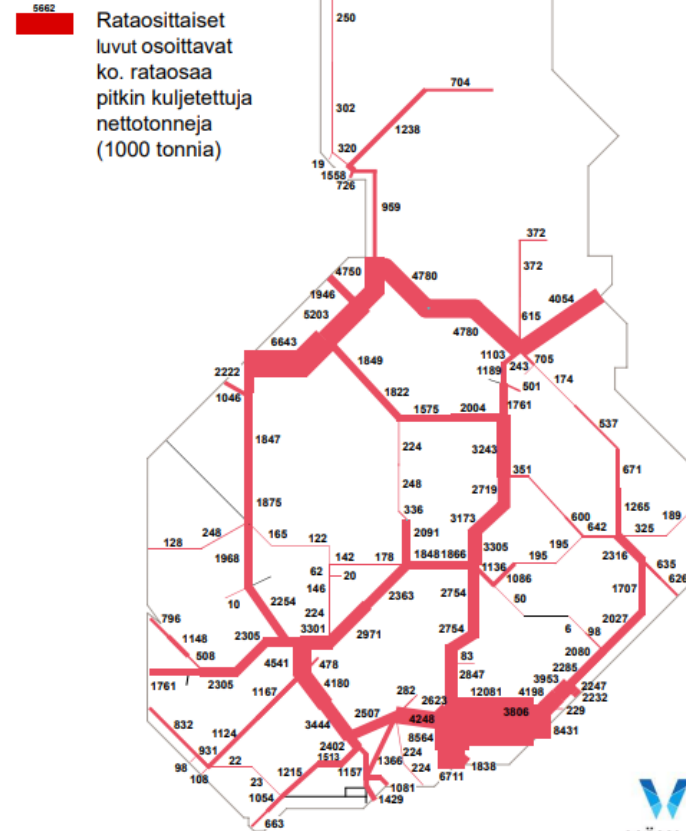
***Maatiedot perustuvat vierailijoiden kansalaisuuteen. Vierailujen maakohtainen määrä on huomioitu kuvaajassa, kun niiden tarkastelujakson lkm on keskiarvoltaan ≥ 10 .

4D. Logistiikkayhteydet

Tavaraliikenteen kuljetusvirrat 2020

Yhteensä 38,4 miljoonaa tonnia ja 10,140 mrd tonnikm

5. TYÖVOIMA JA OSAAMINEN

5A

Työttömyysaste

5B

Ulkomainen työvoima

5C

Työnhakijat ammattiryhmittäin

5D

Alueella työssäkäyvät

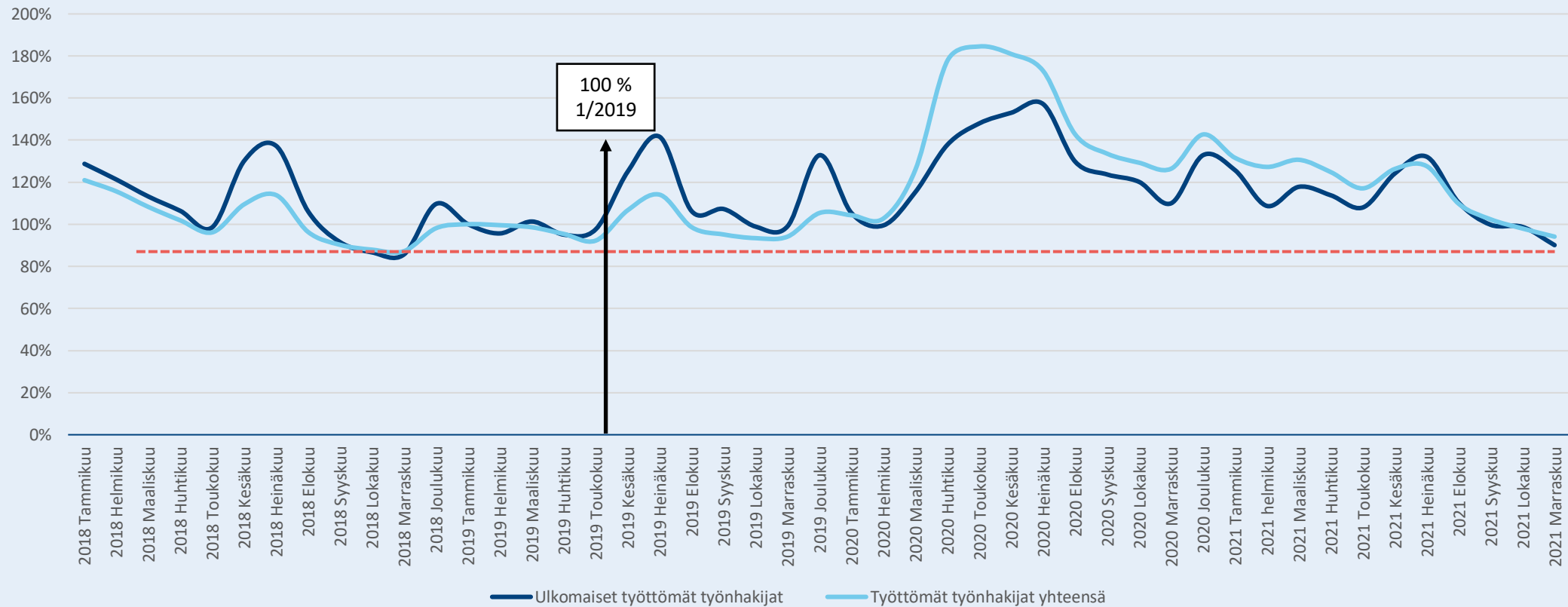
5E

Avoimet työpaikat

5B. Työttömyysaste (1)

Ulkomaiset työttömät työnhakijat ja kaikki työttömät työnhakijat kaupunkiseudulla (trendisarja)

N=100 % = 1/2019 työttömät työnhakijat, ulkom. 1363, kaikki 18416

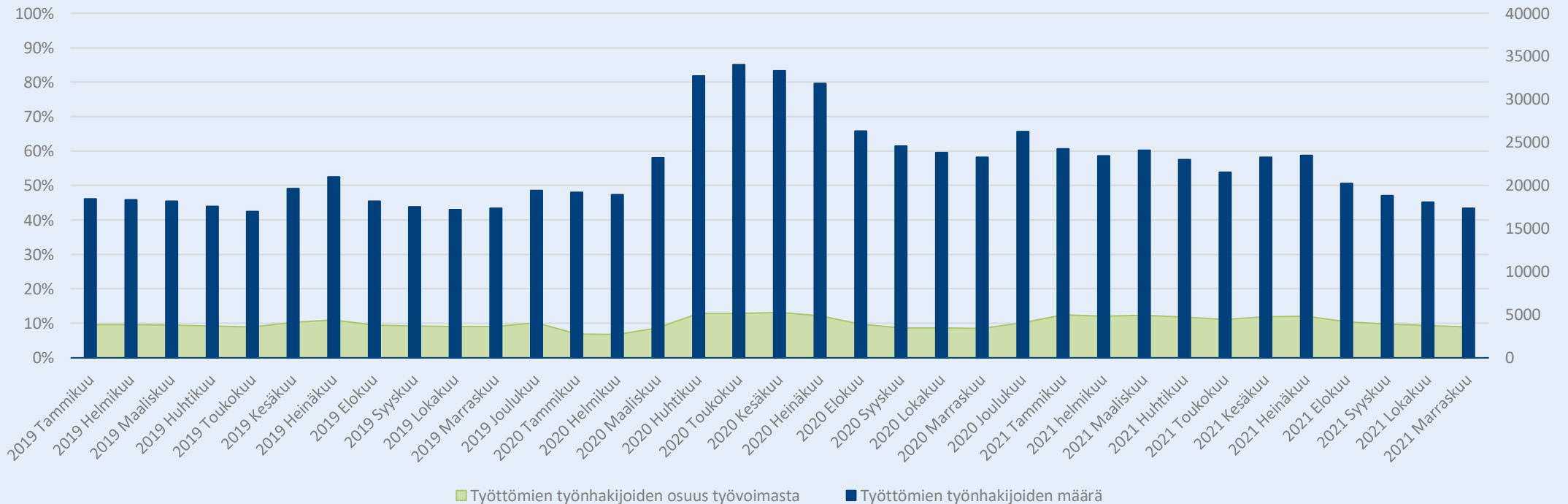

Työttömien työnhakijoiden määrä joulukuussa 2021
(TE-Palvelut, ELY)
19206 työtöntä, 9,9 % työvoimasta

5B. Työttömyysaste (1)

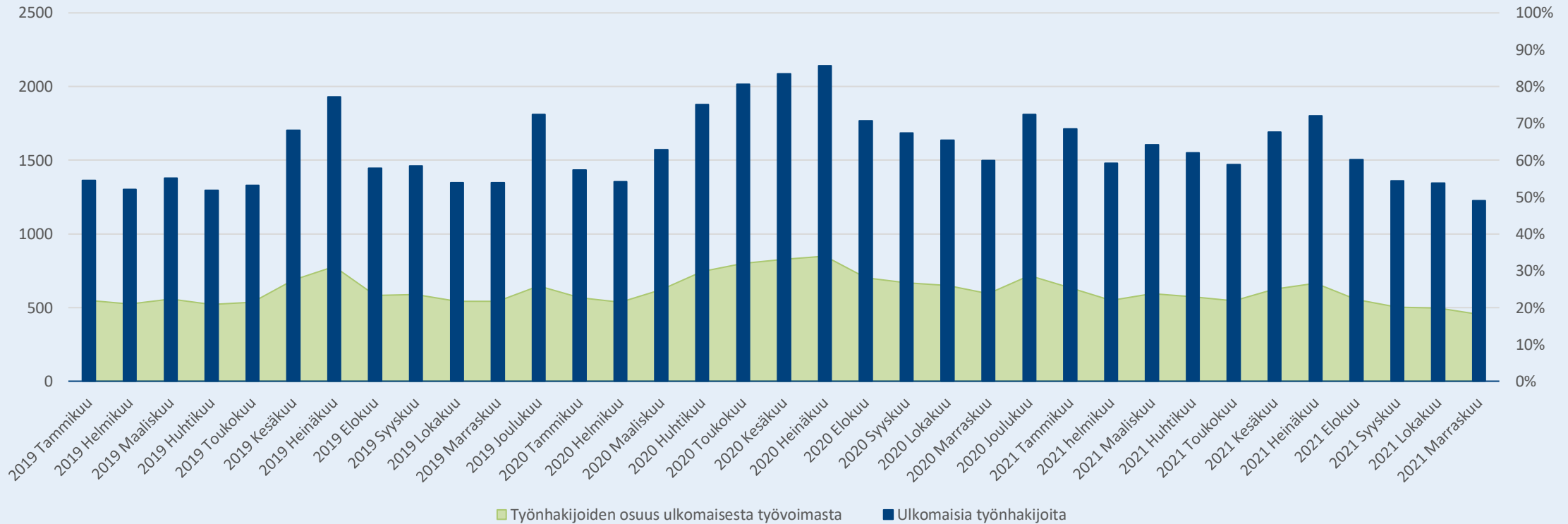
Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä 2021 joulukuussa oli samaa luokkaa kuin vuoden 2008 joulukuussa, jolloin taloudessa oli selvä nousukausi.

Työttömät työnhakijat ja näiden osuus työvoimasta Tampereen Kaupunkiseudulla kuukausittain (kuun lopussa)

5B. Ulkomainen työttömyysaste

Ulkomaiset työttömät työnhakijat ja näiden osuus ulkomaisesta työvoimasta Tampereen kaupunkiseudulla kuukausittain (kuun lopussa)

5C. Työnhakijat ammattiryhmittäin

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi 46,7 % vuodesta 2019. Hakijoita oli yhteensä 79126.

Työnhakijoiden määrä kasvoi kaikissa ammattiluokissa, vähiten kuitenkin maa- ja metsätalouden aloilla. Työttömyyden kasvu oli nopeudessaan ja laajuudessaan rajua. Eniten työttömyys kasvoi määrittelemättömässä (62 %) sekä johtajien ja ylimpien virkamiesten ammattiryhmässä (60 % %).

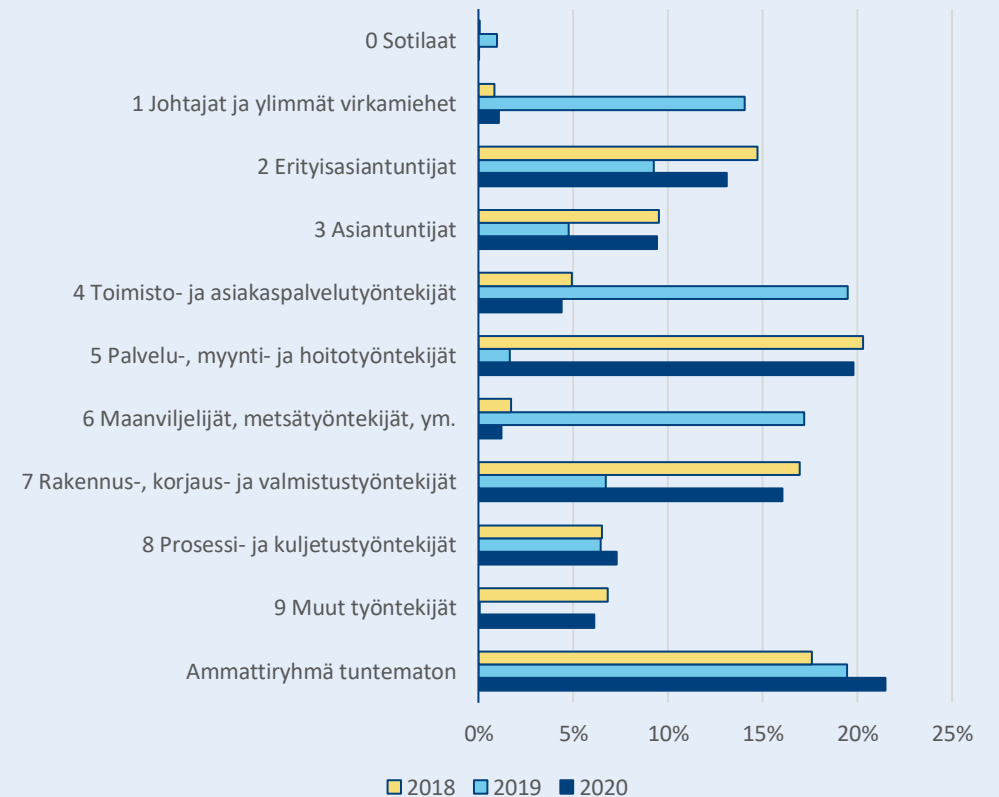
Vuonna 2020 eniten kaikista työnhakijoista oli ammatiltaan määrittelemättömiä (21,5 %), joihin sisältyvät mm. opiskelijat, ammattia vaihtavat, yrittäjät ja ilman ammattia olevat.

Lähes yhtä paljon työttöminä oli palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijöitä (20 %). Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden osuus (16 %) oli laskusuunnan jälkeen noussut edeltävän vuoden lukemista (9,3 %-yksikköä).

Lähteet: Tilastokeskus, TEM

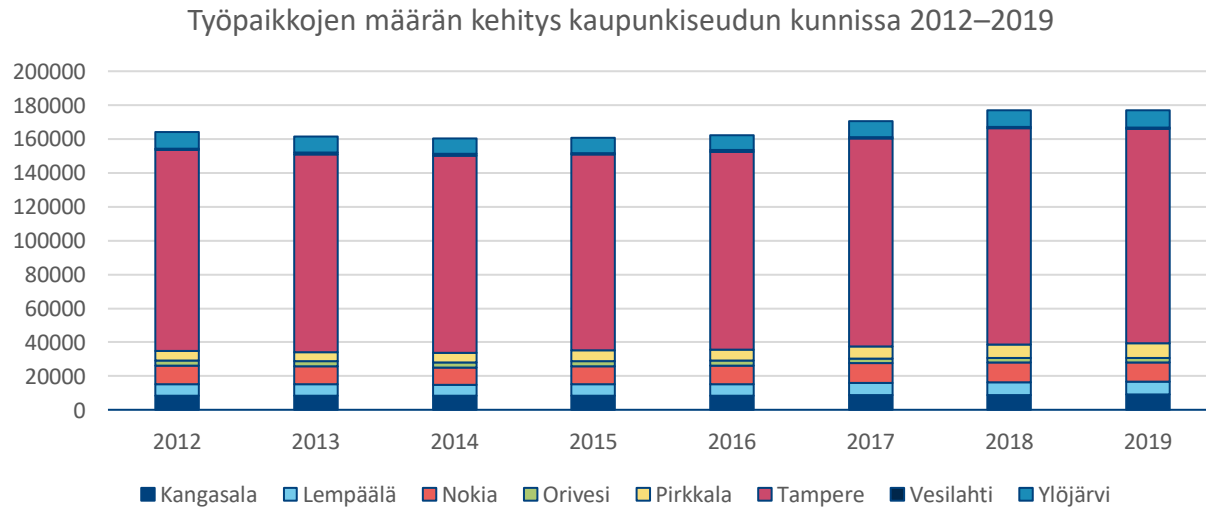
Työttömien työnhakijoiden prosentuaalinen kehitys ammattiryhmittäin 2019–2020	
AMMATIT YHTEENSÄ	46,7 %
1 Johtajat ja ylimmät vierkamiehet	60,0 %
2 Erityisasiantuntijat	37,1 %
3 Asiantuntijat	49,8 %
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	35,4 %
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	49,3 %
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät, ym.	7,7 %
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	36,8 %
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	59,2 %
9 Muut työntekijät	38,9 %
0 Sotilaat	11,1 %
Muut / Määrittelemätön*	62,2 %

Ammattiryhmittäinen osuus työttömistä työnhakijoista Pirkanmaalla 2018–2020

5D. Työpaikat kunnittain*

Vuonna 2019 Tampereen kaupunkiseudun työpaikkamäärä ei juuri kasvanut ja Pirkanmaalla se jopa laski hieman (-0,3 %). Pirkkalan työpaikkojen määrä on kuitenkin kehittynyt väkevästi viime vuosina, nyt 8,4 %, joka vastaa yli 650 työpaikkaa. Vuoden toinen nousija on Ylöjärvi, jossa työpaikkoja oli vuoden lopussa lähes 10100 (+ 5,5, %). Tampere menetti 1063 työpaikkaa. Suhteellisesti eniten työpaikkojen määrä laski Orivedellä (101 työpaikkaa).

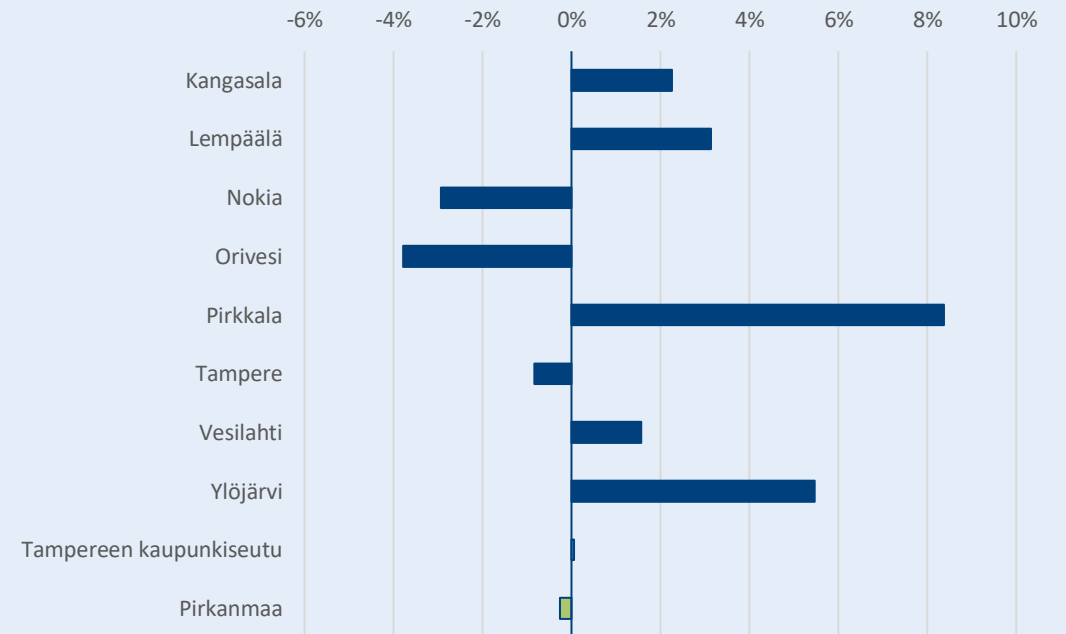
Lähteet: Tilastokeskus

Vuodesta 2012 kasvua
Kaupunkiseudulla 7,9 %
Pirkanmaalla 4,1 %

Kaupunkiseudulla yhteensä
176 913 työpaikkaa
+0,1 % (2018–2019)
81,2% Pirkanmaan työpaikoista

Työpaikkojen määrän muutos kaupunkiseudun kunnissa ja Pirkanmaalla 2018–2019

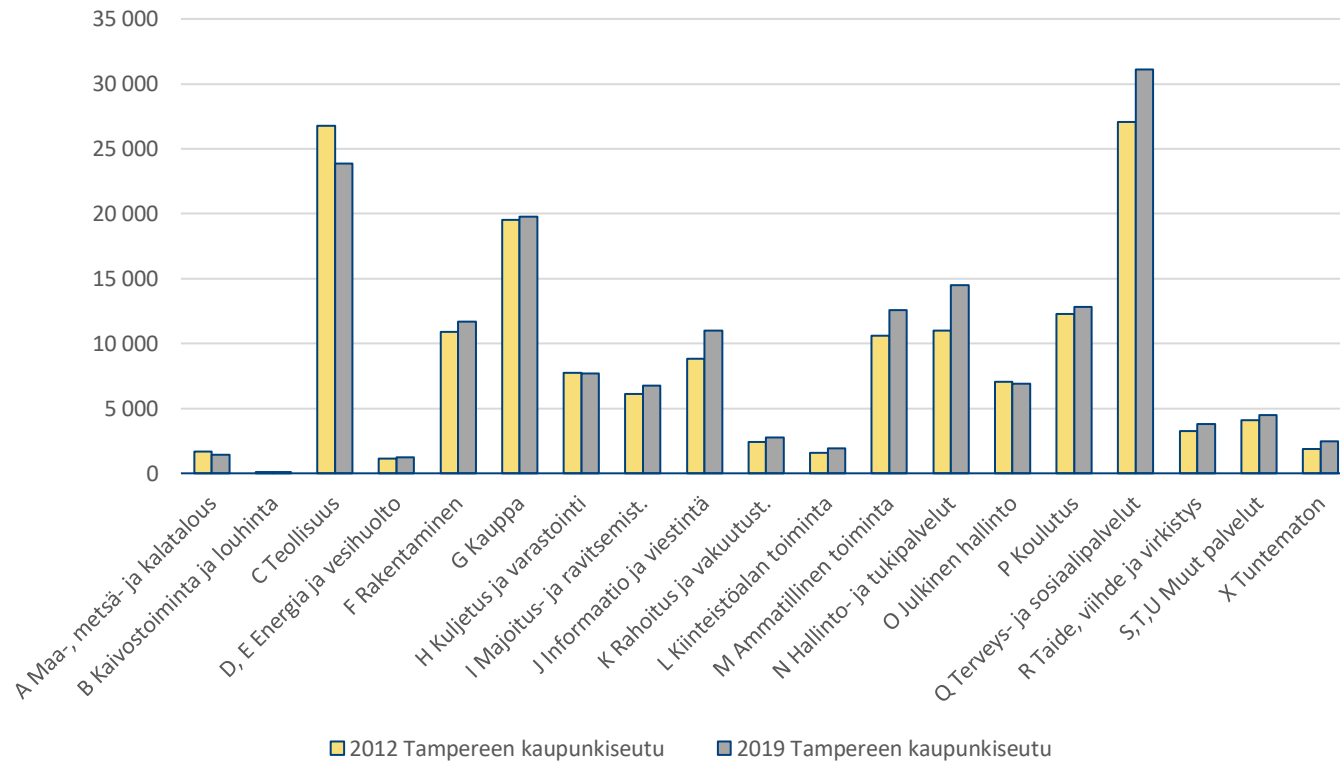

*Työssäkävien määrä alueella/kunnassa

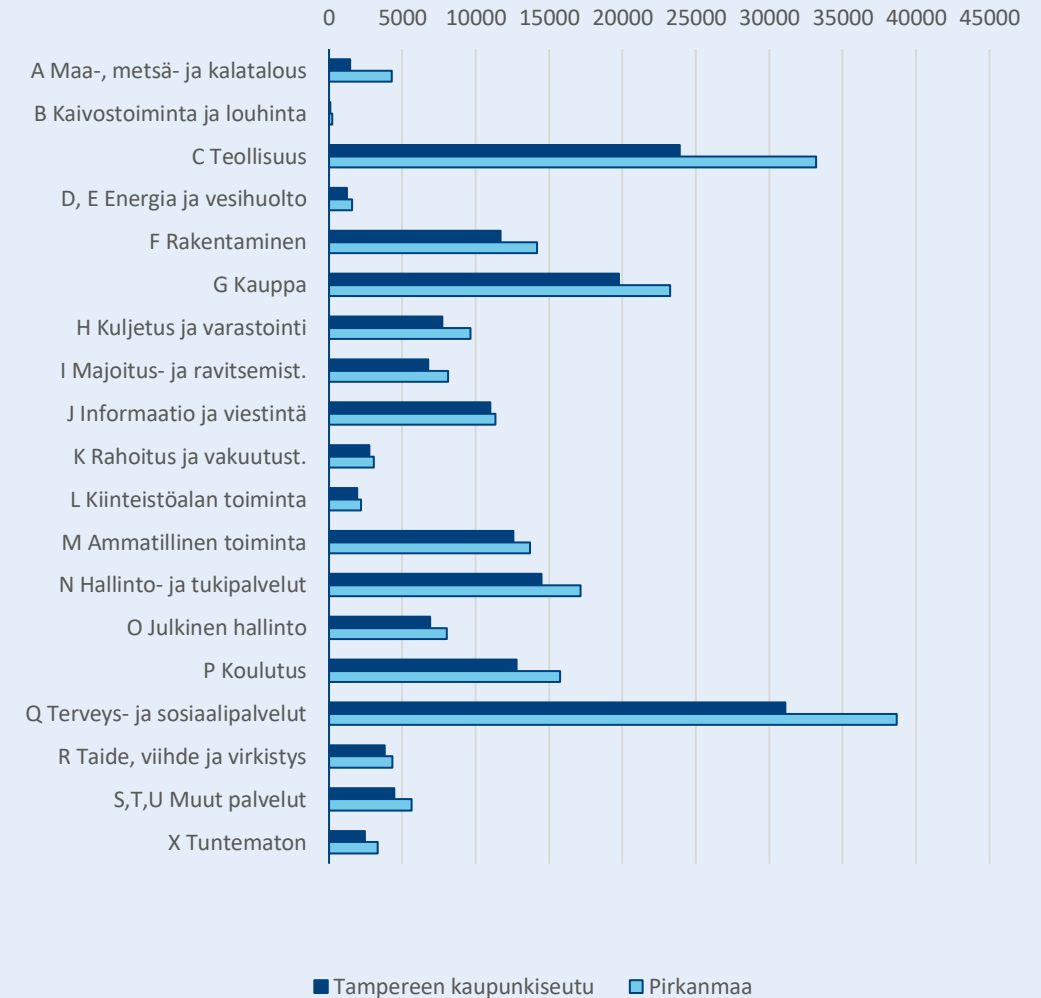

5D. Työpaikat* toimialoittain

Tampereen kaupunkiseudun työpaikkojen lkm toimialoittain vuosina 2012 ja 2019

Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaa työpaikkojen lkm toimialoittain 2019

5D. Kaupunkiseudulla ja Pirkanmaalla työssäkäyvät* toimialoittain

TOP 3 PÄÄTOIMIALAT 2019

Kiinteistöala

Tarkentamattomat alat

Julkinen hallinto

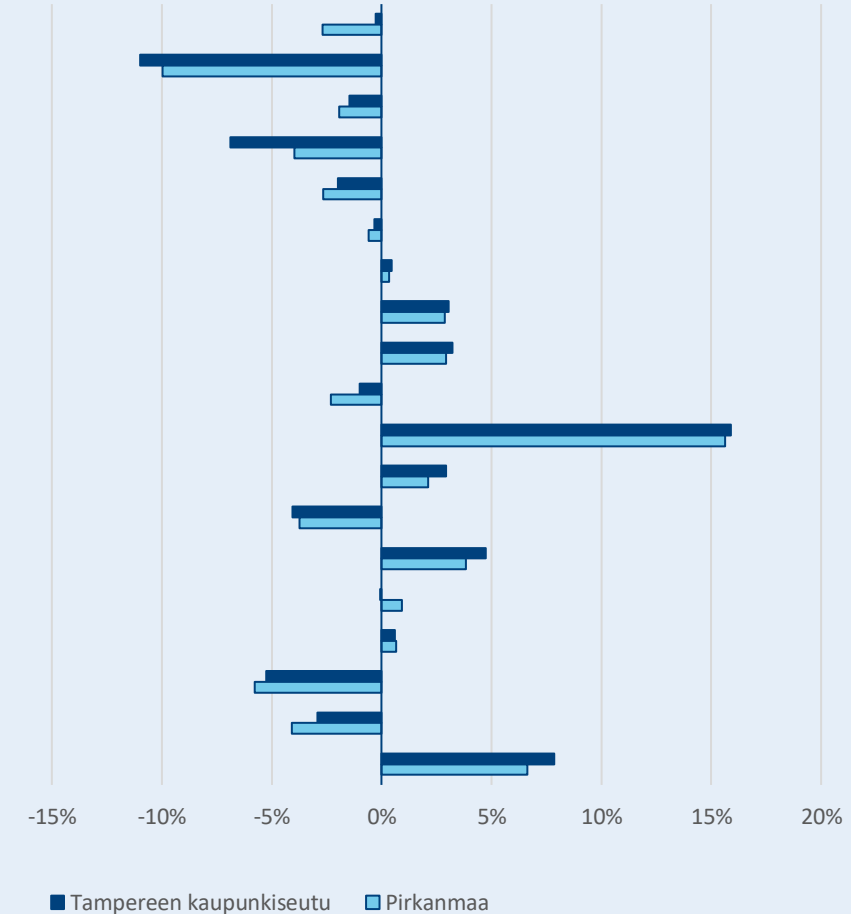
Kaivostoiminta ja louhinta

Energia ja vesihuolto

Taide, viihde ja virkistys

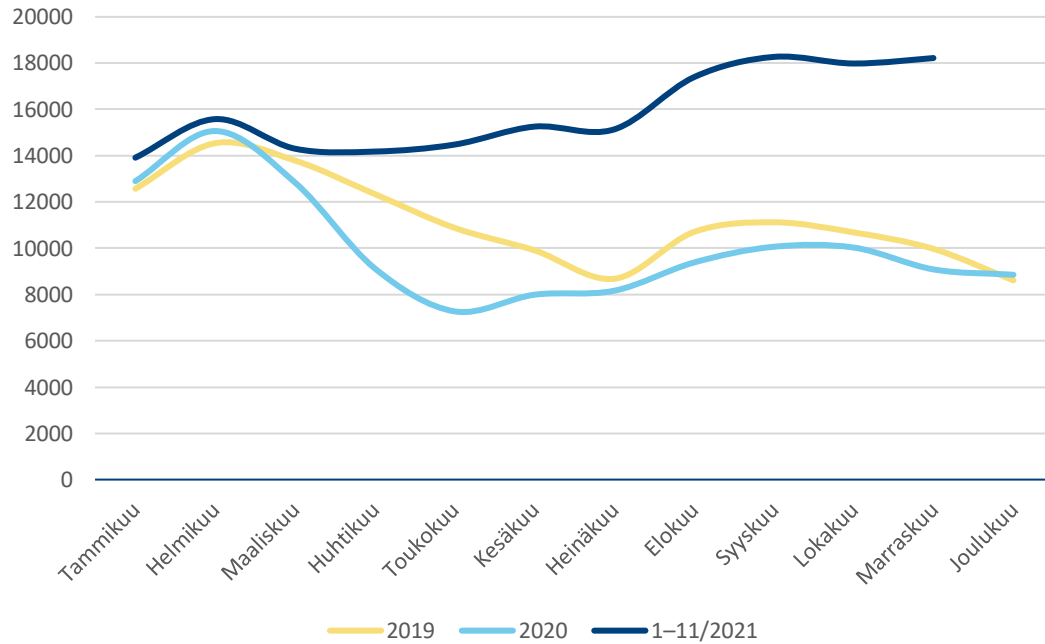
Muutos työpaikkojen määrässä toimialoittain Tampereen kaupunkiseudulla ja Pirkanmaalla 2018–2019

- A Maa-, metsä- ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D, E Energia ja vesihuolto
- F Rakentaminen
- G Kauppa
- H Kuljetus ja varastointi
- I Majoitus- ja ravitsemist.
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus ja vakuutust.
- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelut
- O Julkinen hallinto
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taide, viihde ja virkistys
- S,T,U Muut palvelut
- X Tuntematon

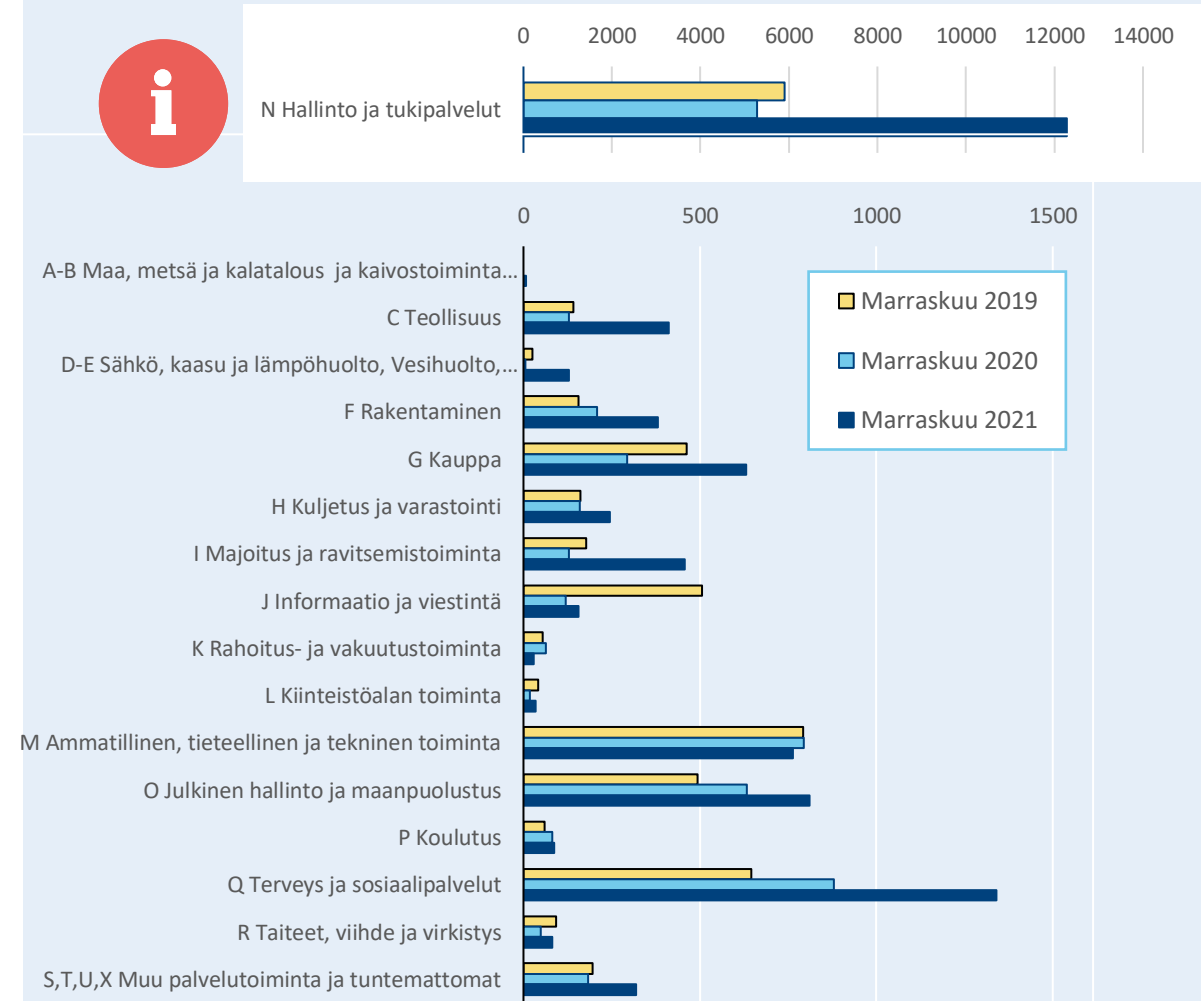
5E. Avoimet työpaikat (1)

Kaupunkiseudun avoimet työpaikat (kuukauden aikana) kuukausittain ja vuosittain

Lähteet: Tilastokeskus

Avoimet työpaikat (kuun aikana) toimialoittain Tampereen kaupunkiseudulla marraskuussa 2019, 2020 ja 2021

5E. Avoimet työpaikat (2)

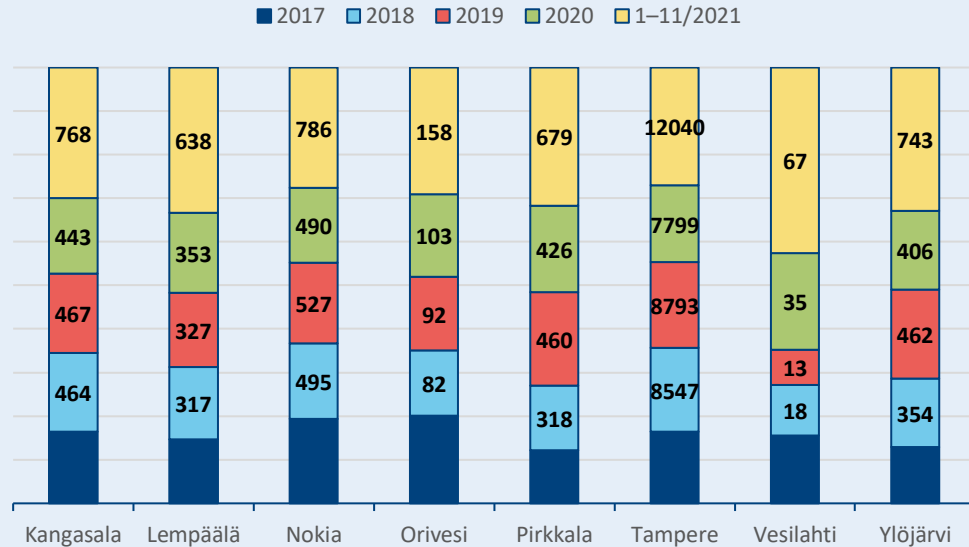
Muutos% 2020–2021*

Tampereen ks. 58 %

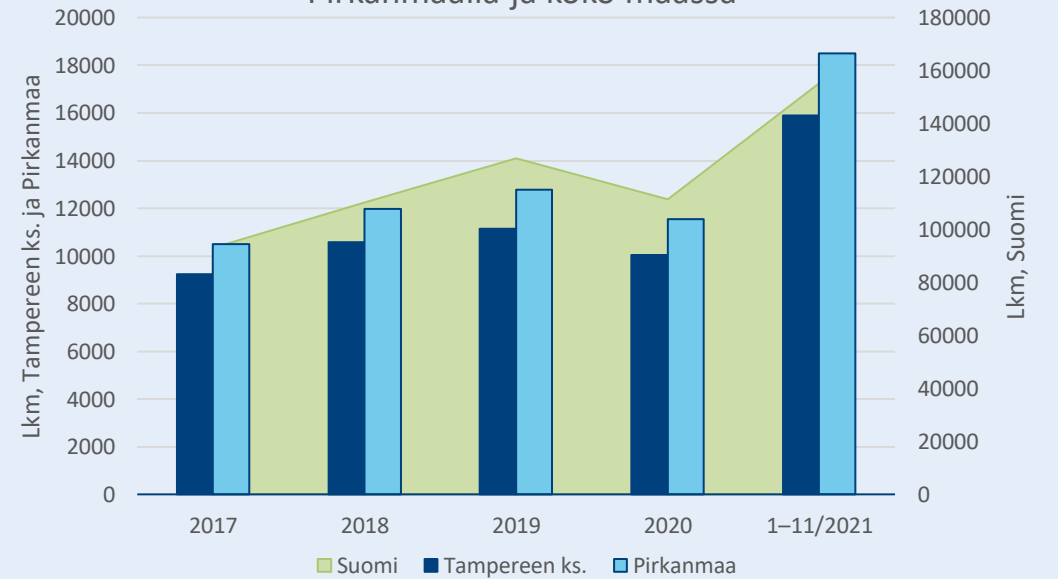
Pirkanmaa 60 %

Koko maa 39 %

Avoimia työpaikkoja keskimäärin (vuosikeskiarvo) kuun aikana* kunnittain ja vuosittain kaupunkiseudulla

Avoimia työpaikkoja keskimäärin kuuna aikana (vuosikeskiarvo)* Tampereen kaupunkiseudulla, Pirkanmaalla ja koko maassa

6. KORONATUET PIRKANMAALLA

6A

Koronatuet

6B

Business Finland -häiriötilannerahoitus

6C

Finnveran rahoitus

6D

Koronatukia kuntakohtaisesti

6A. Koronatuot

Kooste 3/2020 – 2/2022

	Tampereen kaupunkiseutu	Pirkanmaa	Tampereen kaupunkiseudun %-osuus maakunnan tuista
Sulkemiskorvaus (mikro&pieni)	7 216 802 €	8 677 531 €	84,9 %
Ravitsemisyriyten hyvitykset ja tuot	11 628 835 €	12 856 040 €	90,5 %
ELY: kehittämisyvustus	21 493 474 €	26 073 004 €	82,4 %
Kustannustuki 1. kierros	6 346 069 €	6 651 196 €	95,4 %
Kustannustuki 2. kierros	13 911 666 €	15 692 674 €	88,7 %
Kustannustuki 3. kierros	20 712 795 €	22 608 461 €	91,6 %
Kustannustuki 4. kierros	9 304 370 €	10 596 758 €	87,8 %
Kustannustuki 5. kierros*	3 775 199 €	4 015 029 €	94,0 %
Yksinyrittäjien tuot	7 338 000 €	16 974 000 €	43,2 %
Business Finlandin maksamat koronatuot	94 601 743 €	113 439 741 €	83,4 %
Yrittäjien työttömyystuot*	23 684 567 €	31 539 363 €	75,1 %
Tapahtumatakuu	2 049 735 €	2 049 735 €	96,8 %
Tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin	1 071 880 €	1 107 676 €	100 %
Yhteensä	223 135 135 €	272 281 208 €	82 %

Kalatalous
Pirkanmaalla
48 880 €

Sulkemiskorvaus
keskisuurille ja
suurille yrityksille
1,8 M€

OKM
kilpaurheilun tuki
Pirkanmaalaisille
liigajoukkueille 200 000 €

Tesi
korona-ajan kriisirahoitusohjelmat

- Vakautusrahas-tohjelma Tampere 11,350 M€
- Venture Bridge-ohjelma Tampere 1,05 M€

Maaseudun yritysten
väliaikainen tuki
539 956 €

Alkutuotannon väliaikainen
tuki
545 487 €

Muita korona-ajan tukia**

- OKM: Tuot kulttuurin ja taiteen toimijoille, kulttuuriperintöalan ja seurantaloja ylläpitäville yhteisöille, Taiteen edistämiskeskukselle, Suomen elokuvasaatiölle sekä kilpa- ja ammaturheilulle
- TEM: Matkailun kehittämisen rahoitushaku
- TE-palvelut: Starttirahan pidennys
- Traficom: Journalistituki

*Haku edelleen auki ja/tai päätösprosessi kesken.

**Tietoa ei saatavilla

6A. Koronatuot

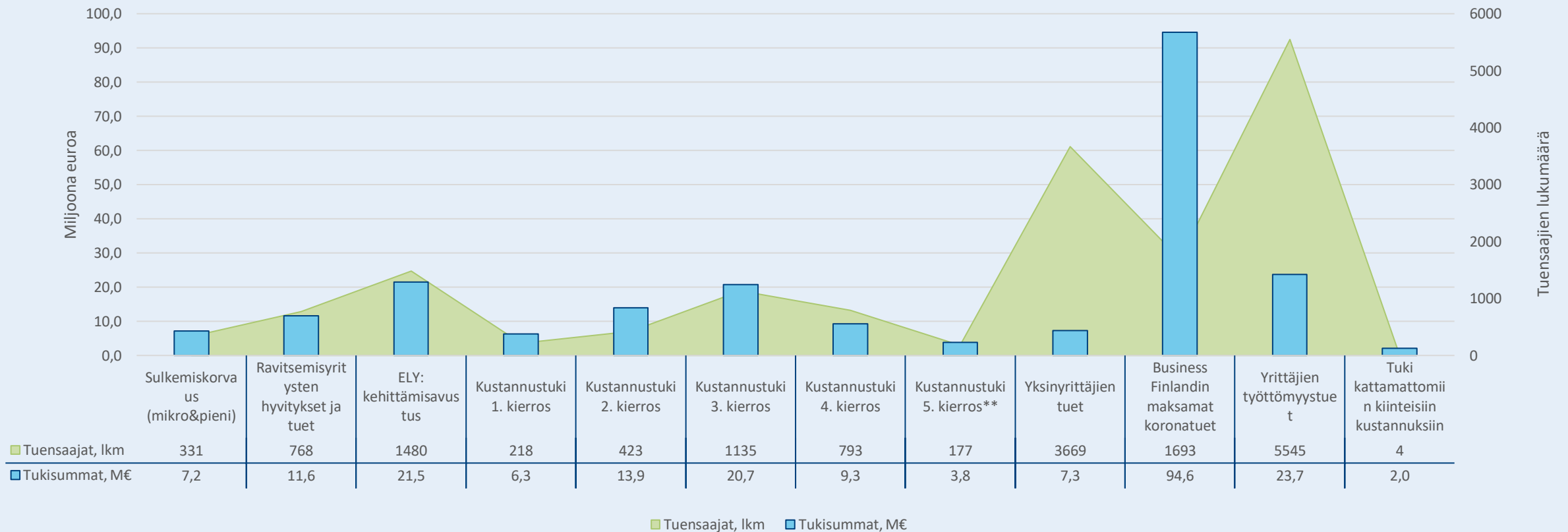
Kaupunkiseudun lukuja 3/2020 – 2/2022* (1)

4550

Yksinyrittäjää, jotka ovat saaneet korona-ajan tukea (yksinyrittäjien tuki, ravitsemisyriytysten tuet ja ELY – kehittämisavustus)

Tampereen kaupunkiseudun korona-avustusten euromäärät sekä tukia saaneiden yritysten ja yrittäjien lukumäärät 2020–2/2022

6A. Koronatuot

Kaupunkiseudun lukuja 3/2020 – 2/2022 (2)

Lähes 13700 € /tuen saaja

Kun lasketaan yhteen koronatuotien määrää ja tuen saaneita yrityksiä, on hyvä pitää mielessä, että eri tuensaajina on ollut samoja yrityksiä (esim. kustannustukikierrokset).

TOP3 Kuntaa, joissa eniten yritysten koronatuotia

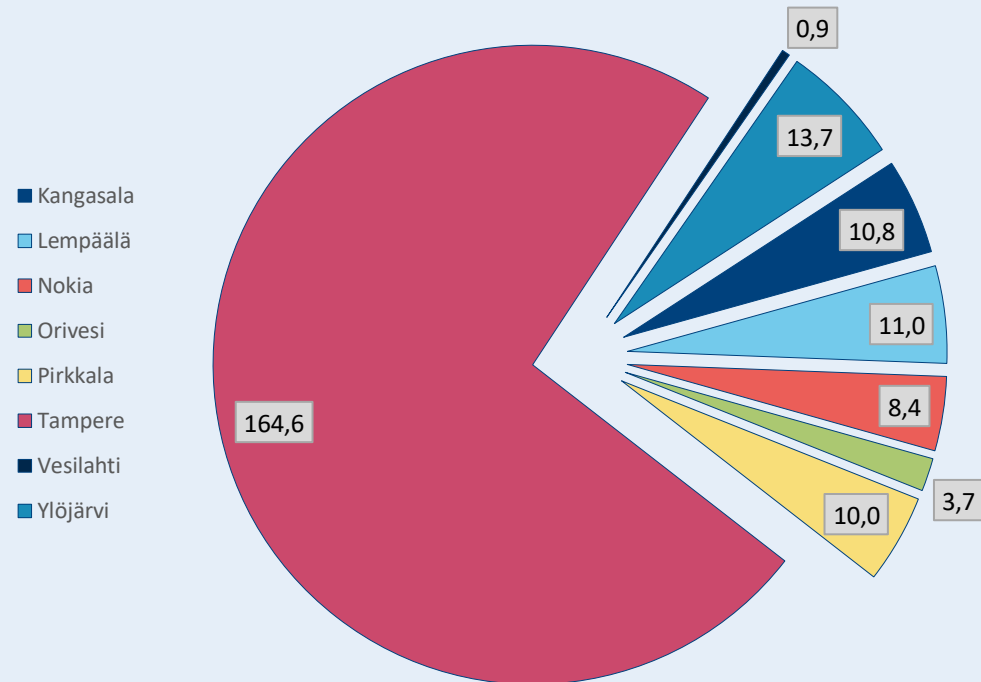

Tampere **164,6 M€**

Ylöjärvi **13,7 M€**

Lempäälä **11 M€**

Tampereen kaupunkiseudulle myönnettyjä koronatuotia (M€) kunnittain 2020–2/2022

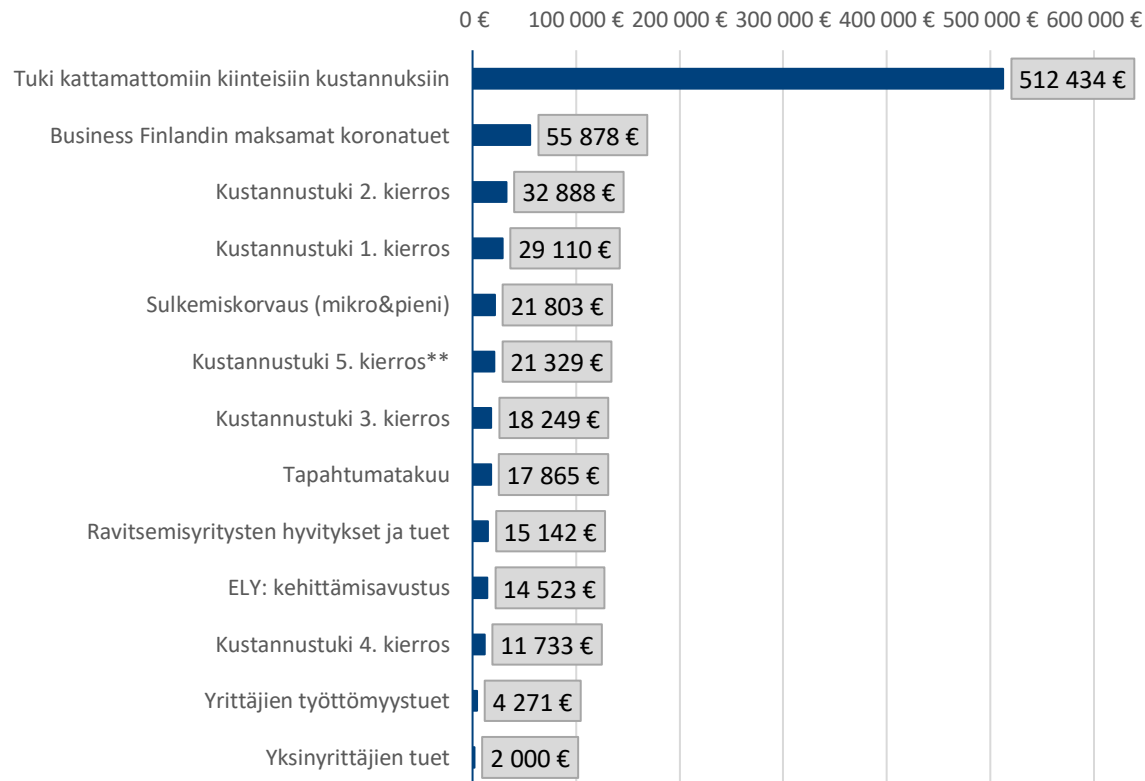

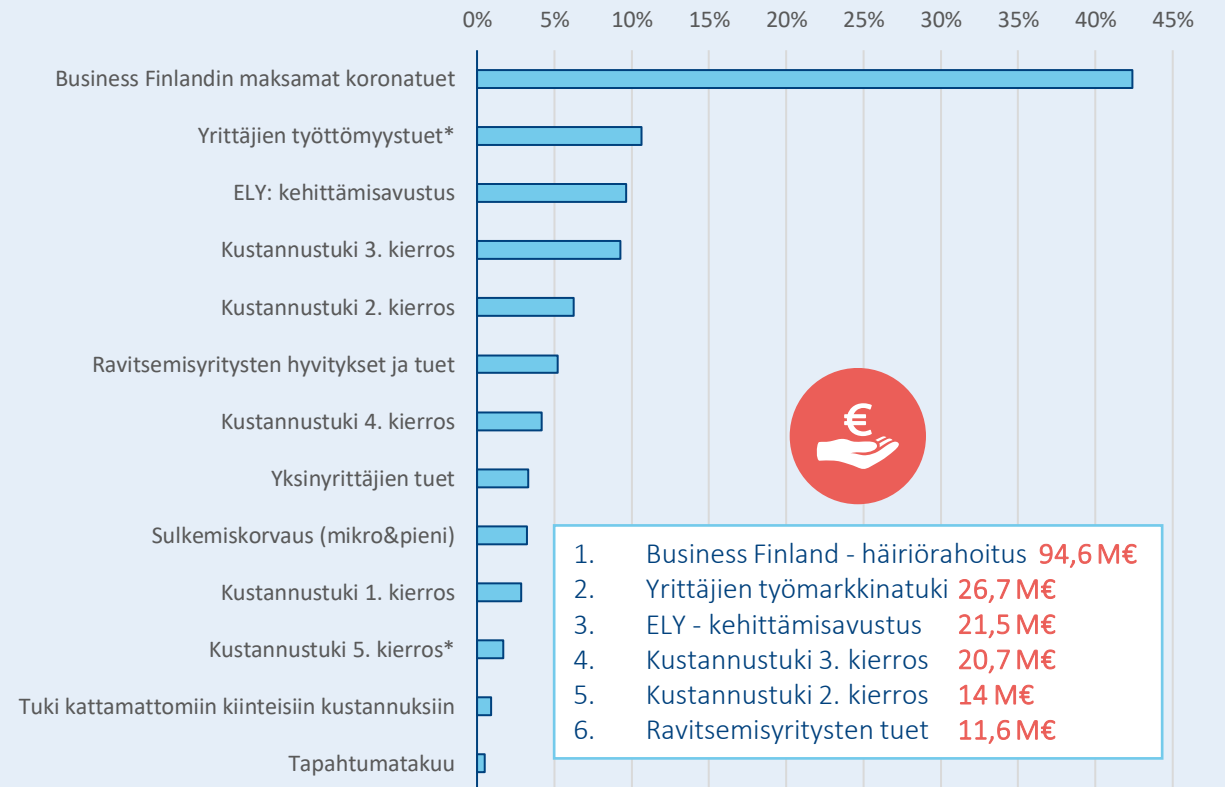
6A. Koronatuot

Kaupunkiseudun lukuja 3/2020 – 2/2022 (3)

Keskimääräinen tukisumma / tuensaaja koronatukilajeittain kaupunkiseudulla 2020–2/ 2022

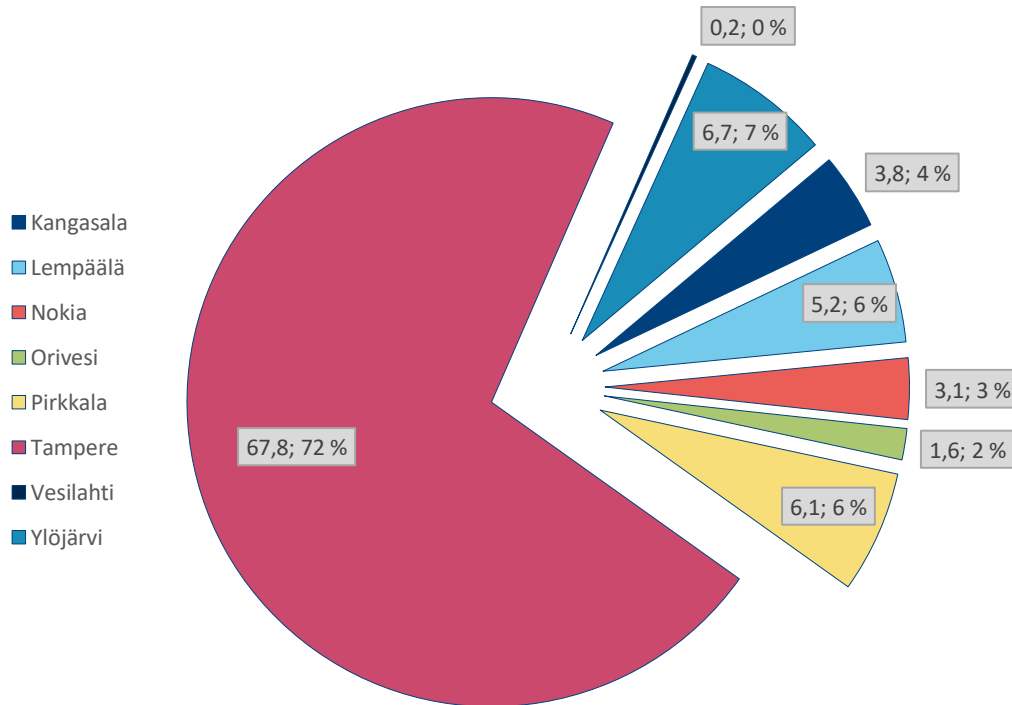
Koronatukimuotojen %-osuudet kaupunkiseudulle myönnetystä tuesta yhteensä 2020–2/ 2022

6B. Business Finland

Häiriötilannerahoitus 2020–2021* (1)

Häiriötilannerahoituksen jakautuminen kunnittain kaupunkiseudulla (M€)

Lähteet: Business Finland

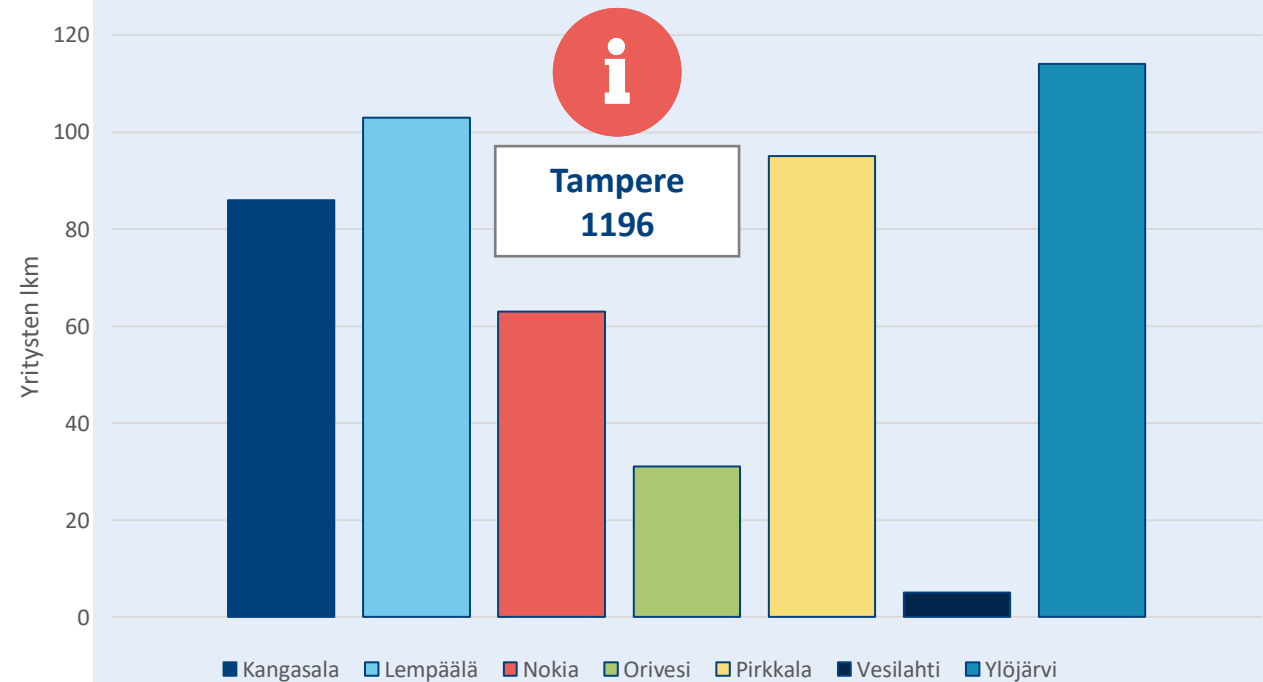
*Vuonna 2021 haettavissa olivat enää tilapäiset TKI-lainat häiriötilanteisiin (kotimarkkinayrityksiet ja kansainvälistä kasvua hakevat yritykset).

Business Finland - häiriötilannerahoitukset

- Esiselvitys liiketoiminnan häiriötilanteissa
- Kehitysrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteissa
- Tilapäinen TKI-laina häiriötilanteisiin kotimarkkinayrityksille
- Tilapäinen TKI-laina häiriötilanteisiin kansainvälistä kasvua hakeville yrityksille

Business Finland -häiriötilannerahoitusta 2020–2021 kaupunkiseudulla saaneet yritykset

6B. Business Finland

Häiriötilannerahoitus 2020–2021 (2)

Business Finland on myönsi Tampereen kaupunkiseudun yrityksille 95 M€ liiketoiminnan kehitysrahoitusta häiriötilanteessa vuonna 2020 ja 2021 syyskuuhun mennessä. Avustusta sai 1691 yritystä. Koko Pirkanmaalla summa oli 114 M€ ja tukea saaneita yrityksiä oli 1999.

Keskimääräinen avustussumma yritystä kohden oli kaupunkiseudulla n. 51 000 €. Suurin yrityskohtainen suhteellinen summa (n. 65 000 €) maksettiin pirkkalalaisille yrityksille. Se oli selvästi kaupunkiseudun yritysten (n. 56 000 €) ja Pirkamaan yritysten (n. 57 000 €) saamaa avustusta suurempi.

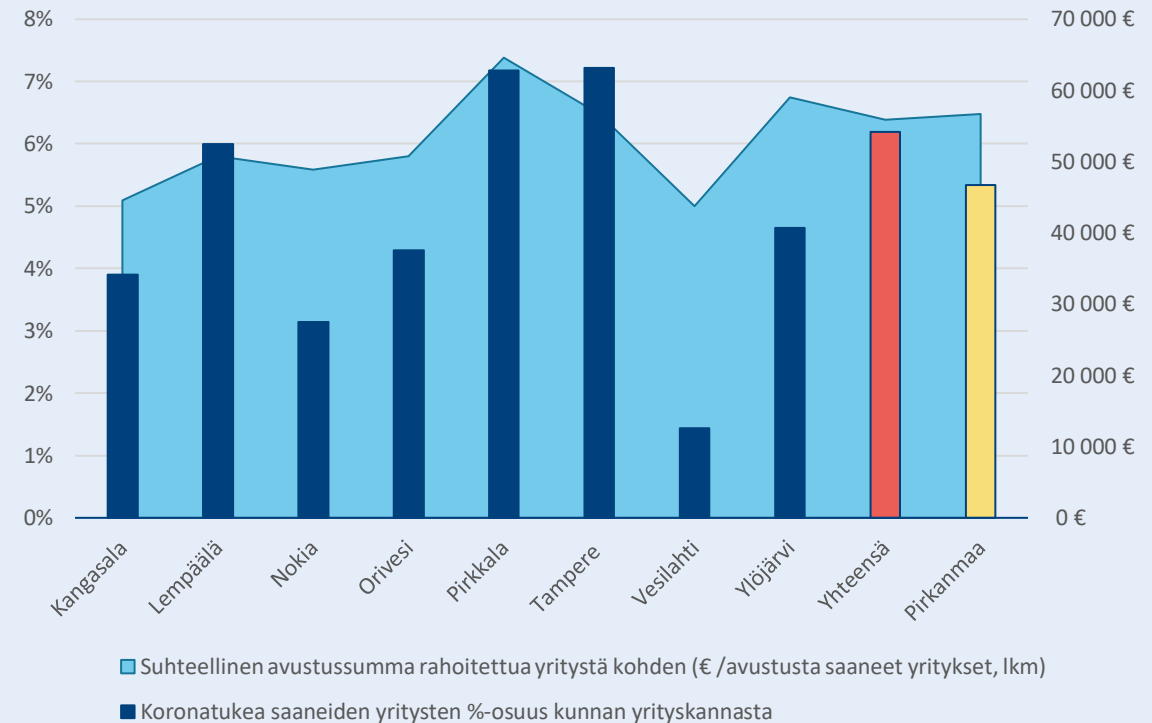
Pirkkalalaisia ja Tampereella koronatukea saaneita yrityksiäkin oli eniten suhteutettuna kunnan yrityskantaan (molemmissa 7,2 %). Nokialla (3,1 %) ja Vesilahdella (1,4 %) tukea saaneiden yritysten osuus kuntien yritysmäärästä oli vähäisin.

Yrityskantatieto perustuu Tilastokeskuksen ilmoittamiin vuoden 2020 neljän neljänneksen (Q1-4) keskiarvoon.

Lähteet: Business Finland

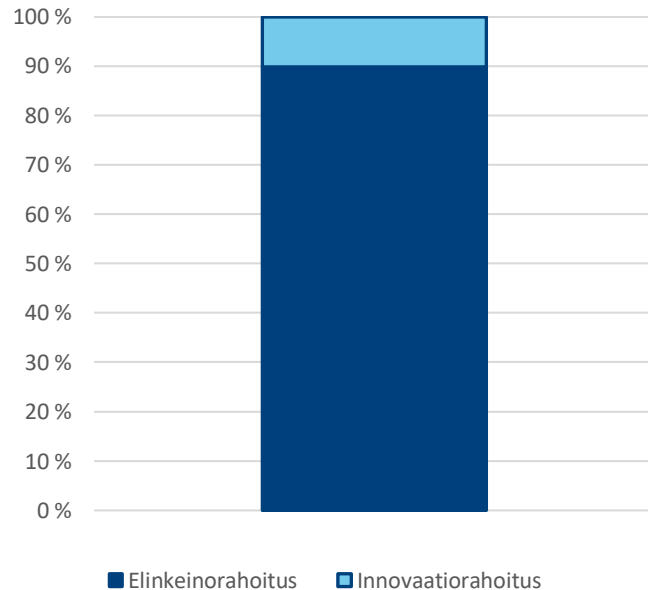
Kaupunkiseudun kuntien Business Finland -tuki yrityskohtaisena (km. avustussumma / yritys) ja avustettujen yritysten osuus kunnan yrityskannasta 2020

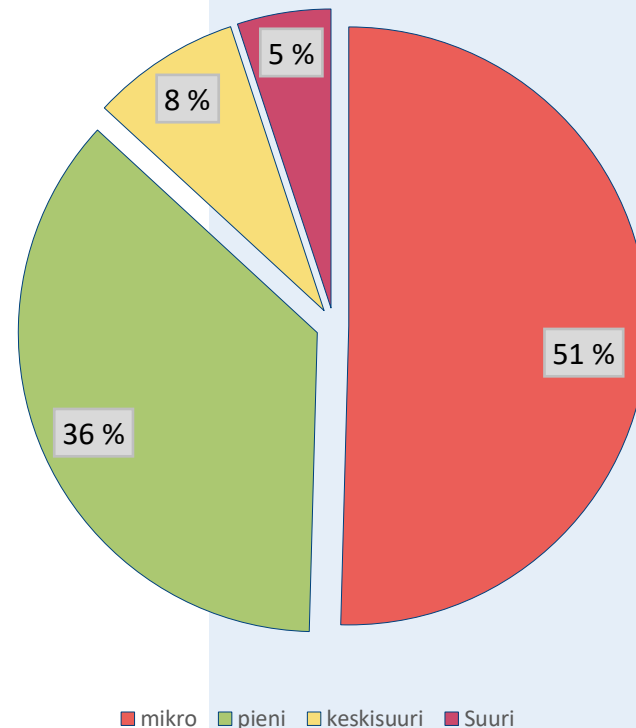
6B. Business Finland

Häiriötilannerahoitus 2020 – 2021(3): yrityskoot, lainat, avustukset

Business Finlandin häiriötilannerahoituksen jakautuminen kaupunkiseudulla elinkeinorahoitukseen (avustus) ja innovaatorahoitukseen (laina) 2020 – 2021

Kaupunkiseudun Business Finland -häiriötilannerahoituksen jakautuminen yrityskoon mukaan 2020 – 2021

Mikroyritys

Vähintään 10 työntekijää.
Liikevaihto tai taseen loppusumma enintään 2 M€.

Pieni yritys

Vähintään 50 työntekijää.
Liikevaihto tai taseen loppusumma enintään 10 M€.

Keskisuuri yritys

Vähintään 250 työntekijää,
vuosiliikevaihto enintään 50 M€ tai
taseen loppusumma enintään 43 M€.

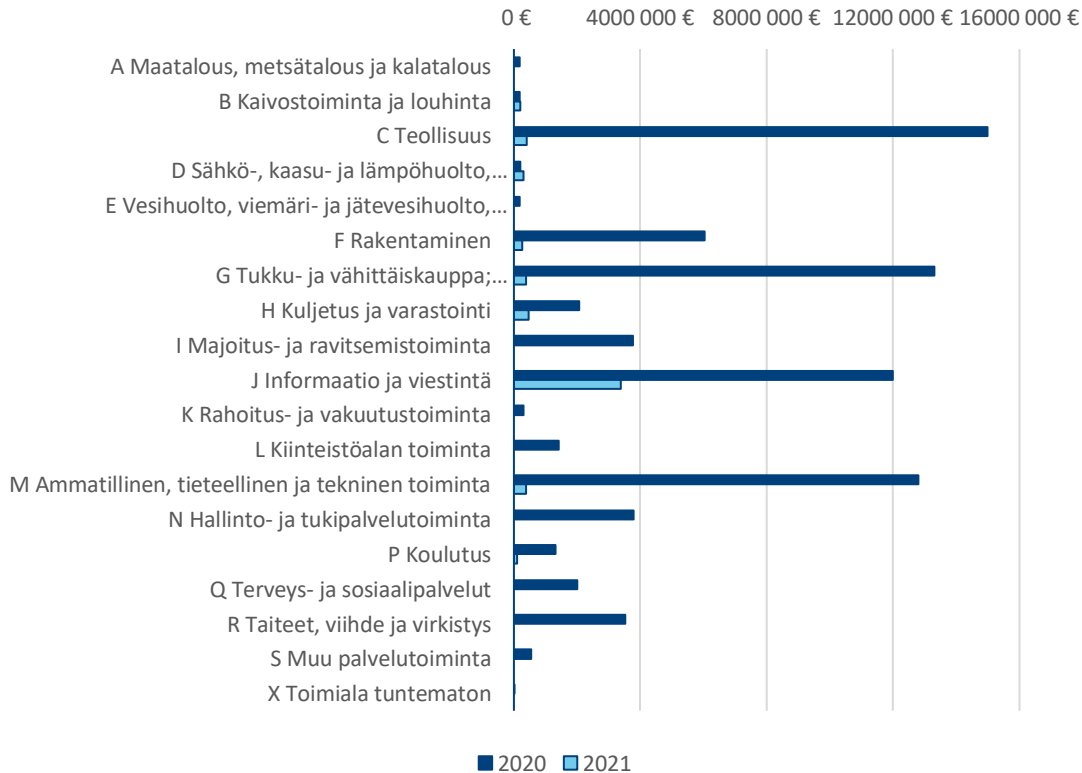
Suuri yritys

Yli 250 työntekijää, vuosiliikevaihto
yli 300 M€.

6B. Business Finland

Häiriötilannerahoitus 2020–2021 (4): toimialat

Kaupunkiseudun toimialakohtainen häiriötilannerahoitus

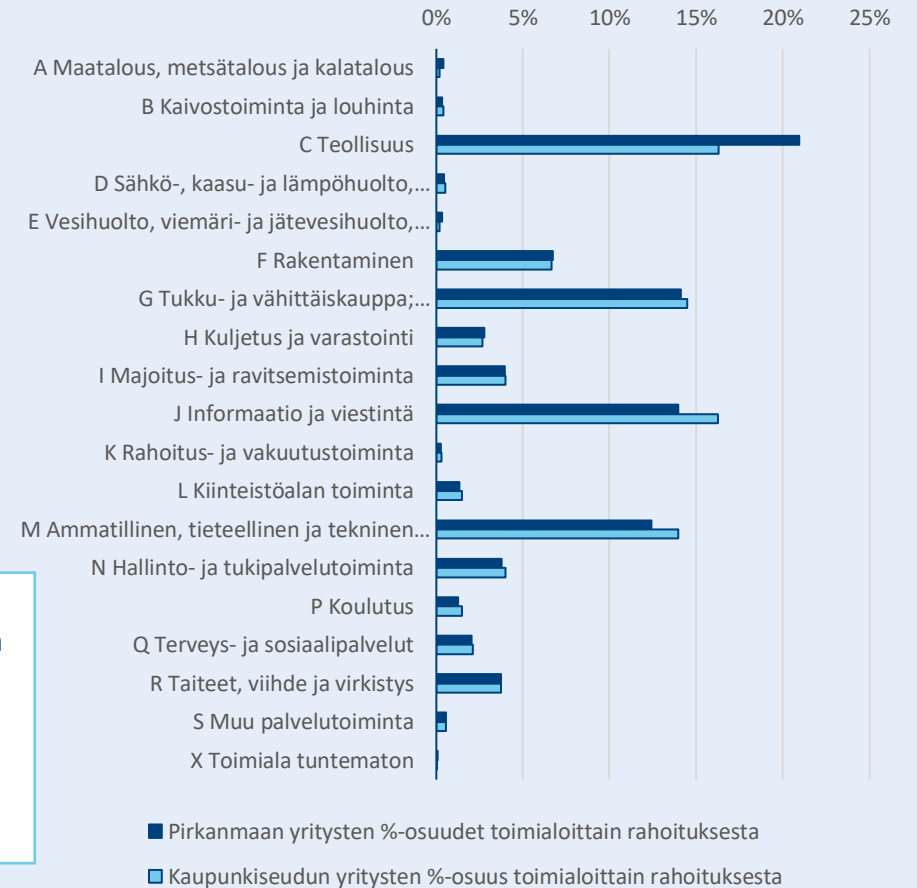

Lähteet: Business Finland

1. Teollisuus 15,4 M€
2. Informaatio ja viestintä 15,4 M€
3. Kauppa 13,7 M€
4. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta 13,2 M€

Häiriötilannerahoituksen %-osuus toimialoittain kaupunkiseudulla ja Pirkanmaalla 2020 – 2021

Kaupunkiseudulla informaatio ja viestintä, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä kaupanala saivat häiriötilannerahoitusta suhteessa enemmän kuin maakunnan vastaavat alat. Pirkanmaan alueella taas teollisuuden osuus rahoituksen jakautumisesta oli 4,6% suurempi kuin kaupunkiseudulla.

6C. Finnveran rahoitus

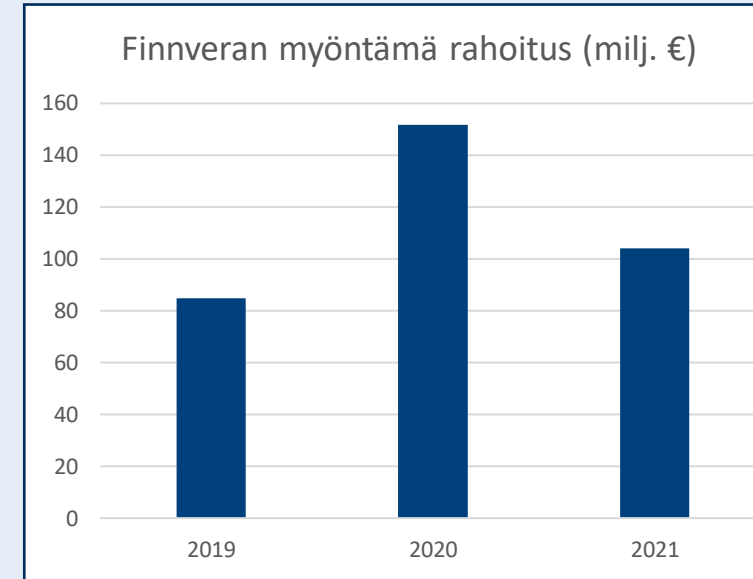
VUONNA 2021 KÄYTTÖPÄÄOMARAHOITUSTA
HAETTIIN LÄHINNÄ **UUTEEN KASVUUN**

Finnvera myönsi vuoden 2021 aikana yhteensä **104 milj. euroa** uutta rahoitusta Pirkanmaan alueella toimiville pk-yrityksille. Vuoden 2021 aikana rahoitettujen hankkeiden kokonaismäärä oli **348,1 milj. euroa** eli Finnveran rahoitusosuus hankkeissa oli keskimäärin 29%.

Merkittävä tiputus edellisen vuoden myöntämiseen johtui siitä, että alueen yrityksillä ei ollut enää juurikaan pandemiasta johtuvia rahoitustarpeita kuten kevään 2020 aikana. Pirkanmaan alueen yritysten taloudellinen tilanne oli lisäksi kohtuullisen hyvä ja myös rahoitusmarkkinat toimivat hyvin mikä osaltaan vähensi tarvetta Finnveran rahoitukselle. Eniten rahoitusta myönnettiin yhä käyttöpääomatarpeisiin lähinnä uudesta kasvusta johtuen, vähemmän enää suoraan koronasta aiheutuvien maksuvalmiusongelmien vuoksi.

Myönnetystä rahoituksesta edellisvuotta suurempi osuus, 60% (v. 54% vuonna 2020), kohdistui kasvuhakuisille yrityksille. Myönteisiä rahoituspäätöksiä tehtiin yhteensä 641 kpl (v. 992 kpl vuonna 2020). Omistuksenvaihdoksia rahoitettiin Pirkanmaan alueella vuoden aikana 67 kpl, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen noin 15 prosenttia.

Lähteet: Finnvera

VUONNA 2020 KÄYTTÖPÄÄOMARAHOITUSTA HAETTIIN
ERITYISESTI MAKSUVALMIUDEN TURVAAMISEEN
KORONAN LUOMASSA EPÄVARMUUDESSA

Finnvera myönsi vuonna 2020 Pirkanmaan alueen pk- ja midcap-yrityksille yhteensä **151,7 milj. €** (lähinnä takauksia). Vuonna 2019 vastaava luku oli 84,8 M€. Rahoitettujen hankkeiden kokonaismäärä oli yhteensä **270,2 milj. euroa** eli Finnveran rahoitusosuus oli keskimäärin 56 %. *Karkeasti arvioituna vuoden 2020 kasvu johtui lähes kokonaan COVID-19 pandemiasta.*

Ylivoimaisesti eniten yrityksillä oli koronasta johtuvia käyttöpääomatarpeita eli yritykset hakivat käyttöpääomarahoitusta turvatakseen maksuvalmiutensa tilanteessa, jossa korona toi epävarmuutta yrityksen liiketoimintaan. Rahoitettujen investointien määrä lähes puolittui vuoteen 2019 verrattuna. Myönnetystä rahoituksesta yli puolet (54%) kohdistui kasvuhakuisille yrityksille.

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Sulkemiskorvaus (mikro- ja pienyritykset*), 12.5. – 31.1.2022

Tampere
5,8 M€ /
246 yritystä

Sulkemiskorvauksia on maksettu Tampereen kaupunkiseudulle **7,2 M€**, ja summa jakautuu **331 yritykselle****.

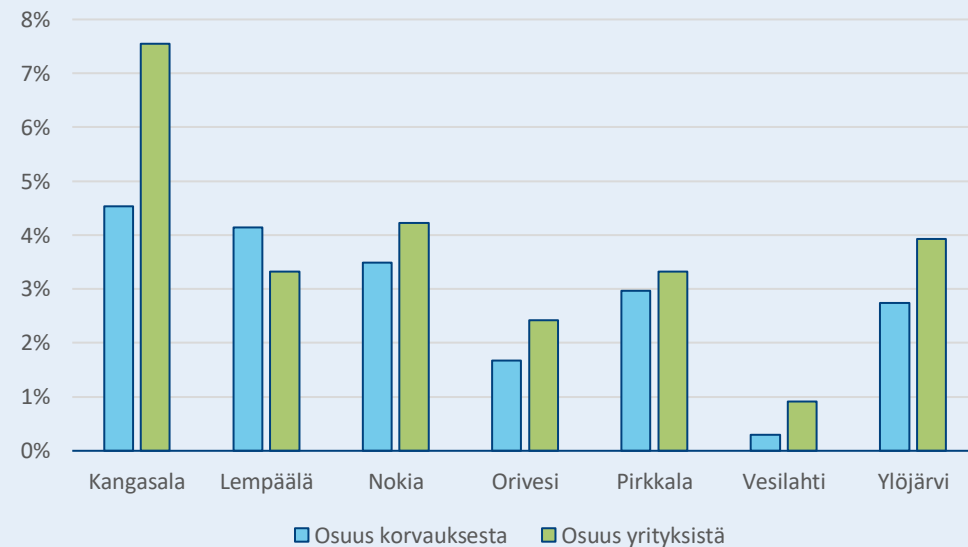
Alueen tukien osuus Pirkanmaalle maksetuista sulkemiskorvauksista on **83 %** ja yritysten osuus korvausta saaneista pirkanmaalaisista yrityksistä on **77 %**.

Toimialoista suurimman osuuden sulkemiskorvauksesta on saanut ravitsemistoiminta.

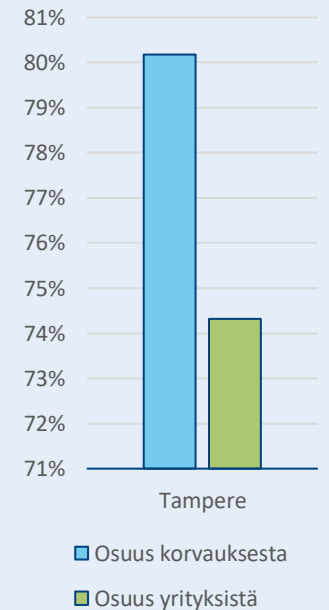

Ravitsemistoiminta	Tampereen ks.	Pirkanmaa
Korvaus alueelle €	6 064 825 €	7 026 327 €
Osuus% alueen korvauksesta	84 %	81 %
Rahoitusta saaneet yritykset lkm	265	330
Yritysten osuus% toimialan yritys-kannasta***	2,8 %	3,5 %

Sulkemiskorvauksen ja sitä saaneiden yritysten %-osuus Tampereen kaupunkiseudulle myönnetystä korvauksesta (pl. Tampere, ks. viereinen kaavio)
N=7216802 €

Tampereen yritysten osuuskaupunkialueen sulkemiskorvauksesta
N=7216802 €

Lähteet: Valtionkonttori, tilanne 25.1.2022, myöntöprosessi kesken.

*Alle 50 työntekijää.

** Hakeneiden yritysten toimialatiedot on esitetty y-tunnustasolla.

Yrityksen toimipaikkakohtaiset toimialatiedot saattavat poiketa näistä tiedoista.

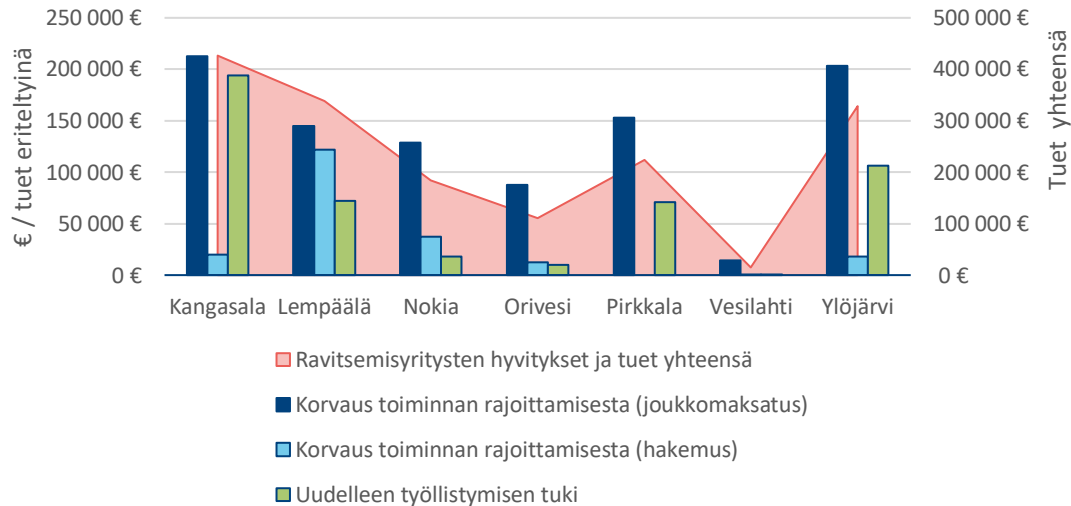
*** Yrityskantatieto perustuu arvonlisäveroa 3–5/2020 ilmoittaneiden yritysten lukumäärään.

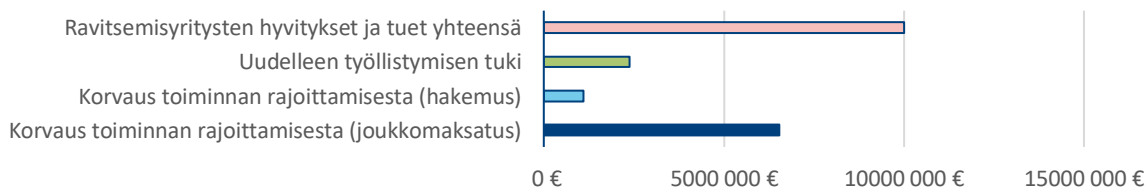
6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Ravitsemisyriyten hyvitykset ja tuot 4 – 5/2020

Kaupunkiseudun (pl. Tampere) ravitsemisyriyten hyvitykset ja tuot 4 – 5/2020

Tampereen ravitsemisyriyten hyvitykset ja tuot 4.4. – 31.5.2020

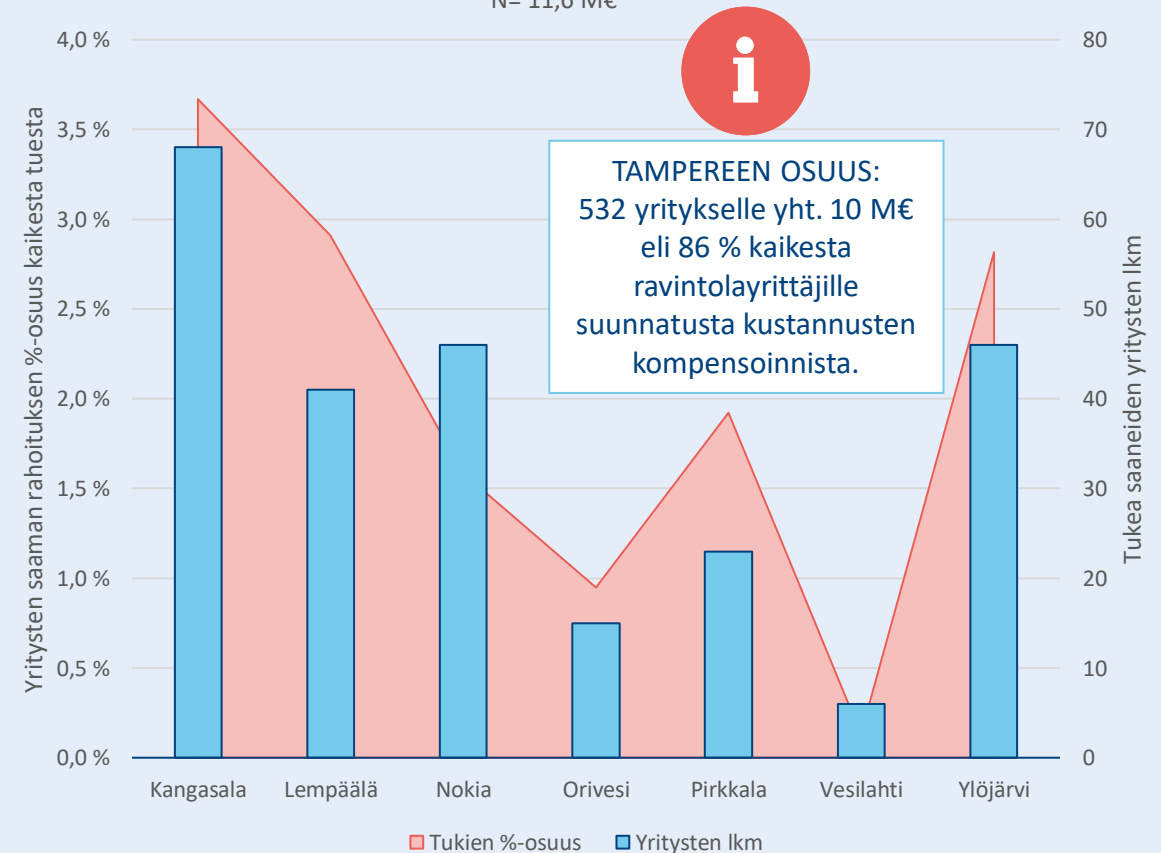
Lähteet: KEHA

Ravittolayriittäien tuot yhteensä

11,6 M€

Kaupunkiseudun kuntien tukea saaneiden ravitsemisyriyten lkm ja saadun rahoituksen %-osuus alueen yhteenlasketuista ravitsemisyriyten hyvityksistä ja tuista (Tampereen luvut info-laatikossa) 4 – 5/2020

N = 11,6 M€

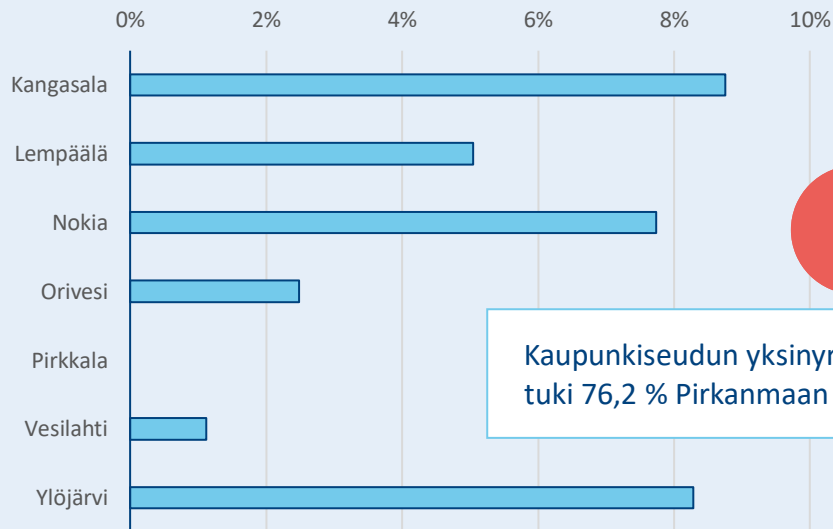

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

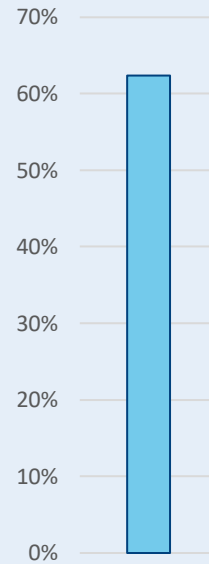
Yksinyrittäjien tuki 2020

Tampereen kaupunkiseudun yksinyrittäjien tukien jakautuminen kunnittain (pl. Tampere) 2020
N=7 338 000 €

Kaupunkiseudun yksinyrittäjien tuki 76,2 % Pirkanmaan tuesta.

Tampereen yksinyrittäjien tuen %-osuus

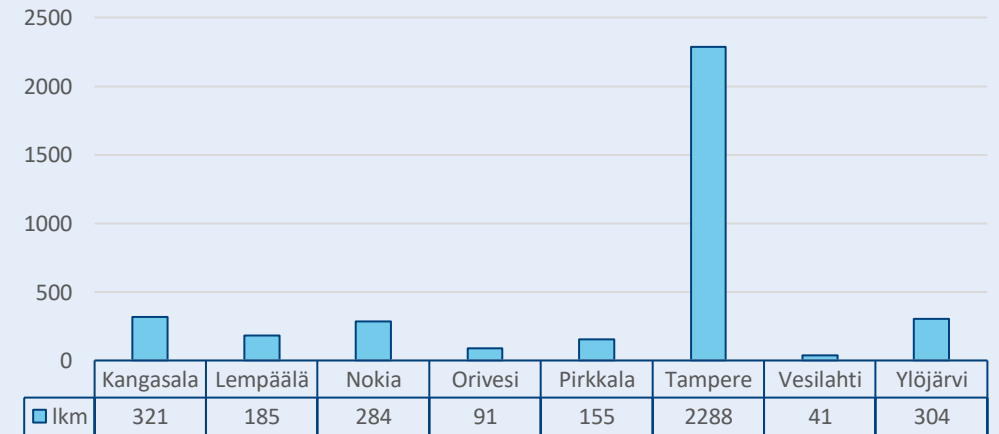

Tampereen yksinyrittäjien osuus on **62,4 %** kaupunkiseudun tuesta
=
4,6 M€

i

Kaupunkiseudulla tukea sai 3669 yrittäjää, Pirkanmaalla 4818.

Kaupunkiseudun avustettujen yksinyrittäjien lkm kunnittain 2020

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Kustannustukikierrokset 2020 – 2/2022 (1)

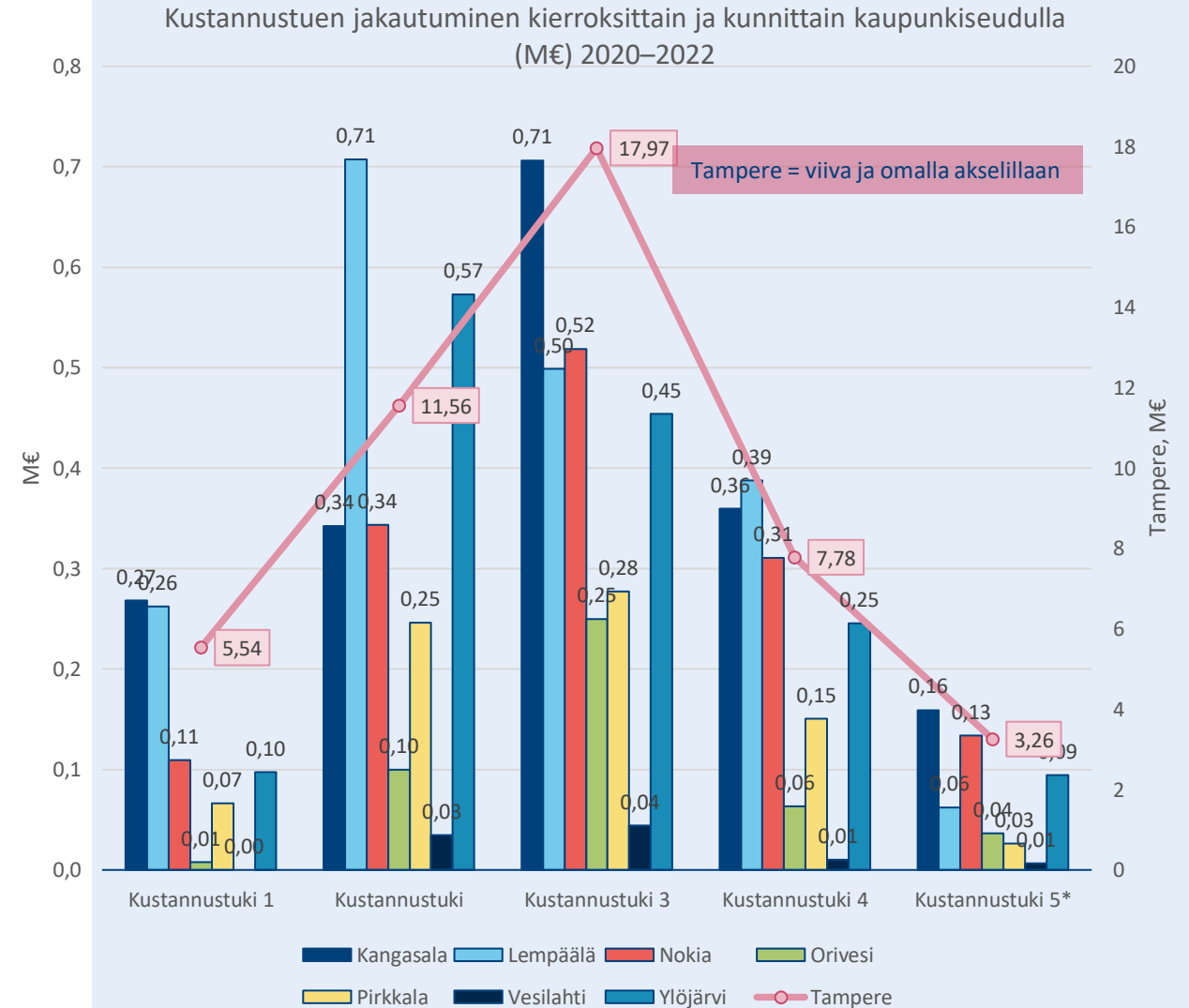
	Haku aika	Tukikausi	Ehtoja
Kustannustuki 1. kierros	7.7.–31.8.2020	1.4.–31.5.2020	Muut koronatuet ja vakuutuskorvaukset vähennetään tuesta.
Kustannustuki 2. kierros	21.12.2020–26.2.2021	1.6.–31.10.2020	Vain vakuutuskorvaukset vähennetään tuesta.
Kustannustuki 3. kierros	27.4.–23.6.2021	1.11.2020–28.2.2021	Myös yksityrittäjät ja pienyrittäjät voivat hakea.
Kustannustuki 4. kierros	17.8.–30.9.2021	1.3.–31.5.2021	Pahiten kärsineille toimialoille* tukea ilman lisäperusteluita. Myös yksityrittäjät ja pienyrittäjät voivat hakea.
Kustannustuki 5. kierros**	21.12.2021–18.2.2022	1.6.–30.9.2021	Rajatut toimialat (41 kpl).

Kaupunkiseutu	Kustannustuki 1	Kustannustuki 2	Kustannustuki 3	Kustannustuki 4	Kustannustuki 5	Yhteensä
Tuensaajat lkm	218	422	1137	793	177	2747
Tuki M€	6,3	13,9	20,7	9,3	3,8	54,1

Lähteet: Valtionkonttori

*Toimialat, joilla liikevaihto on laskenut vähintään 10 prosenttia.

**Hakuprosessi vielä kesken. Tilanne 2.2.2022.

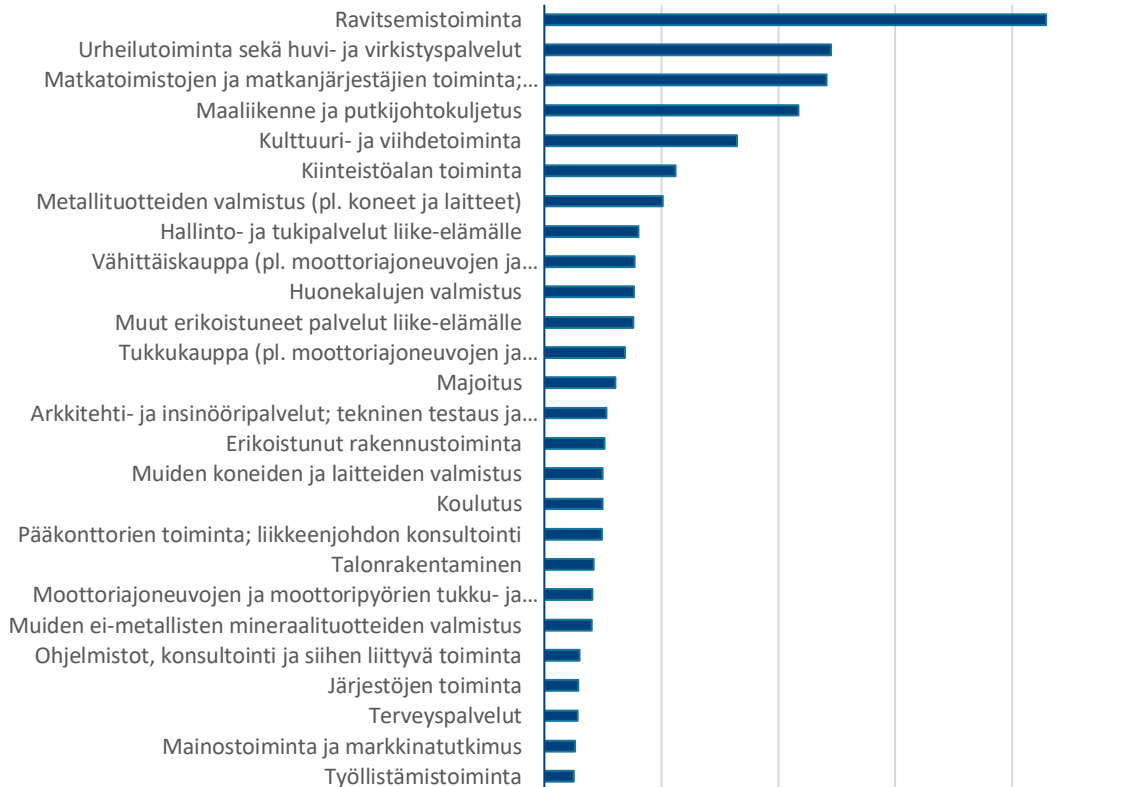

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Kustannustukikierrokset 2020 – 2/2022 (2)

Kaupunkiseudun toimialat, joiden kaikkien kustannustukikierrosten yhteenlasketun tuen määrä ylittää 500000 euroa

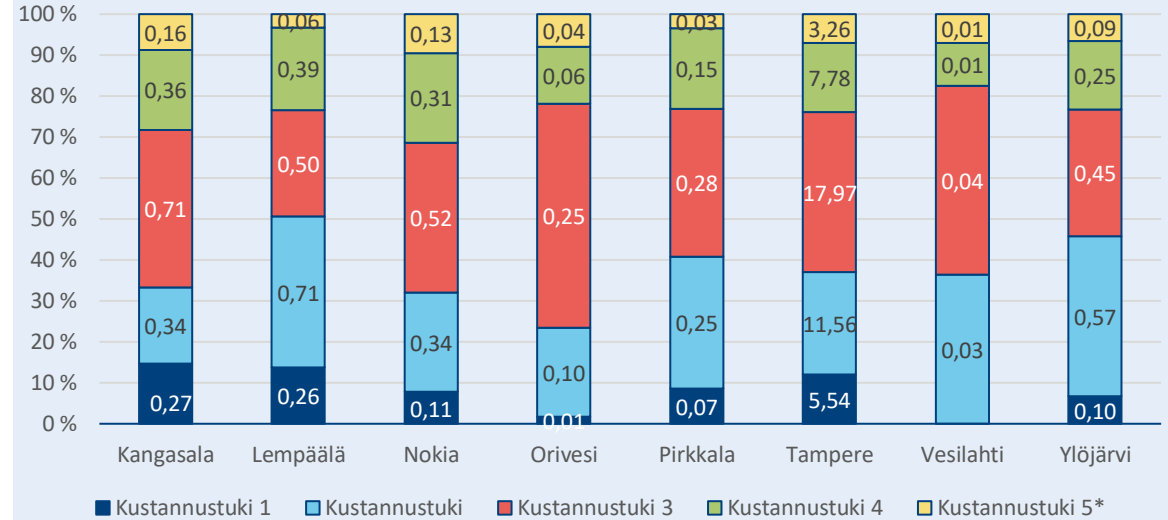
0 € 2000 000 € 4000 000 € 6000 000 € 8000 000 € 10000 000 €

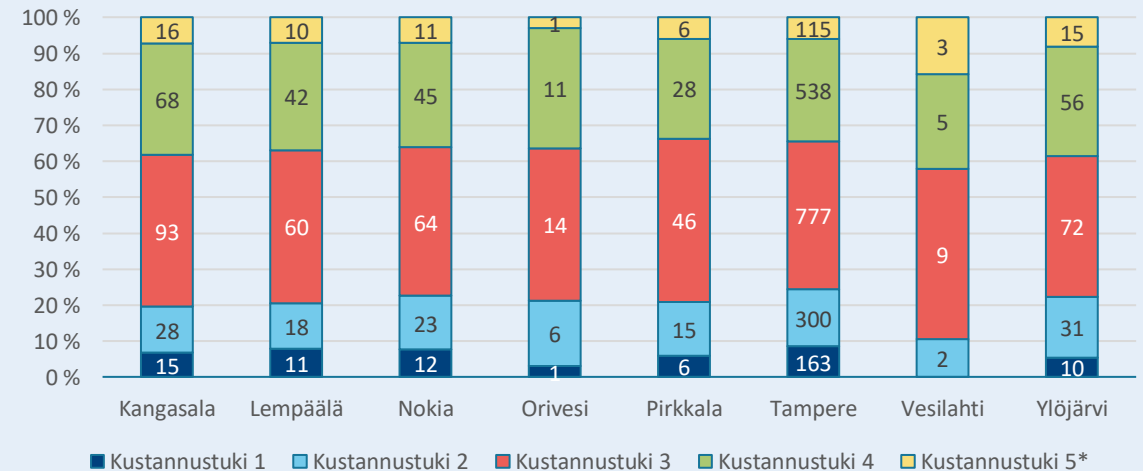
Lähteet: Valtionkonttori

*Hakuprosessi vielä kesken. Tilanne 2.2.2022.

Kustannustukikierrosten tuen määrän prosentuaalinen jakautuminen (M€) kaupunkiseudun kunnittain 2020 – 2022

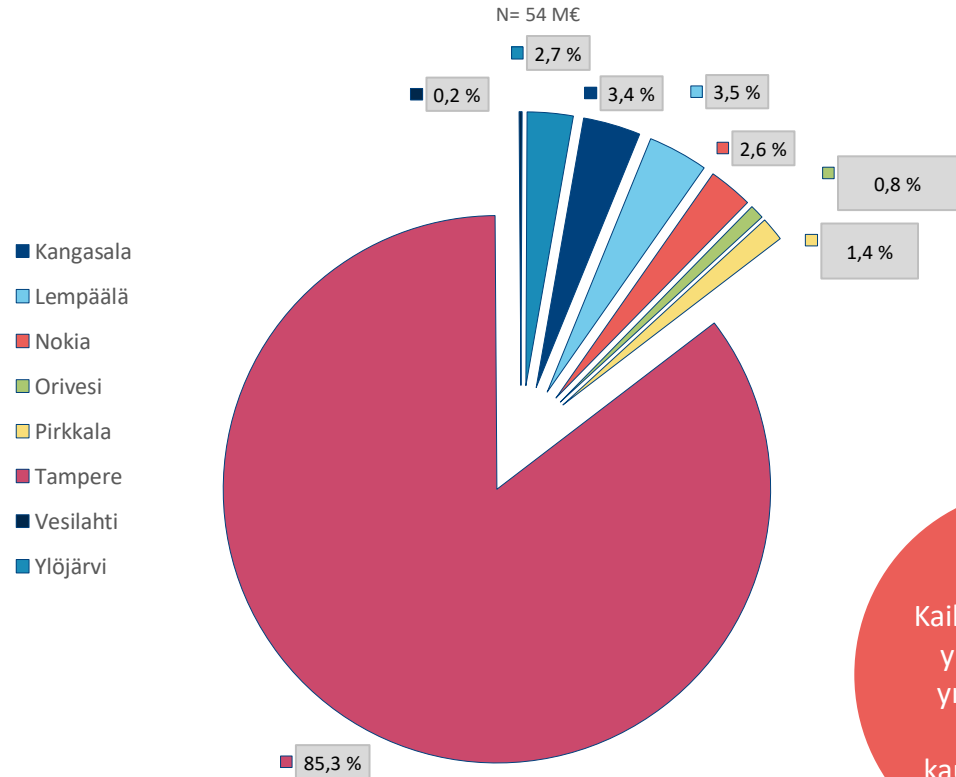
Kaupunkiseudun tukea saaneiden yritysten määrän (lkm) prosentuaalinen jakautuminen kunnittain ja kustannustukikierrosten mukaan 2020 – 2022

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Kustannustukikierrokset 2020 – 2022 (3)

Kaupunkiseudun kuntien %-osuudet kustannustukikierrosten 1–5* yhteissummasta

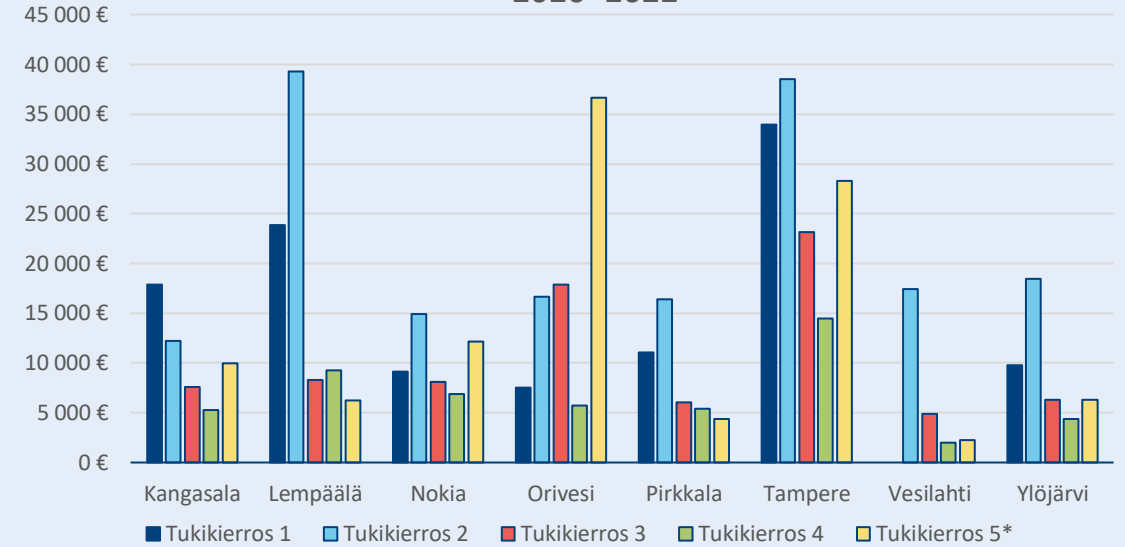

19 683 €
Kaikkien kierrosten
yhteenlaskettu
yrityskohtainen
summa
kaupunkiseudulla

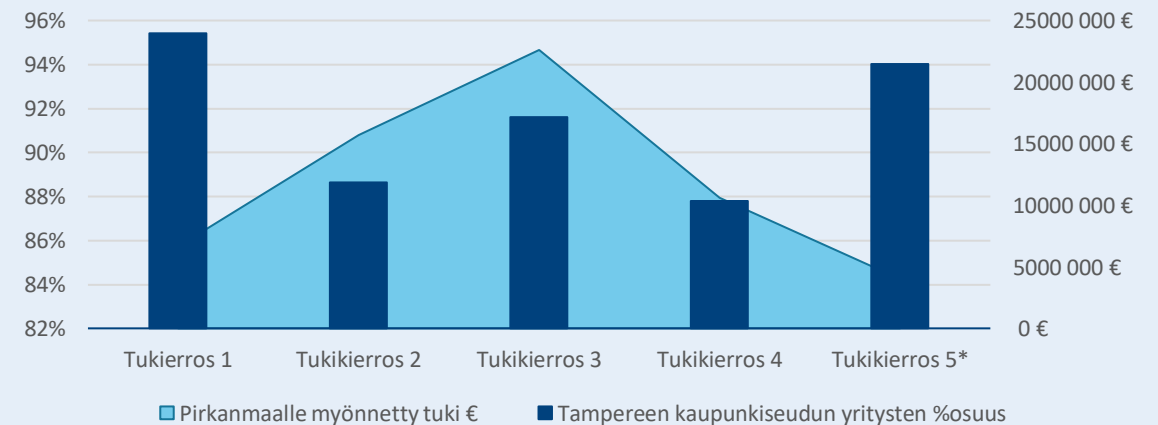
Lähteet: Valtionkonttori

*Hakuprosessi vielä kesken. Tilanne 2.2.2022.

Kaupunkiseudun kustannustuen määrä / yritys kunnittain 2020–2022

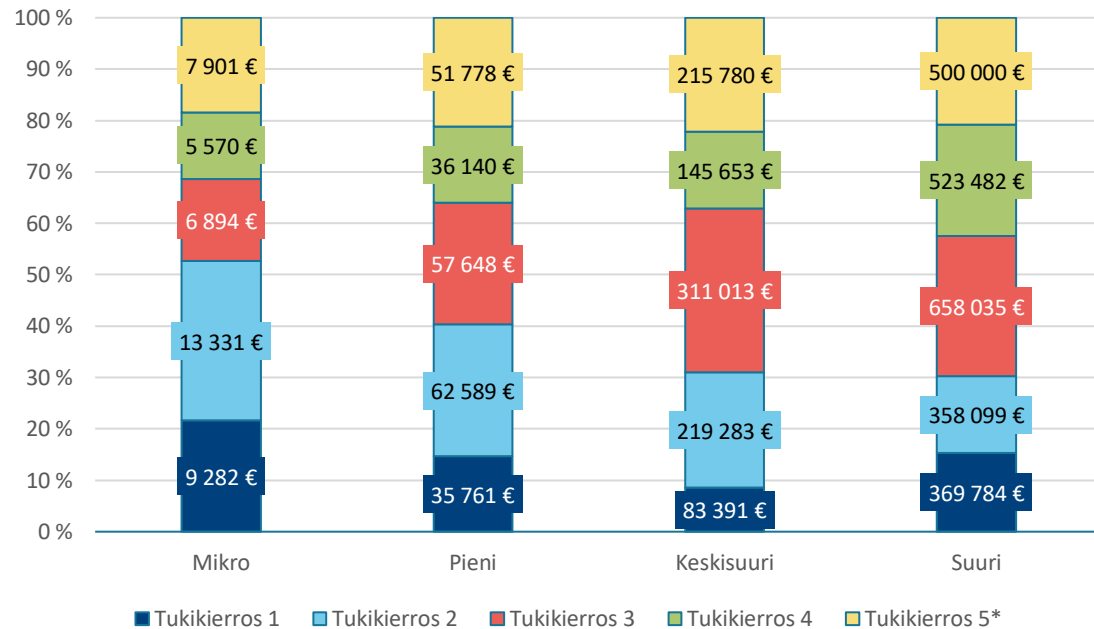
Tampereen kaupunkiseudun yritysten osuus (%) Pirkanmaalle myönnetystä tuen määrästä (€) kustannustukikierroksittain

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Kustannustukikierrokset 2020 – 2022 (4)

Tuki € / yritys yrityskoon mukaan kierroksittain

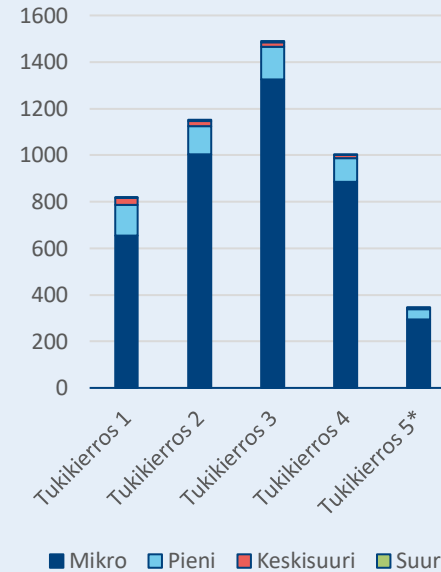
Yrityskoot henkilöstön määrän mukaan

- Mikro = <10
- Pieni = 10 – 49
- Keski-suuri = 50 – 249
- Suuri = 250 –

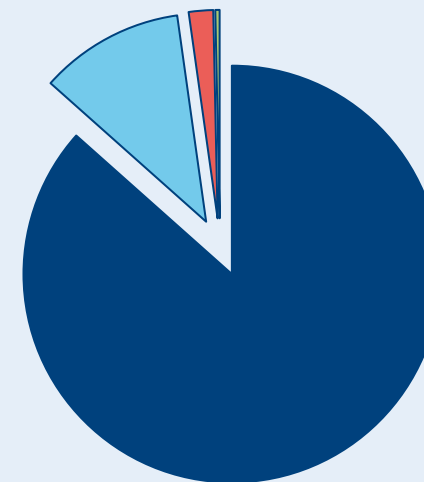
Lähteet: Valtionkonttori

*Hakuprosessi vielä kesken. Tilanne 2.2.2022.

Yrityskoon mukaan hakeneet, lkm

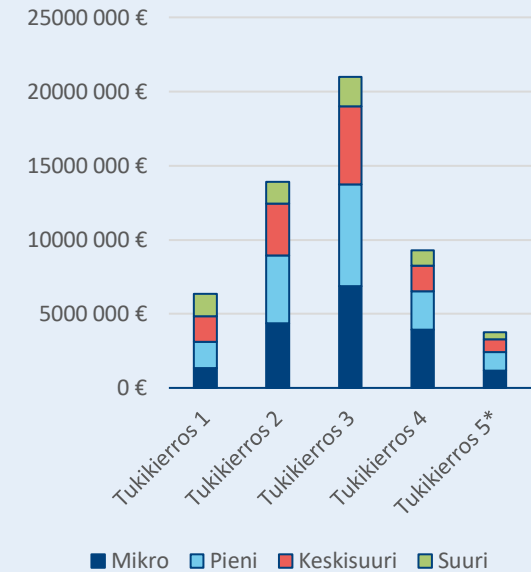

Yrityskoon mukaan hakeneet, osuus kaikista kierroksista

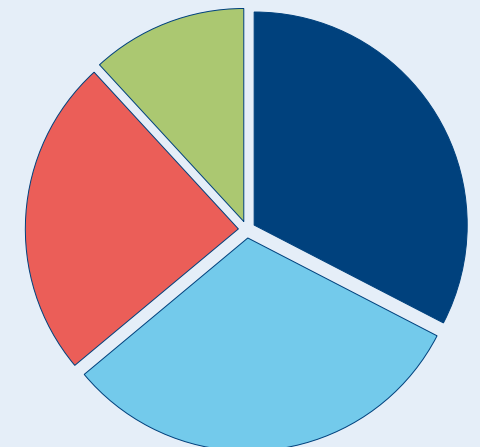

■ Mikro ■ Pieni ■ Keski-suuri ■ Suuri

Yrityskoon mukaan myönnetty, €

Yrityskoon mukaan myönnetty, osuus kaikista kierroksista

■ Mikro ■ Pieni ■ Keski-suuri ■ Suuri

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

ELY-kehittämisyavustus 2020

**Yhteensä
21,5 M€**
Tilanneanalyysit
5,88 M€ (27 %)
Kehittämistoimenpiteet
15,5 M€ (73 %)

TOP5 toimialat kehittämisyavustuksen osuudella (€) mitattuna

- Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus (7,2%)
- Taksiliikenne (4,9%)
- Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta (4,1%)
- Muu liikkeenjohdon konsultointi (3,5 %)
- Muut terveydenhuoltopalvelut (2,5%)

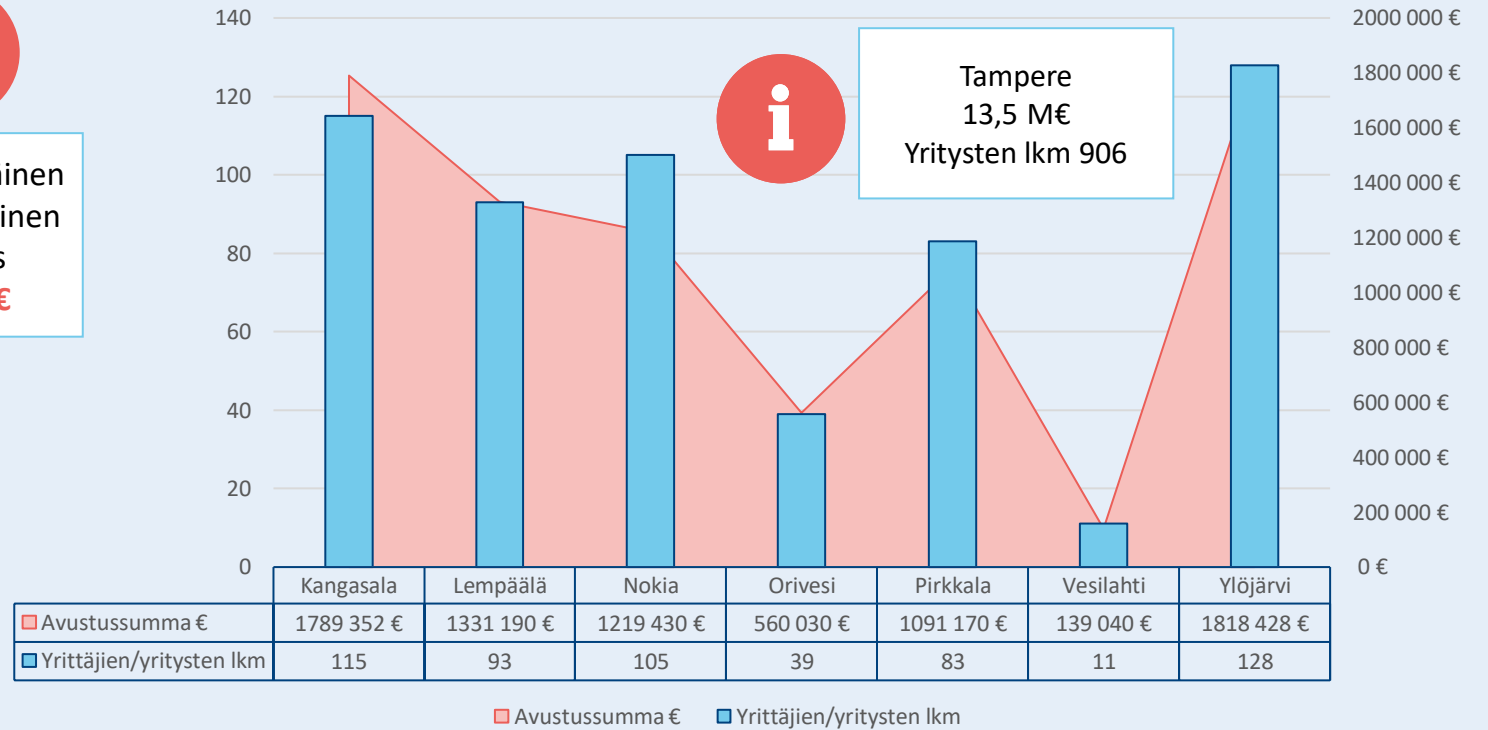
TOP5 toimialat kehittämisyavustusta saaneiden yritysten määrällä mitattuna

- Taksiliikenne (168)
- Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta (110)
- Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus (56)
- Muu liikkeenjohdon konsultointi (36)
- Baarit ja kahvilat (34)

**Keskimääräinen
yrityskohtainen
avustus
17517 €**

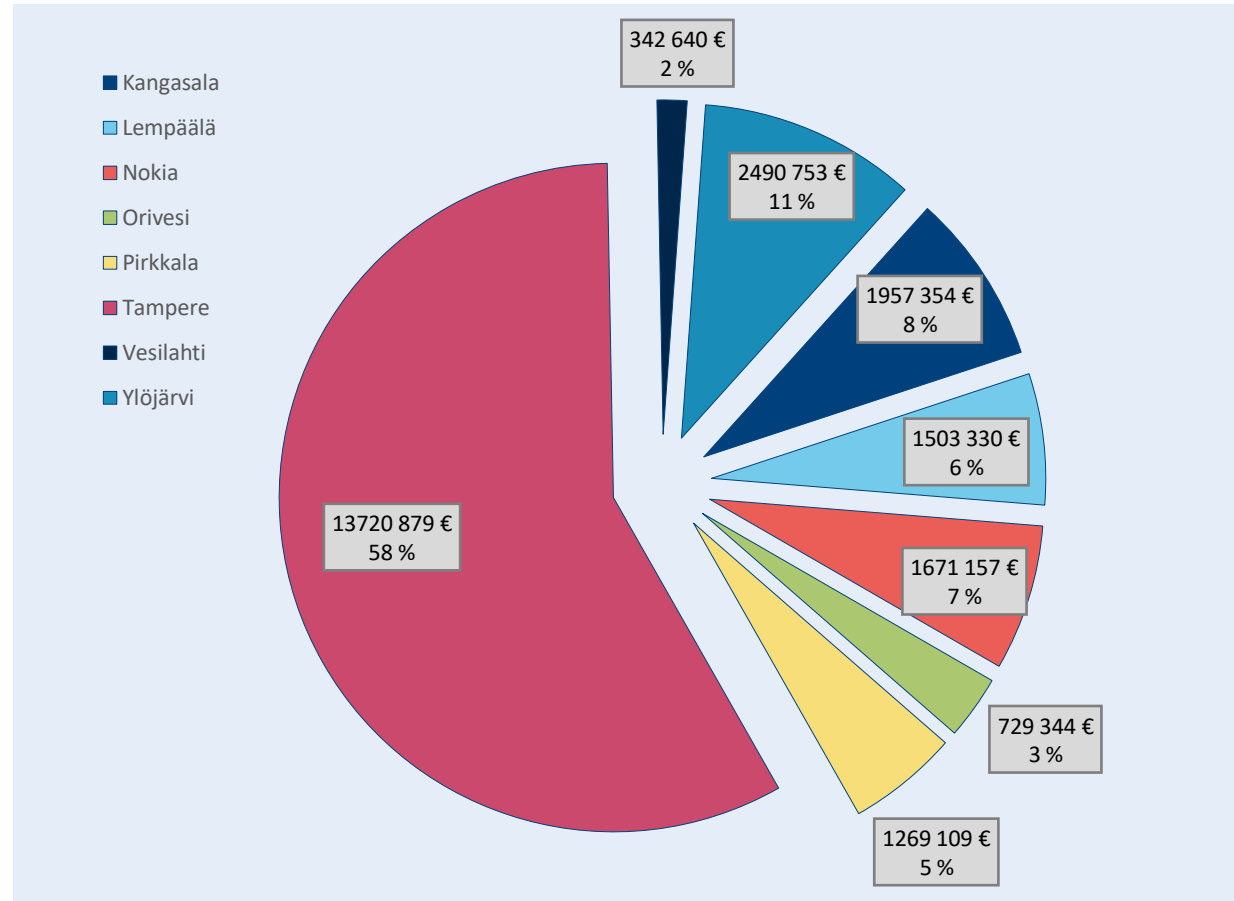
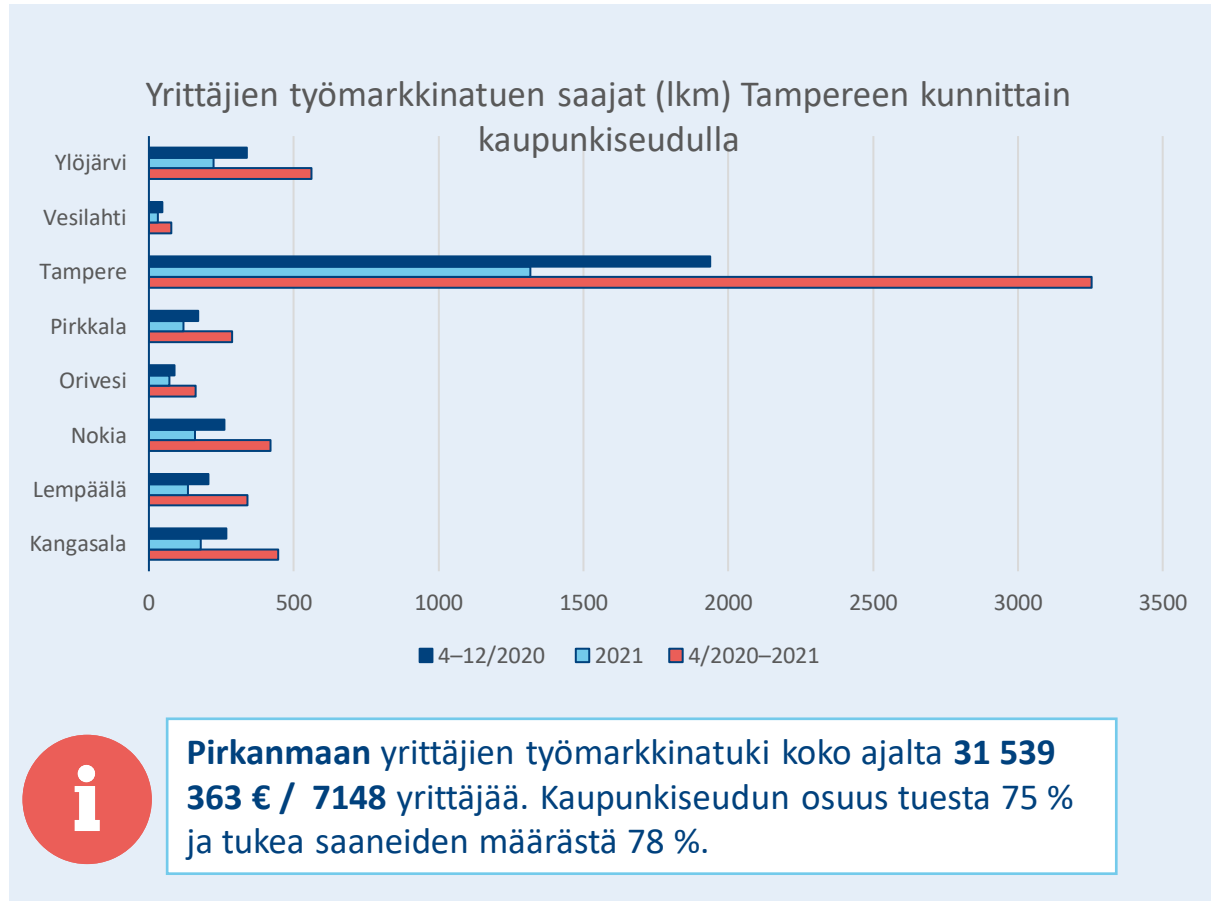
ELYN kehittämisyavustuksen euromäärä ja tuen saajien lkm Tampereen kaupunkiseudulla (Tampereen luvut erikseen info-laatikossa) 2020

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Yrittäjien työmarkkinatuki 3/2020 – 11/2021*

Yrittäjien työmarkkinatuen määrä Tampereen kaupunkiseudun kunnissa 4/2020–2021
N= 23 684 567 €

6D. Koronatukia kuntakohtaisesti

Alkutuotannon ja kalatalouden tuet 3/2020 – 12/2020¹

PIRKANMAAN ALKUTUOTANNON JA MAASEUDUN YRITTÄJIEN VÄLIAIKAISET TUET*

Kalatalous
Pirkanmaalla
48 880 €

1 085 443 €

62 yritystä

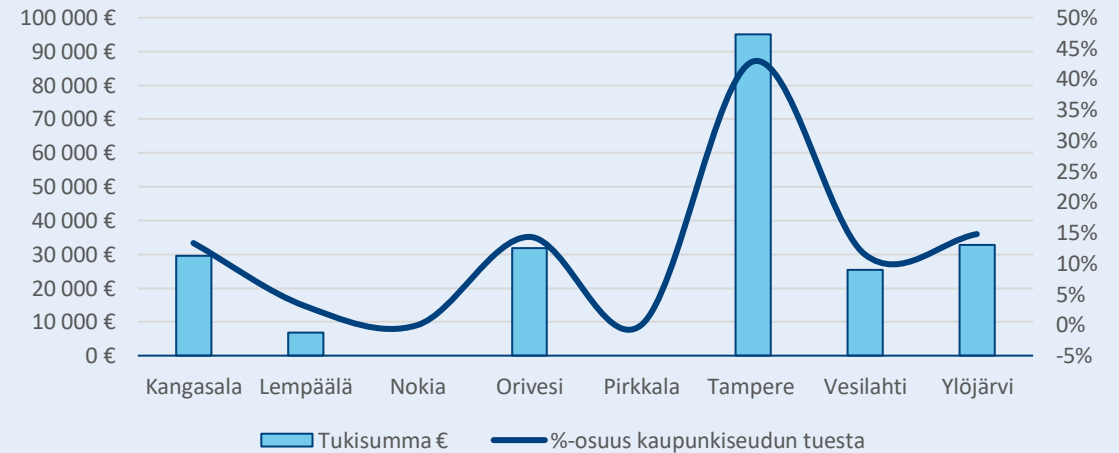
17 507 € / yritys

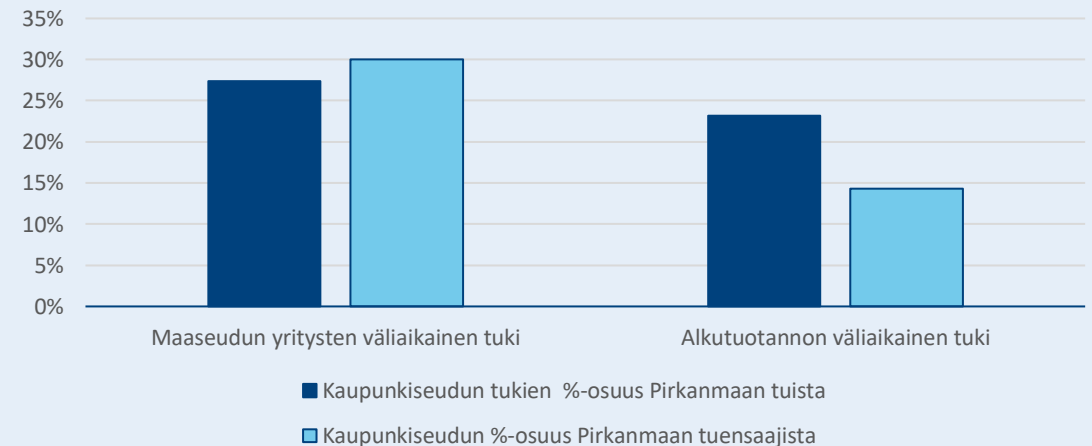
**Alla olevat luvut perustuvat
vanhempaan tilastoon 11.6.2021**
**Alkutuotannon ja maaseudun yrittäjien
väliaikaisten tukien** yhteismäärä**
Tampereen kaupunkiseutu 221 547 €
Pirkanmaa 878 782 €
Tukia saaneiden yrittäjien lkm
Tampereen kaupunkiseutu 19
Pirkanmaa 78

Kaaviot perustuvat vanhempaan tilastoon 11.6.2021

Alkutuotannon ja maaseudun yritysten väliaikainen tuki ja sen kuntakohtainen %-osuus kaupunkiseudulla 3/2020 – 6/2021***

Kaupunkiseudun yrittäjille maksetut alkutuotannon ja maaseudun yritysten väliaikaiset tuet Pirkanmaan tukiin ja tuensaajiin suhteutettuna 3/2020 – 6/2021***

LÄHTEET

- **Business Finland** | businessfinland.fi
- **Business Tampere** | businesstampere.com
- **ELY-keskus** | ely-keskus.fi
- **Finavia** | finavia.fi
- **Finnvera** | finnvera.fi
- **KEHA-keskus** | keha-keskus.fi
- **Kela** | kela.fi
- **Pirkanmaan liitto** | pirkanmaa.fi
- **TEM** | tem.fi
- **TE-toimisto** | te-palvelut.fi
- **Tilastokeskus** | stat.fi
- **Tulli** | tulli.fi
- **Vipunen** | vipunen.fi
- **Vainu** | vainu.com
- **Valtiokonttori** | valtiokonttori.fi
- **Traficom** | traficom.fi
- **OKM** | okm.fi
- **Tesi** | tesi.fi
- **Kunnat**

TAMPERE.
FINLAND

Lisää yritystietoa ja tilastoja
Tampereen kaupunkiseudun elinvoimasta:

BUSINESSTAMPERE.COM

**BUSINESS
TAMPERE**